

ΠΑΡΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

Σταθερά τα κέρδη της Apple

Ξεπέρασαν τις προβλέψεις των αναλυτών τα τριμηνιαία έσοδα και κέρδη της Apple, ενώ οι πωλήσεις των τηλεφώνων iPhone και των φορητών συσκευών της ελαττώθηκαν λιγότερο από το αναμενόμενο. Ο αμερικανικός κολοσσός είχε μείωση στις πωλήσεις κατά 2,5% στα 94,84 δισ. δολάρια, ωστόσο τα κέρδη διατηρήθηκαν σταθερά στο 1,52 δολάριο ανά μετοχή. **Σελ. 12**

ΤΙΜ ΜΠΟΥΛΑΜΑΝ

Η Ελλάδα προσφέρεται για επενδύσεις

Το ότι η κατανάλωση είναι εύρωστη, παρά τους σταθερούς μισθούς και τις υψηλές τιμές, σημαίνει ότι ο Έλληνας χρησιμοποιεί τις καταθέσεις του. Αυτό διαπιστώνει ο Senior Economist του ΟΟΣΑ, Τιμ Μπούλαμαν και θεωρεί σημαντικό για την Ελλάδα να στείλει μήνυμα στους επενδυτές ότι ο εκλογικός κύκλος δεν θα επηρεάσει την οικονομική πορεία της. **Σελ. 16**

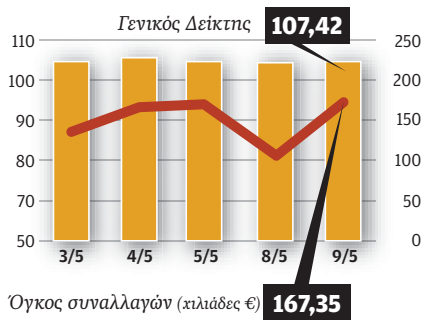

ΜΑΖΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Νέο άλμα στην τιμή του χρυσού

Ο χρυσός αγγίζει και πάλι τα ιστορικά υψηλά επίπεδα που σημείωσε το 2020, καθώς η εντεινόμενη ανησυχία για την κρίση των αμερικανικών περιφερειακών τραπεζών και το ενδεχόμενο εσπευσμένης μείωσης των επιτοκίων από τη Fed στρέφουν τους επενδυτές στο ασφαλές καταφύγιο. Συνεχίζονται οι μαζικές αγορές από τις Κεντρικές Τράπεζες. **Σελ. 9**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Το σήριαλ των κυρώσεων δεν έχει τέλος

Πιθανό να έλθει νέα λίστα τον Μάιο στην οποία θα περιλαμβάνονται ονόματα φυσικών και νομικών προσώπων

Συνέχεια προβλέπεται να έχει το σήριαλ με τις κυρώσεις από Αμερική και Βρετανία σε φυσικά και νομικά πρόσωπα. Οι επόμενες εβδομάδες χαρακτηρίζονται κρίσιμες για τα οικονομικά δεδομένα της Κύπρου. Όπως πληροφορείται

η «Κ», μέχρι το τέλος του Μάη πιθανό να έρθει στη Λευκωσία νέα λίστα, στην οποία θα περιλαμβάνονται και κυπριακά ονόματα. Η συμπεριληψη νέων κυπριακών ονομάτων θα φέρει νέα ανατάσταση στο κυπριακό επιχειρείν,

με οικονομικές και πολιτικές προεκτάσεις. Η πολιτεία θα έχει να χειριστεί όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά και γρήγορα ένα επιπλέον ζήτημα και να εφαρμόσει ακριβώς ό,τι της διαβαστεί από τις αμερικανικές και βρε-

τανικές Αρχές. Σύμφωνα με άλλες πληροφορίες, στο στόχαστρο είναι πλέον γραφεία τα οποία έλαβαν και πολλές εργασίες διεκπεραίωσης διαβατηρίων, μέσω του προγράμματος πολιτογράφησης ξένων επενδυτών. Αποδει-

κνύεται πως δύσκολα κόβεται ο σμφάλιος λώρος της επί σειράς δεκαετιών σχέσης του κυπριακού επιχειρείν και του τομέα των υπηρεσιών με την ανατολή, παρά τις υποδείξεις και απαγορεύσεις. **Σελ. 3**

ΣΕ ΗΠΑ-ΕΥΡΩΠΗ

Εκθεση τραπεζών σε εμπορικά ακίνητα

Οι ευρωπαϊκές τράπεζες βρίσκονται σε καλύτερη θέση σε σχέση με τις αμερικανικές στο πώς θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν σε πιέσεις από την αγορά εμπορικών ακινήτων μετά την άνοδο των επιτοκίων. Ωστόσο παραμένουν κι αυτές εντός της «κόκκινης ζώνης». Το ΔΝΤ σημειώνει πως η άμεση έκθεση των τραπεζών κυμαίνεται στο 6% στην Ευρώπη έναντι 18% στις ΗΠΑ. **Σελ. 11**

ΕΛΛΑΔΑ

Εταιρείες στην εποχή των πράσινων δανείων

Με πράσινα και κοινωνικά κριτήρια θα δίνονται δάνεια σε εταιρείες στην Ελλάδα. Όσες ζητούν δάνειο πρέπει να απαντήσουν σε ερωτήματα όπως: Πόσους ρύπους εκπέμπει η επιχείρησή; Έχετε εντοπιστεί σε ελέγχους να απασχολείτε ανασφάλιστο προσωπικό ή ανηλίκους; Τι ποσοστό γυναικών απασχολείται στην επιχείρησή; Πώς παράγονται οι πρώτες ύλες; **Σελ. 19**

ΤΟ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Συγκωνεύσεις και εξαγωγές στο λιανικό

Εννέα συμφωνίες για εξαγωγές στον κλάδο τροφίμων και ποτών, καθώς και στον κλάδο του οργανωμένου λιανικού τροφίμων, έχουν ήδη κλείσει το πρώτο τετράμηνο του 2023, ένδειξη της δυναμικής που συνεχίζουν να έχουν αυτοί οι κλάδοι στην ελληνική οικονομία. Η κρίση δεν φαίνεται να αντέστειλε την όρεξη των επενδυτών για εξαγωγές. **Σελ. 15**

Στις κάλπες με οικονομία που πάσχει οι Τούρκοι

Δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι την επόμενη Κυριακή οι εκλογές στην Τουρκία θα κριθούν από τη θλιβερή κατάσταση της οικονομίας. Είναι, όμως, βέβαιο ότι η οικονομία της Τουρκίας νοσεί τόσο ώστε θα αρκούσε πράγματι για να διακυβευθεί το αποτέλεσμα των εκλογών. Εξίσου βέβαιο είναι πως ο νικητής θα βρεθεί αντιμέτωπος με δυσεπίλυτα προβλήματα και θα κληθεί να διαχειριστεί μια οικονομία που πάσχει. Ένας πληθωρισμός που, αν και αποκλιμακώθηκε σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, παραμένει εφιαλτικός, ένα νόμισμα απαξιωμένο που υποχωρεί διαρκώς διαβρώνοντας τις αποταμιεύσεις των νοικοκυριών και τις καταθέσεις των επιχειρήσεων, ένας ρυθμός ανάπτυξης που επιβαρύνεται σημαντικά και ένα διαρκώς διερευνόμενο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών που αναμένεται να επιδεινωθεί. Αυτό είναι το μείγμα ορισμένων από τις παθολογίες της τουρκικής οικονομίας. **Σελ. 8**

Αυξάνονται οι αφίξεις και τα έσοδα από τον τουρισμό

Μετά την αύξηση 10% των αφίξεων τουριστών για το 1ο τρίμηνο του 2023, σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2019, τα αποτελέσματα εσόδων από τον τουρισμό για τον Φεβρουάριο ήταν επίσης ενθαρρυντικά. Συγκεκριμένα, με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Ταξιδιωτών τα έσοδα από τον τουρισμό τον Φεβρουάριο του 2023 ανήλθαν σε €56,6 εκ., σε σύγκριση με €39,6 εκ. τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου, σημειώνοντας αύξηση 42,9%. Αν συνεχίσουν και οι υπόλοιποι μήνες έστω και με οριακή αύξηση, τότε δεν αποκλείεται φέτος να σημειωθεί νέο ρεκόρ στα τουριστικά έσοδα. **Σελ. 4**

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ Σελ. 5
Σε κρίσιμη καμπή οι διαβουλεύσεις για ΑΤΑ

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Η ελαστικότητα του χρέους

Συνολικά 78 φορές χρειάστηκε το κοινό χρέος από το 1960 μέχρι σήμερα να αναθεωρηθεί το ύψος του χρέους στις ΗΠΑ έτσι ώστε η μεγαλύτερη οικονομία του πλανήτη να μην αθετήσει τις υποχρεώσεις της. Όσες φορές κι αν χρειάστηκε να αποφευχθεί η «χρεοκοπία» τα κόμματα βρήκαν συναίνεση και το πρόβλημα ξεπεράστηκε. Τον Ιούνιο η χώρα θα βρεθεί ενώπιον ακόμη ενός τέτοιου διλήμματος. Τις ανησυχίες αυτές εξέφρασε πρόσφατα η υπουργός Οικονομικών της χώρας, τονίζοντας την ανάγκη η οροφή των 31,4 τρισ. δολαρίων να μετατοπιστεί προς τα πάνω. Μόνο τότε η χώρα θα μπορέσει να πληρώσει μισθούς και συντάξεις. Αυτή τη φορά η κυβέρνηση Μπίαντεν ζητά η υπόθεση να κλείσει οριστικά και να μην διεξαχθεί με όρους «πιστόλι

στον κρόταφο», γιατί έχει παρατηρηθεί ότι αυτές οι συνθήκες επηρεάζουν σημαντικά την επιχειρηματικότητα και την οικονομία γενικότερα. Στην Ευρώπη διανύουμε το τελευταίο έτος που ισχύει η αναστολή των δημοσιονομικών κανόνων με βάση τη ρύθμιση που έγινε επί εποχής covid. Αυτή η διευθέτηση επέτρεψε όλα αυτά τα χρόνια στις κυβερνήσεις να ξεδεύουν περισσότερο από πριν και να εκδίδουν χρέος χρηματοδοτώντας τις ανάγκες τους. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες καλούνται πριν το τέλος του έτους να συμφωνήσουν σε ένα νέο δημοσιονομικό πλαίσιο κανόνων, αν δεν θέλουν τα πράγματα να επανέλθουν στην προηγούμενη κατάσταση. Το ζήτημα απασχόλησε τους υπουργούς οικονομικών στο τελευταίο Eurogroup της

Στοκχόλμης, αφού όλοι γνωρίζουν ότι ο χρόνος είναι πιεστικός. Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης που -αργά αλλά σταθερά- θα αρχίσει να αναλαμβάνει πιο ενεργό ρόλο στα δημοσιονομικά πράγματα της Ευρώζωνης, έχει προχωρήσει με την κατάθεση κάποιων ιδεών. Η Ευρώπη είναι μια πολύ διαφορετική οικονομία σήμερα σε σχέση με την δεκαετία του '90 όταν αρχικά συμφωνήθηκε ο κανόνας σταθερότητας και ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, αυτό που προωθήει σήμερα είναι μια επικαιροποίηση της τότε συμφωνίας με λίγες παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση κάποιων μεταρρυθμιστικών αλλαγών στη φιλοσοφία του συμφώνου. Σε περίπτωση που η όλη η προσπάθεια αποτύχει, τότε η Ευρώπη επιστρέφει στο παλιό

σύμφωνο με ορατούς πλέον τους κινδύνους για την ανάπτυξη της γηραιάς ηπείρου αφού σχεδόν όλα τα κράτη-μέλη θα βρεθούν εκτός των ορίων του συμφώνου και αντιμετώπιες με κυρώσεις για μη συμμόρφωση. Την προηγούμενη περίοδο τόσο τα κράτη-μέλη όσο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν διατυπώσει κάποιες ιδέες και πλέον το ζητούμενο είναι να βρεθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι γύρω από ένα τραπέζι και να συμφωνήσουν. Σε αυτή τη διαδικασία αυτό που όλοι θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας είναι ότι οι αποφάσεις στην Ευρώζωνη παίρνουν χρόνο για να οριστικοποιηθούν. Το παγκόσμιο χρέος στο τέλος του 2022 υπολογίζεται στα 300 τρισ. δολάρια και αντιστοιχεί περίπου σε 3,5 φορές το παγκόσμιο ΑΕΠ. Σύμφωνα

με τις σύγχρονες νομισματικές θεωρίες, επικρατούσε για χρόνια η αντίληψη ότι οι κυρίαρχες οικονομίες μπορούν να καταναλώσουν όσο χρέος επιθυμούν χωρίς να ανησυχούν, εκτός και αν προκληθεί έξαρση του πληθωρισμού. Σε αυτό ακριβώς το σημείο βρισκόμαστε σήμερα όπου έχει χαθεί η ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης και η αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών αδυνατεί να υποστηρίξει τις αυξημένες τιμές. Μετά από αρκετά χρόνια συσώρευσης νέου χρέους ήρθε η ώρα που οι κυβερνητικές δαπάνες θα πρέπει να συρρικνωθούν και παράλληλα να ξεκινήσει η πορεία αποκλιμάκωσης του χρέους σε απόλυτους αριθμούς, αν δεν θέλουμε στα επόμενα χρόνια να υπονομευθεί για τα καλά η ανάπτυξη.

Πρόγραμμα Επιβράβευσης Καρτών

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;

Έχεις άμεση επιστροφή χρημάτων!

Κατέβασε το Myle Rewards app τώρα!

Google play | App Store

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Ευτυχισμένες πράγματι στιγμές

Η Αριάννα Οικονόμου παρουσίασε σε τρεις παραστάσεις τη δουλειά της «Happy Harrier Days» στη Στέγη Χορού Λευκωσίας την περασμένη εβδομάδα, με κύριο όχημα της το έργο του Σάμιουελ Μπέκετ «Happy Days». Η χορογράφος και χορεύτρια Αριάννα Οικονόμου, άλλοτε ως Ουίνι και άλλοτε ως ο εαυτός της κατάφερε να συνομιλήσει τόσο με το κείμενο του Μπέκετ όσο και με το ίδιο της το παρελθόν. Οι αναζητήσεις και οι συμβολισμοί του μπρεκετικού κειμένου, με τρόπο οργανικό έδωσαν με τις αναζητήσεις και το παρελθόν της δημιουργού. Ένα παρελθόν, που όρισε κατά κάποιον τρόπο το πώς εκείνη πορεύεται στη ζωή της. Η Αριάννα Οικονόμου, άλλωστε, έχει πάντοτε στις δουλειές της εκείνο το στοιχείο του χθες και του αύριο, και πώς αυτές οι δύο χρονικές έννοιες συμπλέκουν. Το φαινομενικά άχρονο του μπρεκετικού κειμένου εκφράζει τον φόβο για το αύριο, για τον ίδιο τον άνθρωπο η Αριάννα Οικονόμου θεωρώ κατάφερε να το περάσει στο κοινό, με το οποίο με κρυφίο τρόπο συνομιλούσε. Η περίεργη κατάσταση της ηρώνας του Μπέκετ, της Ουίνι, καλυμμένη από κόμα, στην αρχή μέχρι τη μέση και έπειτα έως τον λαιμό, ερχόταν στην παράσταση σε πρώτο πλάνο από το βίντεο από προηγουμένη της δουλειά στο οποίο ο Οικονόμου, περιεργάζονταν το κόμα, τη γη, την αρχή, τη γέννηση. Άλλωστε η δημιουργός από την αρχή της παράστασης είχε δηλώσει καθισμένη σε μία καρέκλα, πως όταν τα πόδια της θα άγγιζαν το πάτωμα θα ξεκινούσε και η αφήγηση της. Η ακινησία και η κίνηση ως επί ακριβώς πραγματικότητες δεν ήταν παρούσες, υπήρχαν όμως ως έννοιες στα κείμενα, του Μπέκετ και της Οικονόμου, στις ζωές των δύο ηρώων.

Στο «Happy Harrier Days» η Οικονόμου, αν και είχε διπλό ρό-

λο, της Ουίνι και της Αριάννας, κατάφερε να τους ξεπερνάει και να ενσαρκώνει κάθε άνθρωπο που αναζητεί το χθες, το αύριο, που σκέφτεται το τι σημαίνει καθημερινότητα και λήθη. Με τα λόγια της Ουίνι και το παρελθόν της Αριάννας η δημιουργός κατάφερε να θέσει ερωτήματα που πηγαιναν πολύ πέρα από τα σύμπατά τους, τον χωροχρόνο τους, και αυτό νομίζω ήταν η επιτυχία της παράστασης, η Οικονόμου με τον λόγο του Μπέκετ και το σώμα της Αριάννας, έζησε διαφορετικούς χρόνους, κόσμους και τους οδήγησε σε έναν κοινό τόπο, αυτόν του ερωτήματος για το ποιο είμαστε και τι τελικά μας καθορίζει.

Η αισιοδοξία που επικρατεί μέσα στην πνιγηρή κατάσταση, ο φόβος που νικάται από την ανάγκη για ζωή, το γέλιο και ο αυτοσαρκασμός, στη σόλο περφόρμανς της Αριάννας Οικονόμου γίνονταν εκκάρθες έννοιες, όπως και ο χρόνος, που δεν τελειώνει, αφού πάντοτε ένα μέλλον υπάρχει μπροστά μας. Η Αριάννα Οικονόμου υπερήχησε την έννοια του χρόνου, με την περφόρμανς της στο εκεί και στο τώρα, με τη βιντεοπροβολή κατά τη διάρκεια του performing της, με την προθήκη στην εισοδο της Στέγης Χορού Λευκωσίας. Εν κατακλείδι, όταν είχα ρωτήσει τη δημιουργό πως μια προσωπική στιγμή ή στιγμές μπορούν να γίνουν κτήμα των πολλών μέσα από την τέχνη της περφόρμανς, μου είχε απαντήσει: «Όταν είναι αυθεντική. Εξάλλου αυτός πιστεύω είναι και ο ρόλος της τέχνης, να επικοινωνήσει την ανθρωπότητα με την ανθρωπότητα, να επικοινωνήσει την ανθρωπότητα με την ανθρωπότητα, αλλά να με κάνει να δω πως ένα θεατρικό κείμενο μπορεί να μετασχηματιστεί και να μη χαθεί ούτε μία του λέξη.

«Πολιτιστική Αποκέντρωση»: 12 παραγωγές σε 40 κοινότητες

Ανακοινώθηκε το Πρόγραμμα Πολιτιστικής Αποκέντρωσης 2023, από το Τμήμα Νεότερου και Σύγχρονου Πολιτισμού του υφυπουργείου Πολιτισμού, το οποίο θα πραγματοποιηθεί κατά τους μήνες Μάιο έως Σεπτέμβριο σε διάφορες κοινότητες σε ολόκληρη τη χώρα. Οι πολιτιστικές διοργανώσεις αφορούν παραστάσεις χορού, θεάτρου, χορού και συναυλίες. Πιο συγκεκριμένα οι εκδηλώσεις θα λάβουν χώρα σε 40 κοινότητες και το πρόγραμμα περιλαμβάνει 12 συνολικά παραγωγές.

Η εφαρμογή του Προγράμματος «Πολιτιστική Αποκέντρωση» στοχεύει στην προαγωγή, καλλιέργεια και διάδοση του πολιτισμού και παροχή ευκαιριών συμμετοχής και δημιουργίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερα στρώματα της υπαίθρου.

Το Πρόγραμμα, όπως ανακοινώθηκε, θέτει ως στόχο την προώθηση και υλοποίηση ποιοτικών πολιτιστικών δραστηριοτήτων σε κοινότητες της Κύπρου. Ειδικότερα, η εφαρμογή του Προγράμματος «Πολιτιστική Αποκέντρωση» στοχεύει στην προαγωγή, καλλιέργεια και διάδοση του πολιτισμού και παροχή ευκαιριών για γνώριμα, στην κατανόηση, συμμετοχή και δημιουργία σε όσο το δυνατόν ευρύτερα στρώματα της υπαίθρου, στην ενθάρρυνση της κινητικότητας (mobility) των καλλιτεχνών και άλλων επαγγελματιών του πολιτισμού καθώς και του καλλιτεχνικού τους έργου και, τέλος, στη διαμόρφωση καλλιτεχνικής αντιλήψης και αισθητηρίου τόσο από τη θέση του δημιουργού όσο και από τη θέση του θεατή.

Αναλυτικά οι παραγωγές:

ΘΕΑΤΡΟ

«Η κόμισσα της φάμπρικας» των Κώστα Πρετεντέρη – Ασπράκη Γαλατά σε σκηνοθεσία Άγι Παϊκού, στις κοινότητες Αλάμπρας, Σπηλιών, Αγίων Τριμιθιάς και Τάλας.

«Ο Τσέστερ» του Λουίτζι Πιραντέλλο, από τη Θεατρική Ομάδα «Σόλο για Τρεις», σε σκηνοθεσία Μαρίας Μανναρίδου-Καρσερά, στις κοινότητες Αγρού, Άλωνας, Ορούνας, Μιτσερού και Περιοστερώνας.

«Καστάνια, η ιστορία ενός σκύλου» του Αντόν Τσέκωφ, από τη θεατρική ομάδα Ειδεκανού, σε σκηνοθεσία Έλενας Παυλίδου και Νικολέτας Βερυκίου, στις κοινότητες Αγίας Βαρβάρας, Ποταμιάς και Τόχνης.

«Ο μορμόλνς», του Ράινερ Χάφφελντ, από την ομάδα ΚΟΥΚΛΟΙΣΤΟΡΙΕΣ, σε σκηνοθεσία Λουκίας Αντωνίου, στις κοινότητες Μαλλίων Λεμεσού, Κάλαβασου, Πισσουρίου και Παλαιομετόχου.

ΜΟΥΣΙΚΗ

«Μουσικός περιπάτος στη Βάβλα», μουσική δράση από τον Σύνδεσμο Ανάπτυξης Βάβλας, στην κοινότητα Βάβλας.

«Είναι κάτι νύχτες με φεγγάρι», συναυλίες με άξονα τον έρωτα και το φεγγάρι και με πολυμελές μουσικό σχήμα, στις κοινότητες Αγίου Τύχωνα, Περβολιών, Πισσουρίου και Κισσόγειας.

«Μικάλνς Βιολάρνς – μια ζωή καλό ελληνικό τραγούδι», συναυλίες-αφιέρωμα στον Μικάλν Βιολάρν στις κοινότητες Βουίου Λεμεσού, Ομόδοξ, Λυμπίων, Πέρα Ορεινής και Ακακίου.

«TraTik String Quartet», συναυλίες Κουαρτέτου Εγχόρδων με το Κουαρτέτο TraTik String Quartet, στις κοινότητες Πολεμίου, Κελλακίου και Παλατρών.

«Παιδεμοί του έρωτα», συναυλίες υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του Άδμπτου Πιτσιλίδη στις κοινότητες Παλώδιας, Κτίου, Σπηλιών και Κελοκεδάρων.

«Απόστολος Καλδάρας – τα μεγάλα τραγούδια», συναυλίες αφιέρωμα στον Απόστολο Καλδάρ, υπό την καλλιτεχνική επιμέλεια της Γεωργίας Μεσιτή, στις κοινότητες Αγίου Θεοδώρου Πιτσιλιδιάς, Λυθροδόνα και Βαβατισινιάς.

«Ήωρος Καλόγηρου – Μουσικό σχήμα Σαντού: του έρωτα και του τόπου», συναυλίες στις κοινότητες Σπηλιών, Αγρού, Τάλας, Πεδοούλα και Φρενάρους.

ΧΟΡΟΣ

«Εν Χορώ», παράσταση σύγχρονου χορού από την ομάδα Attitude σε χορογραφία Εύης Παναγιώτου στις κοινότητες Συλιού, Καλού Χωριού και Λιμνάτη.

Ο Dzingovic, κατά κόσμο Θανάσης Dzingovic κυκλοφόρησε το πρώτο του σόλο δίσκο το 2021, ο οποίος έκανε ιδιαίτερη αίσθηση στους κύκλους της ελληνικής εναλλακτικής σκηνής.

Εμφανίσεις στην Κύπρο για πρώτη φορά

Ο Dzingovic, κατά κόσμο Θανάσης Dzingovic κυκλοφόρησε το πρώτο του σόλο δίσκο το 2021, ο οποίος έκανε ιδιαίτερη αίσθηση στους κύκλους της ελληνικής εναλλακτικής σκηνής, ενώ ο δεύτερος του δίσκος είναι ήδη έτοιμος και στα σκαριά για κυκλοφορία.

Είναι από τους πλέον αναγνωρισμένους κιθαρίστες της ελληνικής σκηνής με πλούσια δράση και σημαντικές συνεργασίες στο ενεργητικό του. Ιδρυτικό μέλος των Σούπερ Στέρεο με τους οποίους έχουν κυκλοφορήσει τρεις δισκογραφικές δουλειές, των Tuflon με τους οποίους κυκλοφόρησαν το ντεμπούτο τους πέρυσι την άνοιξη, κιθαρίστας στον Παύλο Παυλίδη και τους Β-μονιές από το 2008 ως το 2015, μέλος της ορχήστρας του Γιάννη Χαρούλη από το 2015 ως σήμερα, μουσικός παραγωγός σε πολλά indie συγκροτήματα της Θεσσαλονίκης κι όχι μόνο.

Την περίοδο της καραντίνας αποφάσισε να ασχοληθεί με αυτό που αγαπάει περισσότερο: τις πχογραφήσεις στο home studio του. Μια διαδικασία που είχε ως αποτέλεσμα επτά τραγούδια σε ύψος lo-fi-veo-ψυχεδελικς-indie-pop και μια δισκογραφία στο εμβληματικό κομμάτι «Αύριο Πάλι» του Νίκου Γκάτσου και Δημό Μούτση.

Τον Οκτώβριο του 2021 κυκλοφόρησε σε βινύλιο από τη Veego Records.

Το άλμπουμ κέρδισε τις εντυπώσεις χάρη στις γλυκές μελωδίες και τις πλούσιες ενόργανες, την ονειρική και ταξιδιάρικη ατμόσφαιρά του, τους συναίσθηματικούς και βιωματικούς στίχους που αφήνουν μια αίσθηση γλυκόπικρη με ακτίνες φωτός και αισιοδοξίας.

Στην Κύπρο θα εμφανιστεί με την Εύα Ντούρου στα πλάκτρα, το Βασίλη

Ο Έλληνας καλλιτέχνης από τη Θεσσαλονίκη ταξιδεύει στην Κύπρο για τις πρώτες του εμφανίσεις στο νησί.

Μπακαρίδη στα τύμπανα και τον Λευτέρη Μουμτζή στο μπάσο ενώ ο ίδιος θα παίξει ηλεκτρική κιθάρα και θα τραγουδά. Θα παίξουν κομμάτια από τον πρώτο του δίσκο, καθώς και ακυκλοφόρητα κομμάτια και ιδιαίτερες διασκευές.

Εμφανίσεις: 25/5 Island Discs, Λευκωσία - duo show / 17:00
25/5 New Division, Λευκωσία/ 21:30
26/5 Savino, Λάρνακα - w/ Smallest Creature / 22:00

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

Οι «Νύχτες» επιστρέφουν

Το έργο «Νύχτες στη Ρώμη – Τενν και Άννα» του Φράνκο Ντ' Αλεσσάντρο επιστρέφει σε ένα νέο κύκλο παραστάσεων στη σκηνή του Πολυχώρου ΕΣΤΙΑ. Το έργο, που παρουσιάζεται για πρώτη φορά στην ελληνική γλώσσα σε μετάφραση Χλόης Βερίτη και αναφέρεται στη θυελλώδη σχέση ανάμεσα σε δύο ανθρώπους που άφησαν ανεξίτηλη τη σφραγίδα τους στη θεατρική και κινηματογραφική τέχνη: τον Αμερικανό θεατρικό συγγραφέα Τενεσί Ουίλιαμς και την Ιταλίδα ηθοποιό Άννα Μανιάνι. Συντελεστές: Μετάφραση: Χλόη Βερίτη. Ερμηνεύουν: Φάνη Πέτσα, Δημήτρης Κωνσταντινίδης.

Παραστάσεις Παρασκευή 28 Απριλίου, ώρα 8:00 μ.μ. και Κυριακή 30 Απριλίου, ώρα 7:00 μ.μ. και τον Μάιο τις Παρασκευές 5, 12, 19 και 26, ώρα 8:00 μ.μ. και Κυριακές 7, 14, 21 και 28, ώρα 7:00. Πολυχώρος Εστία, Ολυμπίας 7, Λευκωσία. Τηλέφωνα επικοινωνίας: 97 790 533 / 99 588 330.

Παρουσίαση βιβλίου

Το Ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης και το Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου παρουσιάζουν το δίτομο έργο «Εκκλησιαστικά Μνημεία της Κύπρου». Η έκδοση περιλαμβάνει όλα τα εκκλησιαστικά μνημεία που συντηρήθηκαν από το Τμήμα Αρχαιοτήτων με χορηγία του Ίδρυματος Α. Γ. Λεβέντη. Το βιβλίο θα παρουσιάσουν η Μαρία Παρανή, αναπληρώτρια καθηγήτρια Βυζαντινής – Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Πανεπιστημίου Κύπρου και οι συγγραφείς Χαράλαμπος Μπακιρτζής, βυζαντινολόγος, πρώην διευθυντής του Ίδρυματος Αναστάσιος Γ. Λεβέντης και Γιώργος Φιλοθέου, βυζαντινολόγος, τ. έφορος Αρχαιοτήτων του Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου.

Τετάρτη 17 Μαΐου, ώρα 7:00. Λεβέντειος Παναοθήκη, Αμφιθέατρο «Κωνσταντίνος Λεβέντης», οδός Αν. Λεβέντη 5, Λευκωσία.

Η «Σόλο για Τρεις» παρουσιάζει το έργο σε σύλληψη και σκηνοθεσία Χριστόδουλου Ανδρέου «Φοινίξ. Οι άλλοι είναι εσύ».

«Ψυχώ» από το Θέατρο Ένα

Η νέα παραγωγή του Θεάτρου Ένα «Ψυχώ», σε σκηνοθεσία Αντρέα Χριστοδουλίδη, είναι βασισμένη στο διάσημο μυθιστόρημα τρόμου του Ρόμπερτ Μπλοκ που ενέπνευσε την κλασική ταινία του Άλφρεντ Χίτσκοκ. Η υπόθεση εξελίσσεται γύρω από τους φόνους που διαπράττονται σε ένα απομονωμένο μοτέλ από έναν ψυχιατρικό δολοφόνο. Το «Ψυχώ» θεωρείται ένα από τα πιο σημαντικά βιβλία τρόμου του 20ού αιώνα και η ταινία του Χίτσκοκ το κορυφαίο θρίλερ όλων των εποχών. Μετάφραση/ Διοσέως/ Σκηνοθεσία/ Σχεδιασμός Φωτισμού: Αντρέας Χριστοδουλίδης. Παίζουν (αλφαβητικά): Αλέξια Αλέξη, Ιάκωβος Ιακώβου, Ειρήνη Καραγιώργη, Σωτήρης Μεστάνας, Αντώνης Παρχαρίδης, Γιώργος Τζωρτζής, Γιώργος Χριστοδουλόπουλος. **Τακτικές** Παραστάσεις Θεάτρο Ένα, στη Λευκωσία, κάθε Παρασκευή, Σάββατο στις 8:30 μ.μ. και Κυριακή στις 7:00 μ.μ. Πληροφορίες/ Κρατήσεις: 22348203.

«Το κράτος του Ττόφαλλου»

Το Σατιρικό Θέατρο παρουσιάζει την Κυπριακή κωμωδία του Μιχάλη Πιτσιλίδη, «Το κράτος του Ττόφαλλου» («Ττό-

φαλλος ο Κλωνάρης»), σε σκηνοθεσία Βασίλη Μιχαήλ. Η ιστορία του έργου διαδραματίζεται σε ένα πολύ μικρό χωριό, το Κλωνάρι, τη δεκαετία του 1960. Στο «Κράτος του Ττόφαλλου» «κτίζει» ένα γεμάτο χιούμορ έργο, με ζωντανούς χαρακτήρες και χυμώδεις κωμικές σκηνές με σκοπό να αναδείξει πικρές αλήθειες για την πλειονότητα μας, τη μεγαλομανία και την τυφλή υπακοή μας στις τυπικές προτάσεις και επιζητήσεις πρακτικές της εξουσίας για την επίλυση σημαντικών προβλημάτων. Παίζουν οι: Σπύρος Γεωργίου, Χάρης Πισίας, Βασίλης Μιχαήλ, Λουκία Μουσουλιώτη, Ανδρέας Ρόζου, Ιωάννα Μαραγκού, Νικόλας Κουρουζίδης. Μουσική: Σάββας Σάββα, Ερμηνεία Τραγουδιών: Μιχάλης Τερλικκάς. **Παραστάσεις** κάθε Σάββατο και Κυριακή στις 8:00 μ.μ. μέχρι 28 Μαΐου. Πληροφορίες/Κρατήσεις: 22312940 - 22421609 | satiriko.tameio@cytanet.com.cy

Προβολές LUX

Το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο σε συνεργασία με τον Όμιλο Φίλων Κινηματογράφου σας προσκαλούν στον μαγικό και ποιοτικό κόσμο του Ευρωπαϊκού Κινηματογράφου.

Το Σατιρικό Θέατρο παρουσιάζει την Κυπριακή κωμωδία του Μιχάλη Πιτσιλίδη, «Το κράτος του Ττόφαλλου», σε σκηνοθεσία Βασίλη Μιχαήλ.

Η νέα παραγωγή του Θεάτρου Ένα «Ψυχώ», σε σκηνοθεσία Αντρέα Χριστοδουλίδη, είναι βασισμένη στο μυθιστόρημα τρόμου του Ρόμπερτ Μπλοκ.

«Χοροί της Κύπρου»

Παρουσιάζεται το βιβλίο «Χοροί της Κύπρου» με παρτιτούρες και ένθετο ψηφιακό δίσκο του Παύλου Μιχαηλίδη. Ένας από τους βασικούς στόχους αυτού του έργου είναι η αποθησαύριση και ανάδειξη της κυπριακής μουσικής ταυτότητας όπως αυτή εκφράζεται μέσα από γνωστούς και άγνωστους κυπριακούς χορούς. Το έργο στοχεύει επίσης να δώσει ένασμα για τη δημιουργία και άλλων αντιστοικών παραγωγών που θα ενισχύσουν αυτή τη σημαντική προσπάθεια καταγραφής σημαντικού μέρους της άυλης κυπριακής πολιτιστικής κληρονομιάς. Χαιρετισμό θα απευθύνουν οι Τάσος Χριστοφίδης, πρώην Πανεπιστημίου Κύπρου, η Σταυρούλα Κωνσταντινίου, διευθύντρια Ερευνητικής Μονάδας Μεσαιωνικών Τεχνών και Τελετουργιών Πανεπιστημίου Κύπρου, ο δρ Άγγελος Σμάγας, φιλόλογος – αρχαιολόγος και ο Χριστόδωρος Μνάσωνας, εθνομουσικολόγος, Τμήμα Μουσικής και Χορού Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

«Κωμωδίες Εγκώμιον»

Ο Όμιλος Λογοτεχνίας και Κριτικής παρουσιάζει το μελέτημα του ομήτρου καθηγητή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Σάββα Πατασιδίου «Κωμωδίες Εγκώμιον». Η Σοβαρότητα του Γέλιου» (εκδ. University Studio Press, 2022). Για το βιβλίο θα μιλήσουν η Μαρία Χαμάλη, διδάκτωρ Θεατρολογίας και ο Κώστας Διαβέστρας, σκηνοθέτης, ποδοποιός. Παρουσίαση και συντονισμός: Στέλιος Καλλιστράτης, ηθοποιός.

Παρασκευή, 12 Μαΐου, ώρα 7:00 μ.μ. Κέντρο Τέχνης και Πολιτισμού - Θέατρο Χώρα, Κορά 1, Πλατεία Αρχιεπισκοπής, Λευκωσία.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσεως: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλικής Αποστολής: ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιλής: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπόλλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΑΛΗΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΑΤΣΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Πιθανόν νέες κυρώσεις μέχρι τέλος Μαΐου

Η αγορά «ακούει» πως στο στόχαστρο είναι γραφεία, τα οποία έλαβαν και πολλές εργασίες διεκπεραίωσης διαβατηρίων

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Το επεισόδιο με τις κυρώσεις (sanctions) από Αμερική και Βρετανία σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπεριέχουν και κυπριακά ονόματα, προβλέπεται να έχει και συνέχεια. Πιθανώς, όπως πληροφορείται η «Κ», μέχρι το τέλος Μαΐου θα έρθει στη Λευκωσία νέα λίστα με ονόματα φυσικών και νομικών προσώπων, δίχως ωστόσο να είναι γνωστός ο αριθμός. Η νέα λίστα δεν θα έχει σχέση με τις επεξηγηματικές λίστες που έλαβε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τη Δευτέρα 8 Μαΐου και είχαν σχέση με τα ήδη υπό κυρώσεις πρόσωπα που ανακοινώθηκαν τον Απρίλιο του 2023. Νέα κυπριακά ονόματα στις λίστες των Αμερικανών και Βρετανών θα φέρουν νέα αναστάτωση στο κυπριακό επιχειρείν, με οικονομικές και πολιτικές προεκτάσεις. Η πολιτεία θα έχει να χειριστεί όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά και γρή-

Ο ΠτΔ δήλωσε την Τρίτη ότι έλαβε τις πρώτες πληροφορίες από πλευράς των ΗΠΑ, αναφορικά με τις κυρώσεις που είχαν ανακοινωθεί τον Απρίλιο.

γορα ένα επιπλέον ζήτημα και να εφαρμόσει ακριβώς ότι της διαβίβαστεί από τις αμερικανικές και βρετανικές Αρχές. Αποδεικνύεται πως δύσκολα κόβεται ο ομφάλιος λώρος της επί σειράς δεκαετιών σχέσης του κυπριακού επιχειρείν και του τομέα των υπηρεσιών με την ανατολή, παρά τις υποδείξεις και τις απαγορεύσεις. Επιστρέφοντας στη νέα πιθανή λίστα των κυρώσεων, η αγορά «ακούει» πως στο στόχαστρο είναι πλέον γραφεία τα οποία έλαβαν και πολλές εργασίες διεκπεραίωσης διαβατηρίων, μέσω του προγράμματος πολιτογραφιών ξένων επενδυτών. Το σχέδιο πολιτογραφιών αποδεικνύεται πως να μην έφερε πολλά χρήματα στο κράτος

Αποδεικνύεται πως δύσκολα κόβεται ο ομφάλιος λώρος της επί σειράς δεκαετιών σχέσης του κυπριακού επιχειρείν με την ανατολή, παρά τις υποδείξεις και τις απαγορεύσεις.

και «έδωσε ώθηση επανεκκίνησης της μηχανής», εντούτοις τα τελευταία χρόνια έχει αποδειχθεί πως έχει κάνει τεράστια επικοινωνιακή ζημιά που αντιστοιχεί και σε οικονομική ζημιά. Όπως και να έχει, οι επόμενες δύο εβδομάδες θα είναι κρίσιμες για τα οικονομικά δεδομένα της Κύπρου, καθώς θα διαφανεί εάν θα υπάρξει πράγματι συνέχεια στο σπρίντ των κυρώσεων ή θα σταματήσει στα δύο ονόματα που υπάρχουν στη λίστα του Απρίλη. Το πρόγραμμα των διαβατηρίων ακολουθεί την Κύπρο πάντως, ακόμα και μετά τη λήξη του πριν από τρία χρόνια και από ότι φαίνεται, θα συνεχίσει να την ακολουθεί.

Όσον αφορά τις επεξηγήσεις που ε-

λήφθησαν τη Δευτέρα 8 Μαΐου, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Χριστοδουλίδης δήλωσε την Τρίτη στην ομιλία του στο 13ο Οικονομικό Συνέδριο ότι πράγματι έλαβε τις πρώτες πληροφορίες από πλευράς των ΗΠΑ, αναφορικά με τις κυρώσεις που είχαν ανακοινωθεί τον Απρίλιο. Όπως εξήγησε, είναι το πρώτο πακέτο πληροφοριών και θα ακολουθήσουν ακόμα δύο το επόμενο διάστημα. «Ήδη, σήμερα το πρωί μίλησα με τον Γενικό Εισαγγελέα, θα του αποσταλούν σήμερα όλες οι πληροφορίες που λάβαμε χθες, έτσι ώστε να αρχίσει η σχετική εργασία από τις αρμόδιες Αρχές της Δημοκρατίας, αναμένοντας και τα άλλα δύο πακέτα πληροφοριών

από τις ΗΠΑ», δήλωσε σχετικά την Τρίτη στην ομιλία του. Για τον ίδιο τον Πρόεδρο, όπως τόνισε, η διαφύλαξη της αξιοπιστίας και του ονόματος της Κύπρου ως επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κέντρου, ιδιαίτερα μετά και τις πρόσφατες κυρώσεις που επιβλήθηκαν από τις Ηνωμένες Πολιτείες και το Ηνωμένο Βασίλειο σε Κύπριους παροχείς υπηρεσιών, αποτελεί στόχο υψίστης σημασίας. Επί του ζητήματος, κατέληξε στην ομιλία του με το εξής: «Είναι επιτακτική ανάγκη να προσεγγίσουμε το συγκεκριμένο θέμα με την κατάλληλη σοβαρότητα το συγκεκριμένο θέμα και να πράξουμε ό,τι είναι δυνατόν για να μην επιτρέψουμε

σε κανένα να αμαυρώνει το όνομα της χώρας μας και είμαι βέβαιος ότι πρώτα εσείς που είστε η οικονομία του τόπου μας αντιλαμβάνεστε και συμμερίζετε αυτήν την ανάγκη να τελειώνουμε με αυτό το θέμα και να προχωρήσουμε στη νέα εποχή».

Δύσκολο το «ξεπάγωμα»

Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», οι κυπριακές τράπεζες δεν έχουν λάβει έως τώρα κάποιο αίτημα για «ξεπάγωμα» χρημάτων ώστε να πληρωθούν υποχρεώσεις ονομάτων που βρίσκονται στη λίστα των αμερικανικών και βρετανικών κυρώσεων. Όπως εξηγούν τραπεζικοί κύκλοι, είναι μια διαδικασία που

Ποσότητα και ποιότητα

Βαρύνουσα σημασία όπως έγραψε ξανά η εφημερίδα και της τόνισαν για ακόμα μία φορά παράγοντες της αγοράς, έχει για τις επόμενες δυνητικές κυρώσεις η ποσότητα και όχι η ποιότητα. Λέγοντας ποσότητα και όχι ποιότητα, εννοούν ότι δεν έχει σημασία αν θα είναι σε πιθανή λίστα (sanctions) ένα «μεγάλο» όνομα δικηγορικού γραφείου για παράδειγμα, αλλά να μην είναι πολλά, διότι θα δημιουργηθεί σίγουρα ένα βραχυπρόθεσμο οικονομικό πρόβλημα στην κυπριακή αγορά. Τα «πολλά ονόματα» συνοδεύονται από πολλούς εργαζομένους, με διακλαδώσεις/ υποχρεώσεις που μένουν ανοικτές, απλήρωτες υποχρεώσεις λόγω του άμεσου «παγώματος» των στοιχείων και ενός γενικότερου «ντόμινο εφέκτ». Πάντως, φέρνοντας τα όποια στοιχεία στην επιφάνεια, αποδεικνύεται πως οι κυπριακές τράπεζες έχουν κάνει σωστά τη δουλειά τους και έχουν περιορίσει τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτές. Μακάρι να είχαν κάνει παρόμοια προεργασία και άλλοι επαγγελματικοί τομείς.

θα πρέπει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που βρίσκεται στις κυρώσεις να ζητήσει από την αρμόδια Αρχή εκείνου του κράτους που του τις επέβαλε και να του δοθεί ειδική άδεια για να «ξεπαγώσουν» κεφάλαια για να πληρώσει όποιες υποχρεώσεις. Δηλαδή, δεν ζητά απευθείας το φυσικό ή νομικό πρόσωπο από την τράπεζα να του «ξεπαγώσει» κάποια κεφάλαια για να πληρώσει για παράδειγμα λογαριασμούς στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, αλλά θέλει γραπτή έγκριση από το κράτος ώστε να επιστρέψει στην τράπεζα και να πει ότι θέλω το «x» ποσό για να πληρώσω το «ψ» τμήμα. Το «κουβάρι» είναι μεγάλο και δεν ξετυλιγεται εύκολα.

GoGordian
REAL ESTATE

Go
industrial
ακίνητα επιχειρηματικής επέκτασης!

Αποθήκη στο Στρόβολο, Λευκωσία

- Μισθωμένη Βιομηχανική αποθήκη.
- Προνομιακή θέση στην Κυβερνητική Βιομηχανική Περιοχή του Στροβόλου.
- Εξαιρετική πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας - Λεμεσού.
- Αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο και μεσοπάτωμα με συνολικό εμβαδόν 2,132 τ.μ..
- Το κτήριο περιλαμβάνει αποθηκευτικούς και βοηθητικούς χώρους όπως γραφεία και τουαλέτες.
- Είναι ιδανικό για χρήση ως εκθεσιακός χώρος, κέντρο διανομής, αποθήκευσης και παραγωγής.

Ref: 8836

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

7777 5656
www.gogordian.com

€830.000 + Φ.Π.Α

Σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2019, ο φετινός Φεβρουάριος είναι καλύτερος κατά περίπου 8% και θεωρείται ένα καλό ξεκίνημα για την τουριστική χρονιά.

Περισσότερα έσοδα και τουρίστες φέτος

Επέρασε κατά 11% η πρώτη διμηνία του 2023, την αντίστοιχη περίοδο του 2019 – Ποιο το αποτύπωμα των βασικών αγορών

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Συνεχίζεται το θετικό σερί επιδόσεων στον τουρισμό. Μετά την αύξηση 10% των αφίξεων τουριστών για το 1ο τρίμηνο του 2023, σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2019, τα αποτελέσματα εσόδων από τον τουρισμό για τον Φεβρουάριο, ήταν επίσης ενθαρρυντικά. Συγκεκριμένα, με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Ταξιδιωτών τα έσοδα από τον τουρισμό τον Φεβρουάριο 2023 ανήλθαν σε €56,6 εκ. (από συνολικά 119,08 τουριστικές αφίξεις), σε σύγκριση με €39,6 εκ. τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου, σημειώνοντας αύξηση 42,9%. Σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2019, ο φετινός Φεβρουάριος είναι καλύτερος κατά περίπου 8%, ενώ η πρώτη διμηνία του έτους κατέγραψε έσοδα περισσότερα κατά 11% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019, και κατά

Αν συνεχίσουν και οι υπόλοιποι μήνες έστω και με οριακή αύξηση, τότε δεν αποκλείεται να σημειωθεί νέο ρεκόρ στα τουριστικά έσοδα.

50,7% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2022. Βεβαίως είναι γνωστό ότι ο μήνας Φεβρουάριος έχει διαχρονικά, χαμηλά μερίδια στα τελικά ετήσια έσοδα του τουρισμού. Το 2022 υπολογίζεται ότι ο 2ος μήνας του αντιστοιχούσε σε ένα 1,6% των τελικών εσόδων. Ωστόσο, το γεγονός ότι οι επιδόσεις του φετινού Φεβρουαρίου είναι καλύτερες σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019, είναι ένα καλό προμήνυμα για το πώς θα συνεχίσει η χρονιά. Γενικότερα εκτιμάται ότι η φετινή χρονιά θα αγγίξει τα επίπεδα του 2019 σε αφίξεις. Στην περίπτωση των εσόδων, μέχρι στιγμής το πρόσημο είναι θετικό. Αν συνεχίσει έστω και με οριακή αύξηση, τότε δεν αποκλείεται να έχουμε νέο ρεκόρ στα τουριστικά έσοδα. Βεβαίως από τους τουριστικούς φορείς

Η μέση κατά κεφαλή δαπάνη των Βρετανών τουριστών, ανέρχεται στα 492,6 ευρώ και συνολικά το ποσό που προήλθε από τη συγκεκριμένη αγορά για τον Φεβρουάριο, υπολογίζεται στα 15,9 εκατ. ευρώ.

αυτό που επικρατεί είναι μια συγκρατημένη αισιοδοξία, δεδομένης κυρίως της ισχυρής συνεισφοράς του Φεβρουαρίου στα τουριστικά έσοδα. Πάντως, στη χθεσινή του ομιλία στο 13ο Nicosia Economic Congress, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κωνσταντίνος Ηροδότου ανέφερε ότι η περαιτέρω ανάκαμψη των τουριστικών εσόδων α-

ναμένεται ότι θα είναι στους παράγοντες που θα ενισχύσουν την ανάκαμψη του ΑΕΠ.

Οι δυνατές αγορές

Παρά την αύξηση στα έσοδα, έχει μειωθεί η μέση κατά κεφαλή δαπάνη τουριστών τον Φεβρουάριο 2023, η οποία ανέρχεται σε €475,39 σε σύγκριση

με €550,10 τον περσινό Φεβρουάριο, και σημειώνει μείωση 13,6%. Αναλυτικά στοιχεία για την κατά κεφαλή και για την ημερήσια δαπάνη των τουριστών κατά χώρα συνήθους διαμονής έχει ως εξής: Οι τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο (η μεγαλύτερη τουριστική αγορά με 27,2% του συνόλου των τουριστών τον Φεβρουάριο 2023) ξόδεψαν

Ικανοποιητικές Οι κρατήσεις

Έχουμε ήδη αναφερθεί στις εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, σύμφωνα με τις οποίες φέτος δεν αποκλείεται τα επίπεδα αφίξεων να επιστρέψουν στα προπανδημικά επίπεδα στην Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή. Εκτιμάται παράλληλα αύξηση της ζήτησης σε value for money προορισμούς και προορισμούς πλησιέστερους στην χώρα τους, ως αποτέλεσμα του οικονομικών εξελίξεων. Σημειώνεται εδώ, η πρόσφατη δήλωση του CEO της TUI ότι η Κύπρος είναι ανάμεσα στους προορισμούς που δεν έχει διαφοροποιηθεί ιδιαίτερα τις τιμές σε σύγκριση με πέρσι - μια δήλωση που αναμένεται ότι μπορεί να λειτουργήσει θετικά για μεγαλύτερο ενδιαφέρον και αναζητήσεις του προορισμού. Σε διεθνές επίπεδο οι εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού αναφέρουν ότι οι τουριστικές αφίξεις θα κυμανθούν μεταξύ 80-95% των προπανδημικών επιπέδων. Πάντως στην περίπτωση της Κύπρου, τα στοιχεία είναι μέχρι στιγμής ιδιαίτερα ικανοποιητικά. Φυσικά το ζήτημα είναι η ζήτηση και οι κρατήσεις των ξένων τουριστών για το νησί να παραμείνουν σε υψηλά επίπεδα μέχρι τουλάχιστον τον Οκτώβριο. Ήδη ο μήνας που διανύουμε αναμένεται ότι θα δώσει μια πιο ξεκάθαρη εικόνα για το πώς θα κινηθεί η κυρίως καλοκαιρινή περίοδος.

με 103,5 ευρώ ανά ημέρα, αν και η διάρκεια παραμονής τους στο νησί είναι η μικρότερη συγκριτικά με τους τουρίστες από άλλες αγορές. Αυτό αποδίδεται στο γεγονός ότι το Ισραήλ είναι ένας κοντινός προορισμός για την Κύπρο, έτσι επιλέγεται κυρίως για διήμερα και τριήμερα. Την ίδια ώρα, όμως, λόγω του αυξημένου αριθμού τουριστών από τη χώρα, το αποτύπωμα του Ισραήλ στην τελική διαμόρφωση των εσόδων Φεβρουαρίου ανέρχεται στα 5,6 εκατ. ευρώ.

ΗΠΑ, Γερμανία, Λίβανος

Ψηλότερη κατά κεφαλή έχουν οι τουρίστες από Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, λόγω της μεγάλης διάρκειας παραμονής τους. Συγκεκριμένα, η μέση διάρκεια παραμονής τους είναι 13 ημέρες, ενώ η μέση δαπάνη τους ανά ημέρα διακοπών τους, είναι 63,29 ευρώ. Ακολουθεί ο Λίβανος, με τους τουρίστες από τη συγκεκριμένη αγορά να αφιόνουν σε κάθε επίσκεψή τους 720,29 ευρώ και με καθημερινή δαπάνη 93,54 ευρώ. Η Ολλανδία με 548,59 ευρώ και 69,44 κατά ημέρα, η Γερμανία 536,10 ευρώ και 75,51 κατά ημέρα. Από την άλλη, η ψηλή κατά κεφαλή δαπάνη των Αμερικανών τουριστών έχει σαφώς μικρότερο αποτύπωμα στα έσοδα του μήνα (145,5 χιλιάδες ευρώ), λόγω του μικρού αριθμού τουριστών από την συγκεκριμένη αγορά. Ψηλή ημερήσια δαπάνη καταγράφεται και για τους τουρίστες από Λίβανος, ωστόσο υπολογίζοντας τον αριθμό τουριστών από την αγορά, προκύπτει ότι συνολικά για τον μήνα Φεβρουάριο το ποσό που τους αναλογεί είναι 1,2 εκατ. ευρώ. Στην περίπτωση της γερμανικής αγοράς, το ποσό υπολογίζεται γύρω στα 3,2 εκατ. ευρώ και τις πολωνικής αγοράς, γύρω στα 4,3 εκατ. ευρώ. Γύρω στις 335,2 χιλιάδες αναλογεί στους τουρίστες από Ιταλία και 894,5 χιλιάδες στους τουρίστες από Γαλλία. Και οι δύο είναι νέες προσθήκες στην τουριστική παλέτα του κυπριακού τουρισμού και οι επιδόσεις τους τόσο σε αφίξεις όσο και σε κατά κεφαλή δαπάνες, έχουν τη σημασία τους για το πόσο τελικά μας βγήκε το άνοιγμα σε αυτές τις αγορές.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΑΝΔΡΕΑ ΓΙΑΣΕΜΙΔΗ

Η αύξηση των επιτοκίων και η εναλλακτική των Επενδυτικών Ταμείων

Οι παραδοχές μιας κατάστασης, εν προκειμένω οικονομικής, αποτελούν το πρώτο αποφασιστικό και ουσιαστικό βήμα προς τα εμπρός αφενός για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και αφετέρου για τον εντοπισμό και την αξιοποίηση των προοπτικών, που πάντοτε αναφέρονται σε περιόδους κρίσεων. Με οικονομικούς όρους θα μιλούσαμε για την προστιθέμενη αξία της παραδοχής.

Φεύγοντας από το πεδίο της θεωρίας και ερχόμενοι σε αυτό της πρακτικής εφαρμογής, θα δούμε ότι στις μέρες μας βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα η στρατηγική των κεντρικών τραπεζών για αναχαίτιση των πληθωριστικών πιέσεων μέσω της αύξησης των επιτοκίων. Είναι φυσικό να συμβαίνει κάτι τέτοιο καθώς οι παρενέργειες των αποφάσεών τους επηρεάζουν άμεσα και έμμεσα όλο τον πληθυσμό. Υπό αυτές τις συνθήκες η παραδοχή ότι η μακρά περίοδος των χαμηλών επιτοκίων έχει παρέλθει, δεν είναι απλά σχήμα λόγου, αλλά η εμπέδωση μιας πραγματικότητας που διέπει τη νέα τάξη πραγμάτων που άπαιτες καλούμαστε να εμπεδώσουμε και να αφομοιώσουμε. Ο πληθωρισμός συνδυάζομενος με τα απόνερα της πανδημίας

Τα επενδυτικά ταμεία έχουν τη δυνατότητα να αποτελέσουν την πηγή εξεύρεσης είτε των απαραίτητων ιδίων κεφαλαίων, είτε ακόμη και της συνολικής χρηματοδότησης ενός έργου.

και τη γεωπολιτική αστάθεια, άλλαξαν άρδην τα δεδομένα καθώς το κόστος του χρήματος έχει αυξηθεί σημαντικά διαταράσσοντας τη μέχρι πρότινος κανονικότητα των μηδενικών και αρνητικών επιτοκίων.

Χτίζοντας ο' αυτήν την παραδοχή μπορούμε να κοιτάξουμε πέρα από τον βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, να εντοπίσουμε εναλλακτικές, να τις μελετήσουμε και ιδανικά να αδράξουμε τις ευκαιρίες που υπάρχουν για οικονομική ανάπτυξη. Στην Κύπρο, σε αντίθεση με το παρελθόν, έχουμε πλέον αναπτύξει ένα οικοσύστημα επενδυτικών ταμείων το οποίο κτίστηκε στα ερείπια της οικονομικής

Ο πληθωρισμός συνδυαζόμενος με τα απόνερα της πανδημίας και τη γεωπολιτική αστάθεια, άλλαξαν άρδην τα δεδομένα καθώς το κόστος του χρήματος έχει αυξηθεί σημαντικά διαταράσσοντας τη μέχρι πρότινος κανονικότητα των μηδενικών και αρνητικών επιτοκίων.

κρίσης του 2013, και παρά το «νεαρό της ηλικίας του» έχει σημαντική συνεισφορά στην πραγματική οικονομία της χώρας μας.

Είναι ενδεικτικά τα στοιχεία που δι-

μοσειεί ανά τρίμηνο η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου σύμφωνα με τα οποία από το σύνολο των 207 Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων με δραστηριότητες, οι 163 επενδύουν στην

Κύπρο μερικώς ή ολικώς. Το ποσό της επένδυσης αυτής ανερχόταν στα €2,2 δισ. κατά το τέλος του 2022 και αντιστοιχεί στο 23,4% του συνολικού Ενεργητικού Υπό Διαχείριση το οποίο ανέρχεται στα €9,5 δισ. Παρατηρούμε λοιπόν ότι η ανάπτυξη των επενδυτικών ταμείων αντανακλάται σε χρηματοδοτήσεις διαφόρων έργων τόσο εντός όσο και εκτός Κύπρου.

Βρισκόμαστε σε μια περίοδο, που η υλοποίηση των αναπτυξιακών σχεδιασμών των επιχειρήσεων προσκορπεί, πολλές φορές, στο αυξημένο κόστος του τραπεζικού δανεισμού ή σε άλλες παθογενείς παραδοσιακών μεθόδων χρηματοδότησης, όπως οι κοινοπρακτικές συμμετοχές και τα μετατρέψιμα αξιόγραφα. Σ' αυτό το περιβάλλον, τα ταμεία συλλογικών επενδύσεων μπορούν να αποτελέσουν μια αξιόπιστη εναλλακτική μέθοδο χρηματοδότησης επενδύσεων και άντλησης κεφαλαίων που χρειάζεται το κυπριακό επιχειρείν.

Το ποσοστό των νέων εργασιών παγκοσμίως, το οποίο χρηματοδοτείται από αυτά τα συλλογικά σχήματα, αυξάνεται ολοένα και περισσότερο με την πάροδο του χρόνου. Τα επενδυτικά τα-

μεία αποτελούν ένα σημαντικό πυλώνα της χρηματοδότησης διεθνώς, τον οποίο μπορούμε να αξιοποιήσουμε και στην Κύπρο μέσω του τοπικού οικοσυστήματος και της πρόσβασης στις διεθνείς αγορές. Τα επενδυτικά ταμεία έχουν τη δυνατότητα να αποτελέσουν την πηγή εξεύρεσης είτε των απαραίτητων ιδίων κεφαλαίων, είτε ακόμη και της συνολικής χρηματοδότησης ενός έργου.

Όπως συμβαίνει και με τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας, έτσι και αυτός των επενδυτικών ταμείων έχει επηρεαστεί από τις διαδοχικές κρίσεις των τελευταίων ετών. Μπορεί όμως να δώσει λύσεις και εναλλακτικές στο επιχειρείν για να υλοποιησει στρατηγικές και αναπτυξιακές σχεδιασμούς. Στο πλαίσιο των προσαρμογών για αναβάθμιση και διαφοροποίηση της κυπριακής οικονομίας (Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, Όραμα 2035), η εξεύρεση εναλλακτικών και συμπληρωματικών τρόπων χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας, πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα.

*Πρόεδρος του Cyprus Investment Funds Association (CIFA)

Ανεβαίνουν οι πωλήσεις του χαλλουμιού

Αύξηση 8% καταγράφηκε το 2022 στις εξαγωγές και 34% τον φετινό Ιανουάριο, σταθερή η εγκώρια ζήτηση παρά την άνοδο της τιμής του

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Οφέλιμη αποδείχτηκε η κατοχύρωση του χαλλουμιού ως προϊόν προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης. Αυτό καταδεικνύεται από τα τελευταία στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας που αφορούν στις εξαγωγές, αλλά και από τις πωλήσεις στην κυπριακή αγορά. Αναφορικά με τις εξαγωγές, διαχρονικά το χαλλούμι είναι στα κύρια εξαγωγικά προϊόντα της Κύπρου, με τις στατιστικές να του δίνουν ποσοστό γύρω στο 17% επί του συνόλου των εξαγωγών. Φέτος, καταγράφηκε ρεκόρ εξαγωγών με αξία εξαγωγών τα €284,5 εκατ. ξεπερνώντας το ρεκόρ του 2020 της μέχρι πρότινος καλύτερης χρονιάς κατά 7% και κατά 8% τις περσινές εξαγωγές.

Ανά μήνα

Οι εξαγωγές ήταν καλές τον Αύγουστο του 2022 και έφτασαν, λίγο πριν την επιβολή της εφαρμογής του κανονισμού στην Κύπρο, τα €23,4 εκατ. Τον μήνα που ακολούθησε, τον Σεπτέμβριο, δεν καταγράφηκαν τα νού-

Στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου η τιμή πώλησης του προϊόντος είναι γύρω στα 20 ευρώ το κιλό, ενώ για συγκεκριμένο brand η τιμή πώλησης φτάνει μέχρι και τα 30 ευρώ το κιλό.

μερα Αυγούστου (οι εξαγωγές ήταν στα €16,5 εκατ.). Τον Οκτώβριο του 2022, τον μήνα μετά την έναρξη του ΠΟΠ, οι εξαγωγές κυμάνθηκαν στα €16,1 εκατ. (243,3 του έτους), ενώ τον Νοέμβριο, οι εξαγωγές προϊόντος ανέβηκαν στα €21,8 εκατ. (265,168 εκατ. για το 11μην) και γύρω στα €19,5 εκατ. οι εξαγωγές Δεκεμβρίου. Πλέον φαίνεται ότι οι πωλήσεις του προϊόντος, κυρίως στο εξωτερικό, ανεβαίνουν σταθερά. Ενδεικτικά, τον Ιανουάριο του 2022 οι εξαγωγές χαλλουμιού ανήλθαν στα €16.907 εκατ. ενώ τον φετινό Ιανουάριο οι εξαγωγές ανήλθαν στα €22.661 εκατ. Πρόκειται για μια αύξηση γύρω στο 34%. Σε δηλώσεις του στην «Κ» ο υπουργός Γεωργίας Πέτρος Ξενοφάντος τόνισε ότι μετά την κατοχύρωση, το χαλλούμι ΠΟΠ έχει ενι-

Ξεσόν €1 εκατ. αγγίζει κατά μέσο όρο η καθημερινή παραγωγή χαλλουμιού με βάση τα στατιστικά στοιχεία, δήλωσε ο υπουργός Γεωργίας Π. Ξενοφάντος.

σχυθεί και οι εξαγωγικές δραστηριότητες των τυροκόμων αυξάνονται συνεχώς. Όπως είπε χαρακτηριστικά, η καθημερινή παραγωγή χαλλουμιού αγγίζει κατά μέσο όρο και με βάση τα στατιστικά στοιχεία, περίπου το €1 εκατομμύριο.

Στις υπεραγορές

Παρά τις καλές επιδόσεις στις πωλήσεις, είναι γεγονός ότι οι τιμές του προϊόντος έχουν αυξηθεί μετά την συμμόρφωση των παραγωγών στις προδιαγραφές που ορίζει ο ευρωπαϊκός κανονισμός. Έτσι, το κόστος του πιστοποιημένου προϊόντος έχει αυξηθεί γύρω στα €2/κιλό. Πλέον, στην εγκώρια αγορά, ο καταναλωτής μπορεί να αγοράσει χαλλούμι από €7,5/κιλό μέχρι €18/κιλό. Σύμφωνα με το τελευταίο πα-

ρατηρητήριο τιμών της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή, η μέση τιμή πώλησης του προϊόντος κινείται από €13,59 το κιλό μέχρι €16,26 το κιλό. Παρά την αύξηση, οι πωλήσεις χαλλουμιού δεν έχουν επηρεαστεί, ενώ υπάρχουν και πιο οικονομικές εναλλακτικές επιλογές. Όπως αναφέρει ο γ.γ. του Συνδέσμου Υπεραγορών Ανδρέας Χατζηαδάμου, το χαλλούμι παραμένει ένα ελκυστικό προϊόν, έχει φανατικούς υποστηρικτές και η ζήτηση του παραμένει σταθερή. Την ίδια ώρα κερδίζει μερίδια και το μη ΠΟΠ χαλλούμι, το οποίο λόγω τιμής, έχει προσελκύσει καταναλωτικό ενδιαφέρον.

Κοστίζει ακριβά για τους επιβάτες

Για όσους ταξιδεύουν και επιθυμούν να αγοράσουν το προϊόν από τον χώρο

των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου, η τιμή έχει σημαντική απόκλιση με τις τιμές στο υπόλοιπο λιανικό εμπόριο. Το κόστος του χαλλουμιού στα αεροδρόμια μπορεί να αποτελέσει σαφώς έναν ανασταλτικό παράγοντα στο να καταλήξει τελικά στο καλάθι του ταξιδιώτη των duty free.

Συγκεκριμένα, το χαλλούμι στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου πωλείται γύρω στα €20 το κιλό. Εντοπίζεται δηλαδή μια διαφορά γύρω στα €4 ευρώ το κιλό, αν συγκρίνουμε τη μέση τιμή για το ακριβότερο χαλλούμι το οποίο περιλαμβάνεται στο Παρατηρητήριο Τιμών της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή, με το φθηνότερο χαλλούμι στο αεροδρόμιο και €14, αν η σύγκριση γίνει με το ακριβότερο χαλλούμι που πωλείται στο αεροδρόμιο, που ανέρ-

χεται στα €30 το κιλό. Όπως αναφέρουν στην «Κ» πηγές από τα duty free του

Σύμφωνα με το Παρατηρητήριο Τιμών, στην κυπριακή αγορά, η μέση τιμή πώλησης του προϊόντος κινείται από €13,59 το κιλό μέχρι €16,26 το κιλό.

αεροδρομίου, το προϊόν το οποίο πωλείται στα 30 ευρώ το κιλό, πρόκειται για αγινό χαλλούμι το οποίο εντάσσεται στην κατηγορία premium προϊόν. Επιπλέον, η συσκευασία για το χα-

Εντείνονται οι έλεγχοι

Ο κ. Ξενοφάντος τόνισε ότι το προϊόν θα πρέπει να διαφυλαχθεί ως κόρη οφθαλμού, γιατί συνεισφέρει σημαντικά στις εξαγωγές και κατ'επέκταση στην οικονομία του τόπου, ενώ ανοίγει σημαντικές και πολύτιμες θέσεις εργασίας σε όλη την αλυσίδα παραγωγής. Είναι σημαντικό στοιχείο το οποίο αξιοποιείται και τουριστικά, ως ένα καθαρά κυπριακό προϊόν. Ο υπουργός επισήμανε τη σημασία προσήλωσης στις προδιαγραφές παραγωγής του προϊόντος. Οι έλεγχοι συνεχίζονται κανονικά και όπου εντοπίζονται παρατυπίες επιβάλλονται πρόστιμα, ενώ οι οδηγίες του υπουργού είναι όπως οι έλεγχοι εντατικοποιούνται και να επεκταθούν σε όλους τους χώρους είτε είναι σε τυροκομεία, είτε στις υπεραγορές και στα λιμάνια.

λούμι που διατίθεται στα αεροδρόμια είναι διαφορετική, ώστε να διατηρηθεί με ασφάλεια μέχρι ο ταξιδιώτης που θα το αγοράσει, να φτάσει στον προορισμό του.

Αυτή τη στιγμή, τρεις εταιρείες έχουν καταφέρει να βάλουν το προϊόν στα ψυγεία των κυπριακών αεροδρομίων. Πρόκειται για την Χαλαραμπίδης Κρίστους, την Γαλακτοβιομηχανία Αλάμπρα (η οποία προστέθηκε τον τελευταίο χρόνο) καθώς και το χαλλούμι Μαρούλλα.

Πάντως, παρά το ότι πρόκειται για ακριβό προϊόν, φαίνεται ότι υπάρχει ενδιαφέρον από τους επιβάτες, το οποίο μεταφράζεται σε πωλήσεις, και εκφράζεται η εκτίμηση ότι η κατηγορία Χαλλούμι θα καταγράψει καλύτερες επιδόσεις το επόμενο διάστημα. Ήδη η διεύθυνση των Cyprus Duty Free, προχωρεί σε προωθητικές ενέργειες του προϊόντος, με την προβολή οπτικοακουστικού υλικού σχετικά με τη διαδικασία παραγωγής του προϊόντος, αλλά και με υπερρεαλιστική παρουσίαση του προϊόντος στους ταξιδιώτες. Σύμφωνα, αναμένεται ότι στο πλαίσιο της γευστικής θα προσφέρεται το προϊόν και ψημένο στα σημεία πώλησής του.

Δειλά βήματα από τράπεζες για καταθετικά

Δειλά μιν –νπιακά θα ήταν ένας ορθότερος χαρακτηρισμός– αλλά τουλάχιστον άρχισαν να κάνουν βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση τα κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα σε σχέση με τα καταθετικά επιτόκια. Βήματα, εντούτοις, που δίνουν μικρή «αξία» μόνο στους «λίγους», αφού δημιουργούν προϊόντα για λογαριασμούς προθεσμίας 12 μηνών και άνω και με ποσά που είναι άνω των 50 χιλιάδων ευρώ. Μεγάλη κριτική έχει ασκηθεί στις τράπεζες σε σχέση με τα καταθετικά επιτόκια ότι δεν ακολουθούν την τάση των δανειστικών. Και δικαίως. Οι κυπριακές τράπεζες έχουν αυξήσει από τον Ιούλιο του 2022 βάσει αποφάσεων νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) τα δανειστικά επιτόκια, τα καταθετικά όμως έχουν παραμείνει κοντά στο μηδέν (0) και αποδεικνύεται ότι δημιουργούν μόνο προϊόντα τα οποία δεν είναι για τον μέσο Κύπριο καταθέτη.

Τον «κορό» των καταθετικών προϊόντων άνοιξε η Τράπεζα Κύπρου, με τη διάθεση προϊόντος εμπρόθεσμου κατάθεσης 18 μηνών με καταθετικό επιτόκιο μέχρι και 1,40%. Το εν λόγω προϊόν απευθύνεται σε ενήλικες ιδιώτες και επιχειρήσεις και αφορά καταθέσεις ποσού από 100 χιλιάδες ευρώ, μέχρι 500 χιλιάδες, με κλιμακωτό επιτόκιο μέχρι 1,40%. Ο τόκος υπολογίζεται βάσει του επιτοκίου της συγκεκριμένης περιόδου. Ειδικότερα, μέχρι 6 μήνες το επιτόκιο ανέρχεται στο 0,40%, από 6 μέχρι 12 μήνες στο 0,90% και από 12 μέχρι 18 μήνες το επιτόκιο ανέρχεται στο 1,40%, με το μέσο ετήσιο επιτόκιο της εμπρόθεσμου κατάθεσης να ανέρχεται στο 0,90%.

Σε αντίστοιχο προϊόν προχώρησε και η Ελληνική Τράπεζα. Το προϊόν αφορά λογαριασμούς προθεσμίας 18 μηνών σε ευρώ, ενώ σύμφωνα με τις πρόνοιες του προϊόντος, απευθύνεται σε επιχειρήσεις και ιδιώτες άνω των 18 ετών και αφορά καταθέσεις ποσού από 100 χιλιάδες ευρώ μέχρι απεριόριστο ποσό κατάθεσης. Το ετήσιο επιτόκιο της κατάθεσης έχει καθοριστεί στο 1% και έχει και την επιλογή αυτόματης ανανέωσης.

Την Τρίτη ανακοίνωσε τη διάθεση αντίστοιχου προϊόντος και η Alpha Bank Κύπρου. Η τράπεζα αποφόρτισε σε προσφέρει σε ιδιώτες ένα νέο καταθετικό επιτόκιο που φτάνει έως και 2,10% και δίνει τη δυνατότητα στους αποταμιευτές να επωφεληθούν υψηλού επιτοκίου, το οποίο καθορίζεται αναλόγως του χρόνου προθεσμίας για καταθέσεις πέραν συγκεκριμένου ποσού. Προσφέρεται για καταθέσεις άνω των 50 χιλιάδων ευρώ και φέρει σταθερό επιτόκιο για προκαθορισμένη χρονική περίοδο ως ακολούθως: 12μηνη με επιτόκιο 1,20%, 18μηνη με επιτόκιο 1,60% και 24μηνη με επιτόκιο 2,10%.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Το μέρισμα φέρνει την Bank of America κοντά στην Τράπεζα Κύπρου

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η Τράπεζα Κύπρου ανακοίνωσε τον διορισμό της Bank of America Europe DAC (BofA Securities) ως από κοινού Corporate Broker με την NUMIS Securities Limited (NUMIS) και της Keefe, Bruyette & Woods (KBW, οι οποίοι ενεργούν μέσω της Stifel Nicolaus Europe Limited), με άμεση ισχύ. Ο διορισμός της Bank of America ως κοινού εταιρικού μεσίτη μαζί με τις Numis και Keefe Bruyette & Woods (KBW) όπως τονίζουν πηγές της τράπεζας, «αποτελεί ένα ακόμη παράδειγμα της μετατροπής της Τράπεζας σε ένα ισχυρό,

Στόχος, το ποσοστό (pay-out ratio) να κυμαίνεται μεταξύ 30% - 50% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν από τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία της Τράπεζας.

διαφοροποιημένο και βιώσιμα κερδοφόρο συγκρότημα τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών». Η ανακοίνωση αυτή ακολουθεί επί της ουσίας την ανακοίνωση της Τράπεζας Κύπρου στις 13 Απριλίου 2023, ότι προτίθεται να επαναρχίσει τη διανομή μερισμάτων μετά από δώδεκα χρόνια παύσης, λαμβάνοντας τις απαραίτητες εγκρίσεις από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Υπό την ιδιότητα της ως εταιρικού μεσίτη (corporate broker), η Bank of America θα υποστηρίξει τη δέσμευση της Τράπεζας Κύπρου με τους επενδυτές σε όλη την παγκόσμια πλατφόρμα της.

Υπενθυμίζεται πως, η Τράπεζα Κύπρου έλαβε την 13η Απριλίου την έγκριση από την ΕΚΤ για πληρωμή μερισμάτων. Με τη λήψη της έγκρισής της ΕΚΤ, το Διοικητικό Συμβούλιο της BOC Holdings θα προτείνει στους μετόχους για έγκριση στην Ετήσια Γενική Συνέλευση (ΕΓΣ), που θα πραγματοποιηθεί στις 26 Μαΐου 2023, την παραβολή τελικού μερισμάτων ύψους 0,05 ευρώ ανά συνθήκη μετοχή από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Το προτεινόμενο μέρισμα ανέρχεται συνολικά σε

«Αποτελεί ένα ακόμη παράδειγμα της μετατροπής της Τράπεζας σε ένα ισχυρό, διαφοροποιημένο και βιώσιμα κερδοφόρο συγκρότημα τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών», σημειώνουν πηγές της τράπεζας.

22,3 εκατ. ευρώ και ισοδυναμεί –σύμφωνα με την τότε ανακοίνωση– με ποσοστό (pay-out ratio) ύψους 14% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία για το έτος 2022, ή με ποσοστό 31% της κερδοφορίας μετά τη φορολογία για το ίδιο έτος. Το Μέρισμα, που υπόκειται σε έγκριση από την ΕΓΣ, θα πληρωθεί σε μετρητά στις 16 Ιουνίου 2023 στους μετόχους που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο μετόχων στις 5 Μαΐου 2023, ενώ ως Ημερομηνία Αποκοπής (Ex-Dividend date) έχει ορισθεί η 4 Μαΐου 2023.

Σταδιακή αύξηση

Βάσει της ανακοίνωσης Απριλίου, η πληρωμή μερισμάτων αναμένεται να σημειώνει συντηρητικά σταδιακή αύξηση, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες αγοράς, καθώς και τον προγραμματισμό κεφαλαίων και ρευστότητας, με στόχο το ποσοστό (pay-out ratio) να κυμαίνεται μεταξύ 30% - 50% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία της Τράπεζας. Οι μετοχές που κατέχουν μετοχές στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου μέσω της

Euroclear Bank και/ή της CREST θα πρέπει να επικοινωνήσουν και/ή να συμβουλευτούν τους χρηματιστές τους για τις σχετικές διαδικασίες της Euroclear Bank και/ή της CREST για οποιοδήποτε απορίες σχετικά με το Μέρισμα.

Οι κάτοχοι Παραστατικών Δικαιωμάτων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΠΔ ΧΑΚ) που αντιπροσωπεύουν μετοχές της BOC Holdings θα παραλάβουν επιστολή με περαιτέρω πληροφορίες σε σχέση με την καταβολή του Μερισμάτων καθώς και τις ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν. Σημειώνεται πως, ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις και προσαρμοσμένους για το προτεινόμενο Μέρισμα, ανέρχεται σε 15,2% βάσει αποτελεσμάτων του 2022 και υπερβαίνει τις εποπτικές απαιτήσεις. Τέλος, σημειώνεται πως η Τράπεζα Κύπρου θα συνεδριάσει τη Δεύτερη, 15 Μαΐου 2023 για να εξετάσει τα οικονομικά αποτελέσματα του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου για το τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2023. Τα οικονομικά αποτελέσματα θα ανακοινωθούν την Τρίτη 16 Μαΐου 2023.

ΑΡΘΡΟ
Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Καλή διακυβέρνηση

Υπάρχει άμεση και σοβαρή ανάγκη αυτή τη στιγμή για καλή διακυβέρνηση στον δημόσιο τομέα, σε υπουργεία και οργανισμούς, στην κεντρική και στην τοπική αυτοδιοίκηση. Ο διορισμός ανθρώπων σε κλίμακες θέσεων της κρατικής μηχανής πρέπει να γίνεται με συγκεκριμένα κριτήρια τα οποία θα βοηθήσουν στην εξέλιξη του κράτους και στην ευημερία των πολιτών, ενώ την ίδια ώρα θα τονώνουν το αίσθημα εμπιστοσύνης του λαού. Με λίγα λόγια ο κατάλληλος άνθρωπος πρέπει να τοποθετείται στην κατάλληλη θέση. Φυσικά, θα πρέπει να υπάρχουν και πολιτικά κριτήρια στους διορισμούς ώστε να μπορούν να βοηθήσουν στην υλοποίηση του προγράμματος και όχι για να μοιράζονται θέσεις μεταξύ των κομμάτων. Για να γίνει όμως αυτό πρέπει να έχουμε αποφασίσει ότι θα αλλάξουμε την κουλτούρα μας. Θα σταματήσουμε να συμβάλλουμε στην ανάπτυξη της κακής διακυβέρνησης και θα αρχίσουμε να προωθούμε τις αξίες για ένα καλύτερο μέλλον των παιδιών μας. Συν τοις άλλοις είναι αποκαρδιωτικό για τους νέους που έφθασαν τη ζωή τους στα πανεπιστήμια ή και στην εργασία τους, αποκοτώντας εμπειρίες, να βλέπουν ανθρώπους χωρίς τα κατάλληλα προσόντα να καταλαμβάνουν κλίμακες θέσεις που θα κρίνουν το μέλλον το δικό τους. Φυσικά και δεν φτάνει απλά κάποιος να είναι άριστος απόφοιτος ενός λαμπρού πανεπιστημίου. Χρειάζεται η ικανότητα, η εξυπνάδα και η εμπειρία σε έναν συνδυασμό που μπορεί να φέρει την επιτυχία είτε είναι κάποιος απόφοιτος ενός γνωστού πανεπιστημίου, είτε είναι απόφοιτος ενός όχι και τόσο γνωστού πανεπιστημίου. Σίγουρα, όμως, αυτό που δεν χρειάζεται μια κοινωνία είναι να δίνεται λάθος εντύπωση. Η καλή διακυβέρνηση και η διαφάνεια είναι σημαντικές αρχές σε ένα δημοκρατικό κράτος και θα πρέπει να βρούμε τρόπους να τις διαφυλάξουμε. Όλοι δικαιούμαστε να κάνουμε λάθη, είναι ανθρώπινο. Γι' αυτό θα πρέπει να διορθώνονται άμεσα με θάρρος, ώστε να μην χαθεί η εμπιστοσύνη. Αν χαθεί η εμπιστοσύνη τότε τα πράγματα γίνονται πολύ δύσκολα για όλους. Η αναδιοκράτεια είναι αυτή που διώχνει τα λαμπρά μυαλά. Η αξιοκρατία θα τα φέρει πίσω!

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Πούτιν: Η Δύση διεξάγει πόλεμο κατά της Ρωσίας

Στη σκιά της εισβολής στην Ουκρανία η Ημέρα της Νίκης κατά των Ναζί

Να συσχετίσει τον αγώνα του Κόκκινου Στρατού εναντίον της ναζιστικής Γερμανίας με την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία επικερίρησε ο Βλαντιμίρ Πούτιν κατά τον χθεσινό, πανηγυρικό εορτασμό της Ημέρας της Νίκης. Στη δεκάλεπτη ομιλία του από τα τείχη του Κρεμλίνου, ο Ρώσος πρόεδρος χρησιμοποίησε για πρώτη φορά τη λέξη «πόλεμος» για να περιγράψει αυτό που επί 440 ημέρες επέμενε να χαρακτηρίζει «ειδική στρατιωτική επέκταση».

«Σήμερα, ο πολιτισμός βρίσκεται και πάλι σε μια σημαντική καμπή. Για μια ακόμη φορά, ένας πραγματικός πόλεμος έχει κηρυχθεί εναντίον της πατρίδας μας», υποστήριξε ο Ρώσος ηγέτης, κατηγορώντας «τις δυτικές ελίτ που προωθούν την παγκοσμιοποίηση» για την «τραγωδία που εξελίσσεται αυτή τη στιγμή στην Ουκρανία».

Σε μικρή απόσταση από το βήμα της χθεσινής ομιλίας Πούτιν είχαν εκραγεί, μόλις έξι ημέρες νωρίτερα, δύο drones.

Περιορισμένες οι φετινές εκδηλώσεις εορτασμού λόγω των φόβων για επιθέσεις από τον ουκρανικό στρατό και ομάδες σαμποτέρ.

Το σοκαριστικό αυτό συμβάν, ανάγκασαν τις ρωσικές αρχές να περιορίσουν τους χθεσινούς εορτασμούς: δεν υπήρξαν υπερπτήσεις μαχητικών αεροσκαφών πάνω από την Κόκκινη Πλατεία, δεν παρήλασαν άρματα μάχης με εξαίρεση το ιστορικό T-34 του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ενώ μεταιώθηκαν οι στρατιωτικές παρελάσεις σε δεκάδες πόλεις για λόγους ασφαλείας.

Επιπλέον, δεν έγιναν φέτος οι καθιερωμένες πορείες του «Αθάνατου Συντάγματος», όπου οι πολίτες παρέλαυναν κρατώντας στα χέρια τους πορτρέτα συγγενών τους που έπεσαν στον Μεγάλο Πατριωτικό Πόλεμο. Στο διπλωματικό επίπεδο, πάντως, ο Βλαντιμίρ Πούτιν σημείωσε μια μικρή επιτυχία: ενώ πέρουσι ουδείς ηγέτες ξένων χωρών δεν είχε παραβρεθεί στον εορτασμό, χτες πλαισιώθηκε από τους ηγέτες επτά πρώην σοβιετικών Δημοκρατιών (Λευκορωσία, Αρμενία, Καζακστάν, Κιργι-

στάν, Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν, Ουζμπεκιστάν).

Προτού ξεκινήσει ο πανηγυρικός εορτασμός στην Κόκκινη Πλατεία, το ρωσικό υπουργείο Άμυνας ανακοίνωσε ότι οι δυνάμεις του προχώρησαν σε νέο κύμα πυραυλικών επιθέσεων στην Ουκρανία κατά τη διάρκεια της νύκτας, διακόπτοντας τη ροή πολεμοφοδίων και στρατιωτών προς το μέτωπο. Η ουκρανική αεροπορία ανέφερε ότι έξι ρωσικοί πυραυλοί Κρουζ εκτοξεύθηκαν από πολεμικά πλοία στη Μαύρη Θάλασσα και άλλοι 15 από στρατηγικά, μαχητικά αεροσκάφη, ικανά να μεταφέρουν και πυρηνικά όπλα.

Δυσοίονες σκιές στην Ημέρα της Νίκης ήρθαν να ριχούν νέες, εμπιστικές δηλώσεις του Γεβγκένι Πριγκόζιν, ιδρυτή της παραστρατιωτικής οργάνωσης Wagner που πρωταγωνιστεί στην πολυήμερη πολιορκία του Μπαχμούτ, στην ανατολική Ουκρανία. «Σήμερα, μία από τις μονάδες του υπουργείου Άμυνας εγκατέλειψε μία από τις πτέρυγες του μετώπου. Το έβαλαν στα πόδια. Γιατί το κράτος δεν καταφέρει να υπερασπιστεί τη χώρα;», διερωτήθηκε ο Πριγκόζιν σε βίντεο που ανάρτησε στο Διαδίκτυο.

Την αποτυχία των Ρώσων να καταλάβουν το Μπαχμούτ μέχρι την 9η Μαΐου, όπως διακαώς επιθυμούσαν για συμβολικούς λόγους, τόνισε ο Βολοντίμιρ Ζελένσκι κατά τη χθεσινή συνάντησή του με την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν στο Κίεβο. Η πρόεδρος της Κομισιόν επισκέφθηκε την ουκρανική πρωτεύουσα την ημέρα που η Ε.Ε. εορτάζει την Ημέρα της Ευρώπης, στέλνοντας τη δική της απάντηση στην ομιλία Πούτιν. «Η Ουκρανία είναι η παλλόμενη καρδιά των ευρωπαϊκών αξιών σήμερα», δήλωσε ο Φον ντερ Λάιεν, διαβεβαιώνοντας ότι η Ένωση θα συνεχίσει να στηρίζει στρατιωτικά, οικονομικά και πολιτικά τη χώρα «για όσο χρειαστεί».

Ο Βολοντίμιρ Ζελένσκι ζήτησε να δρομολογηθεί το συντομότερο δυνατό το ενδέκατο πακέτο κυρώσεων των Ευρωπαίων κατά της Ρωσίας και να αποφασίσει η προσεχής σύνοδος κορυφής της Ένωσης, τον Ιούνιο, να ξεκινήσουν ενταξιακές διαπραγματεύσεις ανάμεσα στο Κίεβο και στις Βρυξέλλες, κάτι που ωστόσο δεν φαίνεται για την ώρα πιθανό.

REUTERS, A.P.

Ρώσοι στρατιώτες παρελαύνουν στην Κόκκινη Πλατεία στο πλαίσιο εορταστικών εκδηλώσεων. Ωστόσο, φέτος δεν υπήρξαν υπερπτήσεις μαχητικών αεροσκαφών και δεν παρήλασαν άρματα μάχης, με εξαίρεση το ιστορικό T-34 του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Το όραμα του Σολτς για νέα γεωπολιτική Ε.Ε.

Της απεσταλμένης μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΒΟΥΛΟΥΡΗ

Το όραμά του για μια «διευρυμένη και μεταρρυθμισμένη» Ευρωπαϊκή Ένωση με σαφή «γεωπολιτική» στρατηγική, που θα συνοδεύεται από συγκεκριμένες δράσεις, σε έναν κόσμο που πλέον είναι πολυπολικός και απαιτεί αναδιαμόρφωση σχέσεων και συνεργασιών με ισότιμους όρους, περιέγραψε χθες ο Γερμανός καγκελάριος Ολαφ Σολτς ανήμερα την Ημέρα της Ευρώπης, στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Εκτενείς ήταν οι αναφορές στην ανάγκη μιας «γεωπολιτικής Ευρώπης», που θα πρέπει να «επιστρέψει στον κόσμο» αναζητώντας νέο ρόλο και σίγουρα όχι να καταστεί μια «παγκόσμια δύναμη», όπως τουλάχιστον οραματίζεται ο Εμανουέλ Μακρόν. «Εκείνοι που νοσταλγούν το όνειρο μιας ευρωπαϊκής παγκόσμιας δύναμης, εκείνοι που υπερτούν φανταστικές περιεργίες υπερδυνάμεων είναι κολλημένοι στο παρελθόν», είπε χαρακτηριστικά. Παρόλο που απέφυγε τον όρο «στρατηγική αυτονομία» του Γάλλου προέ-

Ο Γερμανός καγκελάριος τόνισε την ανάγκη για περισσότερες ευρωπαϊκές επενδύσεις σε ασφάλεια, άμυνα, τεχνολογία και ανεξαρτησία στις κρίσιμες πρώτες ύλες.

δρου, πάντως, ο Γερμανός καγκελάριος τόνισε την ανάγκη για περισσότερες ευρωπαϊκές επενδύσεις στην ασφάλεια, άμυνα, τεχνολογική κυριαρχία αλλά και ανεξαρτησία σε ό,τι αφορά τις κρίσιμες πρώτες ύλες. Αποστάσεις από τον Μακρόν έλαβε και στο θέμα της διευρύνσεως της Ε.Ε., λέγοντας ότι «δεν χρειάζεται τη διευρύνση για να μεταρρυθμιστούμε» και πως σε κάθε περίπτωση απαιτείται «μια έντιμη πολιτική διευρύνσεως που υλοποιεί τις υποσχέσεις της – πρωτίστως προς τα Δυτικά Βαλκάνια».

«Η Ευρώπη μπορεί να εισακουστεί μόνο εάν μιλάει με μια φωνή», επισή-

μανε ο Σολτς και παρά το γεγονός ότι ο Γερμανός καγκελάριος υπογράμμισε τη σημασία των συμβιβασμών, καθώς «ανταναγκάζουν τον τρόπο που αντιλαμβάνομαστε τη δημοκρατία», δεν παρέλειψε να ταχθεί –για ακόμη μία φορά– υπέρ της ειδικής πλειοψηφίας στη λήψη αποφάσεων ιδίως σε ό,τι αφορά θέματα εξωτερικής πολιτικής και εν μέσω του πολέμου στην Ουκρανία.

Με το βλέμμα παράλληλα στραμμένο στο Κρεμλίνο ανήμερα την Ημέρα της Νίκης για τη Ρωσία, ο Σολτς ανέφερε ότι «στη Μόσχα, 2.200 χιλιόμετρα βορειοανατολικά από εδώ, ο Πούτιν επιδεικνύει στρατιωτικές, τακτικές και πυρηνικές, άμυνα, τεχνολογική κυριαρχία αλλά και ανεξαρτησία σε ό,τι αφορά τις κρίσιμες πρώτες ύλες. Αποστάσεις από τον Μακρόν έλαβε και στο θέμα της διευρύνσεως της Ε.Ε., λέγοντας ότι «δεν χρειάζεται τη διευρύνση για να μεταρρυθμιστούμε» και πως σε κάθε περίπτωση απαιτείται «μια έντιμη πολιτική διευρύνσεως που υλοποιεί τις υποσχέσεις της – πρωτίστως προς τα Δυτικά Βαλκάνια».

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον –και εν μέσω φημών ότι θα στηρίξει μια επανεκλογή της– είχε το γεγονός ότι ο Ολαφ Σολτς συμφώνησε με την προσέγγιση της

προέδρου της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν για μια στρατηγική εναντίον της Κίνας, που θα μειώσει τον κίνδυνο οικονομικής εξάρτησης από το Πεκίνο, που πάντως αποτελεί «εταίρο, ανταγωνιστή και συστηματικό ανταγωνιστή». Με σαφή μηνύματα και προς τους κυβερνητικούς του εταίρους, Πρόεδρος και Φιλελεύθερος, ο καγκελάριος στη δευτερολογία του έδωσε έμφαση στην «πράσινη μετάβαση» αλλά και στη μεταρρύθμιση του Συμφώνου Σταθερότητας.

Από την πλευρά τους, αρκετοί ευρωβουλευτές όπως ο Μάνφρεντ Βέμπερ από το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα κάλεσαν τον Γερμανό καγκελάριο να πείσει προκειμένου να συνταχθεί συνέλευση για την αναθεώρηση των θεμελιωδών κειμένων της Ε.Ε. πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές του 2024, ενώ ο επικεφαλής του Renew Europe, Στεφάν Σζουρνέ, παρά το γεγονός ότι συμφώνησε με την ιδέα της κατάργησης της ομοφωνίας για τις αποφάσεις στα θέματα εξωτερικής πολιτικής, ζήτησε από τον καγκελάριο μια πιο αποφασιστική στάση του Βερολίνου σε ό,τι αφορά τη στρατιωτική ενίσχυση της Ουκρανίας.

Κινηματογραφική σύλληψη στο Πακιστάν

Ο φόβος γενικευμένων ταραχών πλανάται πάνω από το Πακιστάν μετά τη χθεσινή σύλληψη του πρώην πρωθυπουργού Ιμραν Χαν, ο οποίος είχε απομακρυνθεί από τον θάκο τον περυσινό Απρίλιο. Οι οπαδοί του έκαναν λόγο για απαγωγή, αλλά η κυβέρνηση επιμένει ότι ο Χαν είναι υπόλογος για διαφθορά, τρομοκρατία και άλλες κατηγορίες, για τις οποίες πρέπει να οδηγηθεί ενώπιον της δικαιοσύνης. Ο 72χρονος συνελήφθη με κινηματογραφικό τρόπο από το σώμα κατά της διαφθοράς, το Εθνικό Γραφείο Λογοδοσίας. Λίγο αφότου ο Χαν πέρασε τις πύλες του δικαστικού μεγάρου, παραστρατιωτικές δυνάμεις εισήλθαν στον χώρο. Η πύλη αποκλειστική από τεθωρακισμένα οχήματα και ο Χαν μεταφέρθηκε βίαια σε αστυνομικό όχημα υπό ισχυρή αστυνομική συνοδεία.

Η πολιτική κρίση στη χώρα κλιμακωνόταν επί μήνες, καθώς ο Χαν επέμενε να αμφισβητεί τον στρατό και τη σημερινή κυβέρνηση, καταγγέλλοντας ότι συνωπύτησαν εναντίον του. Κατά τη σύλληψή του βρισκόταν σε δικαστήριο του Ισλαμαμπάντ για να συμετάσχει σε ακροαματική διαδικασία, αφού αντιμετώπιζε δεκάδες διώξεις εις βάρος του. Η σύλληψη αποτελεί την κορύφωση της σύγκρουσης της κυβέρνησης με τον λαϊκιστή πρώην αστέρα του κriket, ο οποίος σχεδίαζε την πολιτική του επανεμφάνιση μετά την απομάκρυνσή του από το πρωθυπουργικό αξίωμα. Το κόμμα που προσέλκει δεκάδες χιλιάδες υποστηρικτές στις διαδηλώσεις του σε όλη τη χώρα και ο Χαν όποτε μιλάει δημοσίως ζητεί νέες εκλογές, κατηγορώντας το στρατιωτικό κατεστημένο πως ενορκίστησε την απομυή του. Ο ίδιος και οι οπαδοί του θεωρούν ότι οι κατηγορίες είναι αποτέλεσμα χειραγώγησης της δικαιοσύνης από την κυβέρνηση του Σαχπάζ Σαρίφ και τον στρατό προκειμένου να τον περιθωριο-

Η σύλληψη του Χαν πυροδότησε διαδηλώσεις σε ολόκληρη τη χώρα. Εκατοντάδες υποστηρικτές του πρώην πρωθυπουργού απέκλεισαν δρόμους στη Λακάρη (φωτ.), ιδιαίτερη πατρίδα του Χαν, όπου η αστυνομία τέθηκε σε κατάσταση επιφυλακής.

Κρίση προκαλεί η ενέργεια κατά του πρώην πρωθυπουργού Ιμραν Χαν, την οποία οι οπαδοί του αποκαλούν «απαγωγή»

ποιήσουν πολιτικά. Οι πολιτικοί και στρατιωτικοί ηγέτες της χώρας αρνούνται πεισματικά τις κατηγορίες.

Τον περασμένο Νοέμβριο άγνωστος του σε όλη τη χώρα και ο Χαν όποτε μιλάει δημοσίως ζητεί νέες εκλογές, κατηγορώντας το στρατιωτικό κατεστημένο πως ενορκίστησε την απομυή του. Ο ίδιος και οι οπαδοί του θεωρούν ότι οι κατηγορίες είναι αποτέλεσμα χειραγώγησης της δικαιοσύνης από την κυβέρνηση του Σαχπάζ Σαρίφ και τον στρατό προκειμένου να τον περιθωριο-

επικινδύνει τις εμφανίσεις του στο δικαστήριο, ειδικά «σε τόσο μεγάλο αριθμό υποθέσεων». Πάντως, ο θόρυβος γύρω από το όνομά του έχει ενισχύσει τη δημοτικότητα του Χαν, υπογραμμίζοντας την ικανότητά του να αλλάξει τη συνήθη καταστροφική κατάληξη όσων πολιτικών ηγετών χάνουν την εύνοια του πανίσχυρου στρατού της χώρας. Το περασμένο καλοκαίρι το κόμμα του απέσπασε σαρωτικές νίκες στις τοπικές εκλογές στην επαρχία Πουντζάμπ, που θεωρείται πρόκριμα για αντίστοιχες εμφανίσεις στην εθνική πολιτική σκηνή, καθώς και στο λιμάνι του Καρατσι.

Οι επιτυχίες αυτές ήλθαν και μια απόπειρα του εκλογικού σώματος στις διενεργηθείσες εκλογές, αλλά και αποδοκιμασία του στρατιωτικού κατεστημένου και της πολιτικής επιτροπής του, Δημοσιογράφου που διακρίνεται φιλικά στον Χαν καταγγέλλοντας ότι πα-

ρενοκλούνται συστηματικά από τις αρχές. Οι απευθείας μεταδόσεις των ομιλιών του έχουν απαγορευτεί από τα ειδησεογραφικά δίκτυα. Ένα μεγάλο δίκτυο υποχρεώθηκε να κλείσει αμέσως μετά το μετέδωξε με στενό συνεργάτη του, ο οποίος προέβη σε δηλώσεις κατά του στρατού.

Το 2018, όταν εξελέγη πρωθυπουργός, ο Χαν είχε στενή σχέση με τους στρατιωτικούς. Εκείνη την εποχή πολιτικοί του αντιπάλου κατηγορούσαν τις αρχές ότι εξαπέλυσαν πογκρόμ εναντίον όσων αμφισβητούσαν τον εκλεκτό του στρατού. Αξιωματούχοι των ενόπλων δυνάμεων απορρίπτουν αυτούς τους ισχυρισμούς και διατείνονται πως ο θεσμός ανέκαθεν υποθετούσε ουδέτερη θέση στην πολιτική σκηνή. Η εύνοια προς τον Χαν φαίνεται πως ανακλήθηκε στις αρχές της περυσινής χρονιάς, όταν βουλευτές αποφάσισαν την απομυή του έπειτα από πρόταση δυσπιστίας.

Η Νορβηγία ηγείται της κούρσας των ηλεκτρικών Ι.Χ.

Τον περασμένο χρόνο, 80% των αυτοκινήτων που πωλήθηκαν στη Νορβηγία ήταν ηλεκτρικά, μεταμορφώνοντας τη χώρα σε άτυπο εργασιτήριο της ηλεκτρικής μηχανοκίνησης και παρατηρητήριο των επιπτώσεων της στο περιβάλλον, στους εργαζομένους και την καθημερινή ζωή.

Η απόφαση της χώρας να δώσει τέλος στις πωλήσεις οχημάτων με κινητήρες εσωτερικής καύσης το 2025 ανημέτεται να δημοσιογραφεί ουρές σε σημεία φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και σημαντική αναμονή σε περιόδους μεγάλης ζήτησης. Οι έμποροι αυτοκινήτων αναγκάστηκαν και αυτοί να προσαρμοσθούν, ενώ η Tesla αναδείχθηκε ηγέτιδα των πωλήσεων, αφήνοντας πίσω εμβληματικές μάρκες, όπως Renault και Fiat. Η ποιότητα του αέρα στο Οσλο είναι, όμως, αισθητά βελτιωμένη, ενώ οι εκπομπές καυσαερίων μειώθηκαν κατά 30% σε σχέση με το 2009. Παρά τις προεξοφλήσεις ορισμένων πολιτικών και στελεχών επιχειρήσεων ότι η μάχη κατά της κλιματικής αλλαγής θα απαιτήσει αιματηρές θυσίες, οι Νορβηγοί διαπιστώνουν ότι η μετάβαση στα ηλεκτροκίνητα οχήματα δεν είναι επώδυνη.

Η Νορβηγία προσέφερε κίνητρα για την απόκτηση ηλεκτρικών αυτοκινήτων ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του 1990, σε μια προσπάθεια πρόωπησης του νορβηγικής κατασκευής ηλεκτρικού αυτοκινήτου Think. Η αγορά ηλεκτρικού οχήματος εξαφανίστηκε από ΦΠΑ, δασμούς εισαγωγής, τέλη κυκλοφορίας και τέλη διόδων. Η κυβέρνηση επιδό-

τησε επίσης την κατασκευή σταθμών ταχείας φόρτισης, κρίσιμων σε μεγάλη χώρα με μόλις 5,5 εκατομμύρια πληθυσμό.

Ένα κρίσιμο περιβαλλοντικό πρόβλημα της ηλεκτροκίνησης είναι, όμως, εντοπιστεί οι ειδικοί στο Οσλο. Το σημαντικό αυξημένο βάρος των ηλεκτρικών αυτοκινήτων, σε σχέση με τα συμβατικά, σημαίνει την αύξηση αιωρούμενων σωματιδίων λά-

Αποτελούν το 80% των οχημάτων που πωλούνται στη χώρα, με την ποιότητα του αέρα στο Οσλο να έχει βελτιωθεί αισθητά.

στικού και ασφάλτου, που δημιουργούνται από την κίνηση των ελαστικών στον δρόμο.

Άλλο επίμονο πρόβλημα είναι η εύρεση σταθμού φόρτισης σε πυκνοκατοικημένες συνοικίες της νορβηγικής πρωτεύουσας.

Το Οσλο έχει θέσει στόχο του τον μδενισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα μέχρι το 2030. Όλα τα αστικά λεωφορεία θα είναι ηλεκτρικά μέχρι το τέλος του χρόνου, ενώ ο δήμος στρέφεται τώρα κατά της οικοδομής, πηγή 25% των εκπομπών καυσαερίων στην ευρύτερη περιοχή. Εργολάβοι που διεκδικούν κρατικά συμβόλαια θα έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να επιλεγούν εάν χρησιμοποιούν μηχανήματα που κινούνται με βιοκαύσιμα.

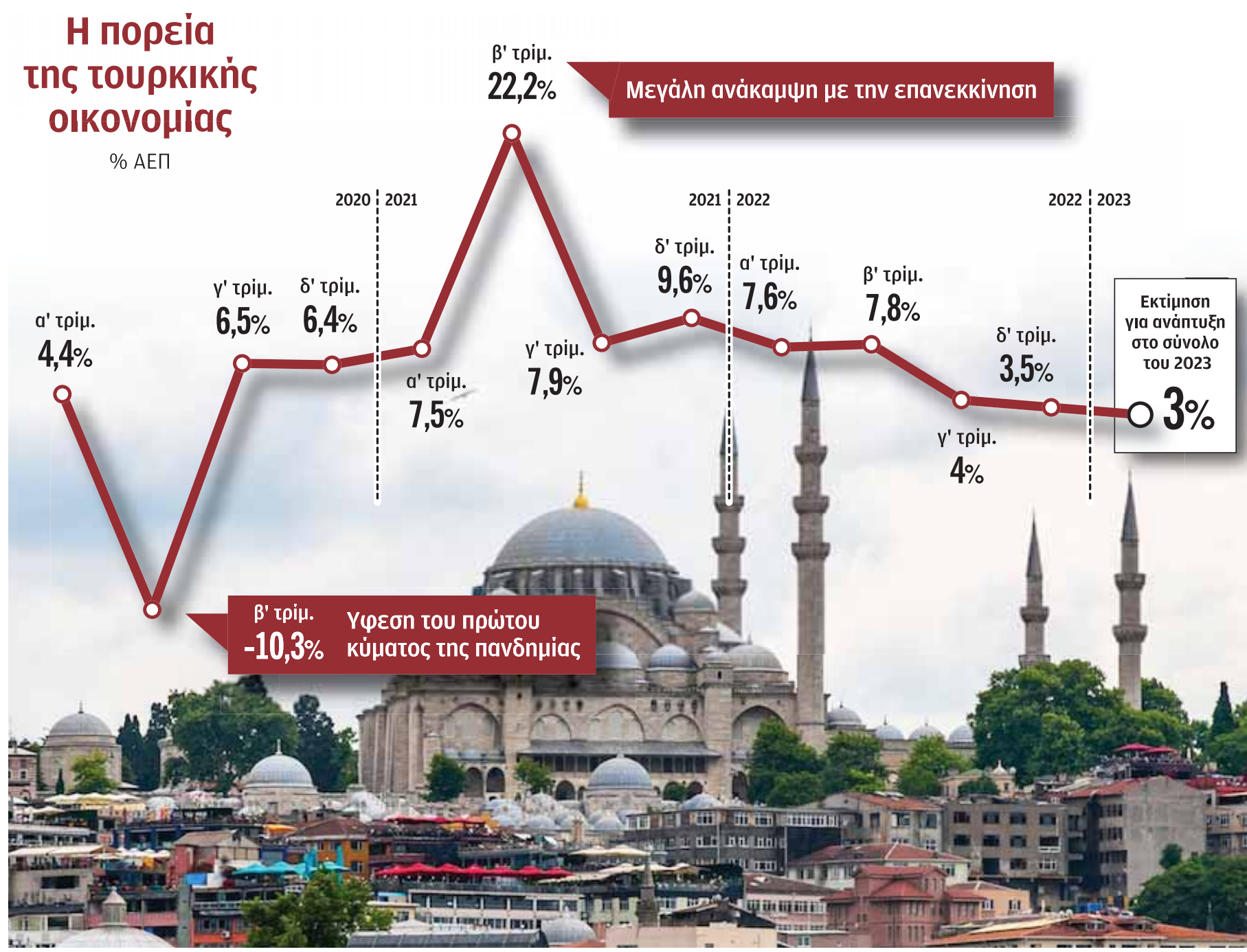
Στις κάλπες η Τουρκία με την οικονομία σε δίνη

Ο πληθωρισμός καλπάζει, η κατάρρευση της λίρας τρώει τις καταθέσεις των Τούρκων και η ανάπτυξη επιβραδύνεται

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι την Κυριακή οι εκλογές στην Τουρκία θα κριθούν όντως από τη θλιβερή κατάσταση της τουρκικής οικονομίας, όπως πολλοί έχουν σπεύσει να προεξοφλήσουν. Είναι, όμως, βέβαιο ότι η οικονομία της Τουρκίας νοσεί τόσο ώστε θα αρκούσε πράγματι για να διακυβεύσει το αποτέλεσμα των εκλογών. Εξίσου βέβαιο είναι πως ο νικητής των εκλογών, όποιος κι αν είναι αυτός, θα βρεθεί αντιμέτωπος με δυσεπίλυτα οικονομικά προβλήματα και θα κληθεί να διαχειριστεί μια οικονομία που πάσχει. Ένας πληθωρισμός που, αν και αποκλιμακώθηκε σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, παραμένει εφιαλτικός, ένα νόμισμα απαξιωμένο που υποχωρεί διαρκώς διαβρώνοντας τις αποταμιεύσεις των τουρκικών νοικοκυριών και τις καταθέσεις των επιχειρήσεων, ένας ρυθμός ανάπτυξης που επιβραδύνεται σημαντικά και ένα διαρκώς διευρυνόμενο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών που αναμένεται να επιδεινωθεί. Αυτό είναι το μείγμα ορισμένων από τις παθογένειες της τουρκικής οικονομίας όπως διαμορφώνεται 20 και πλέον χρόνια από όταν ανέλαβε τα ηνία της χώρας ο Ταγίπ Ερντογάν, έπειτα από μια οικονομική κρίση που εξαφάνισε όλο το πολιτικό κατεστημένο της γειτονικής χώρας. Η συγκυρία τότε ευνόησε τον Τούρκο πρόεδρο, καθώς οι αναπτυσσόμενες οικονομίες σημείωναν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και προσείλκυαν το ξένο κεφάλαιο. Έτσι, για αρκετά χρόνια υπό τον Ερντογάν η Τουρκία γνώρισε την ανάπτυξη και την ευμηνία. Η εικόνα έχει, όμως, πλήρως ανατραπεί και τα δεινά της κρένεται ο Ταγίπ Ερντογάν που σε μεγάλο βαθμό είναι πράγματι υπεύθυνος γι' αυτά. Αποτέλεσμα της ανορθόδοξης πολιτικής του Ταγίπ Ερντογάν, ο πληθωρισμός αποτελεί τον άτυπο πρωταγωνιστή της προεκλογικής εκστρατείας, με τον Τούρκο πρόεδρο να έχει υποσχεθεί πως θα τον περιορίσει σε μονοψήφιο ποσοστό πριν από το τέλος του έτους. Η Τράπεζα της Τουρκίας είναι σε μεγάλο βαθμό συνυπαίτια για το ύψος του πληθωρισμού, καθώς έχει αποκαούσει τυφλά στις προταγές του Τούρκου προέδρου και έχει μειώσει κατά περισσότερο από 10 ποσοστιαίες μονάδες το κόστος δανεισμού μέσα σε διάστημα μικρότερο των δύο ετών. Και τώρα προσπαθεί προεκλογικά να θολώσει τα νερά, εμμένοντας στις προβλέψεις για ραγδαία υποχώρηση του πληθωρισμού εντός του έτους. Μέσα στην εβδομάδα ο διοικητής της κεντρικής τράπεζας, Σαχάπ Καβτογλου, επανέλαβε πως ο πληθωρισμός στη γειτονική χώρα θα υποχωρήσει στο 22,3% στα τέλη του έτους και στο 8,8% το 2024, αλλά οι εκτιμήσεις της αγοράς είναι πολύ πιο απαισιόδοξες.

Επισημώς ο πληθωρισμός, χαινούσα πληγή της τουρκικής οικονομίας, υποχώρησε κάτω από το 50% τον Απρίλιο και συγκεκριμένα στο 43,7%. Έχει, όμως, προλάβει να συντρίψει την αγοραστική δύναμη και το βιοτικό επίπεδο των Τούρκων, καθώς τα τελευταία χρόνια υπερέρβη επανειλημμένως το 100% στις μεγάλες πόλεις της χώρας, ενώ στα τέλη του περασμένου έτους είχε φθάσει στο 85% σε όλη την επικράτεια της Τουρκίας. Το σημαντικότερο όμως για τα τουρκικά νοικοκυριά είναι πως ο πληθωρισμός των

τιμών των τροφίμων εξακολουθεί να βρίσκεται γύρω στο 70%, με αποτέλεσμα να ανάγονται τα κρεμμύδια σε σύμβολο αποτυχίας της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής. Ο γέγνης της αντιπολιτευτικής Κεμάλ Κιλιτσντάρογλου προειδοποιεί πως αν επανεκλεγεί ο Ερντογάν, τα κρεμμύδια θα φθάσουν στα 4,5 ευρώ το κιλό. Και την ίδια στιγμή οι αναλυτές προβλέπουν πως ανεξαρτήτως αποτελέσματος η τουρκική λίρα θα υποχωρήσει περαιτέρω και οι μεγάλες τράπεζες προσεχολούν πως το δημοσιονομικό έλλειμμα της Τουρκίας θα διευρυνθεί. Σε ό,τι αφορά την τουρκική λίρα, μέσα στην τελευταία πενταετία έχει χάσει περίπου το 75% της αξίας της έναντι του δολαρίου, που ισοδυναμεί με σχεδόν 19,5 λίρες.

Υποβάθμιση από διεθνείς οίκους
Πριν από ένα μήνα, περίπου, στις αρχές Απριλίου, ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης S&P υποβάθμισε την προοπτική της Τουρκίας σε «αρνητική» από «σταθερή» επικαλούμενος τις γνωστές παθογένειες της τουρκικής οικονομίας, τα υπερβολικά χαμηλά επιτόκια, τον ανεξέλεγκτο πληθωρισμό, αλλά και τον πρόσθετο αποσταθεροποιητικό παρά-

Ο νικητής των εκλογών, όποιος κι αν είναι αυτός, θα βρεθεί αντιμέτωπος με δυσεπίλυτα οικονομικά προβλήματα.

Η απώλεια των ξένων επενδύσεων έχει συνδράμει καθοριστικά στην πτώση και απαξίωση του τουρκικού νομίσματος.

γοντα που θα αντιμετωπίσει ο νικητής των εκλογών, όποιος κι αν είναι, το κόστος του καταστροφικού σεισμού και της ανοικτόδομης των πληγισμών περιοχών.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα της Τουρκίας, που το περασμένο έτος ήταν σχεδόν στο 2% του τουρκικού ΑΕΠ, αναμενόταν να φτάσει στο 3,7% φέτος.

Μετά τους σεισμούς, όμως, αυξήθηκαν οι δαπάνες και μειώθηκαν τα φορολογικά

έσοδα και εκτιμάται πως θα εκτοξευθεί τουλάχιστον στο 6% του ΑΕΠ. Και αν τα ποσοστά αυτά φαίνονται ισχνά στις δυτικές οικονομίες, δεν ισχύει το ίδιο για τις αναδυόμενες. Επιπλέον, το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών της χώρας έφτασε πέρυσι στα 50 δισ. δολ. υπερβαίνοντας το 5,5% του ΑΕΠ π.π.

Καλύφθηκε από εισροές κεφαλαίων ανώστου προελεύσεως, που πολλοί υποψιάζονται ότι πρόκειται για ρωσικά κεφάλαια. Όλα δείχνουν ότι φέτος θα εκτοξευθεί στα ύψη καθώς από τις αρχές του έτους, τον Ιανουάριο, πλησίασε τα 10 δισ. δολ. και καταδεικνύει πόσο κριάζεται η Τουρκία το ξένο κεφάλαιο.

Η αντιπολίτευση υπόσχεται να επαναφέρει ξένα κεφάλαια ύψους 300 δισ. δολ., που σύμφωνα με τους δικούς της υπολογισμούς εγκατέλειψαν τη χώρα τα τελευταία χρόνια εξαιτίας της ανορθόδοξης νομισματικής πολιτικής του Ερντογάν και του υψηλού πληθωρισμού, των γεωπολιτικών εντάσεων στις οποίες έχει εμπλακεί η γειτονική χώρα, αλλά και της γενικότερης οικονομικής αβεβαιότητας. Και από την πλευρά της η κυβέρνηση Ερντογάν χαρακτηρίζει εξοπραγματικές αυτές τις υποσχέσεις, ε-

πισημαίνοντας ότι στο σύνολο των τελευταίων δύο δεκαετιών οι ξένες επενδύσεις στην Τουρκία ήταν μόνο 250 δισ. δολ. Είναι, πάντως, γεγονός ότι η απώλεια των ξένων επενδύσεων έχει συνδράμει καθοριστικά στην πτώση και απαξίωση του τουρκικού νομίσματος. Και το κόστος ασφάλισης του τουρκικού κρέους, των γνωστών συμβολαίων credit default swaps, έχει εκτοξευθεί στα ύψη, υπερβαίνοντας κατά τουλάχιστον 500 μονάδες βάσης κατά μέσον όρον τα αντίστοιχα επίπεδα άλλων αναδυόμενων αγορών.

Σύμφωνα, ωστόσο, με το Reuters, που επικαλείται κυβερνητικές πηγές και αναλυτές χωρίς να τους κατονομάζει, οι επενδυτές είναι έτοιμοι να επιστρέψουν δυναμικά στην Τουρκία μετά τις εκλογές της επόμενης Κυριακής, καθώς προσεχολούν στροφή σε πιο ορθόδοξη νομισματική και οικονομική πολιτική.

Πρόκειται κατά κύριο λόγο για επενδυτές από την Ευρώπη, το Ισραήλ και τις χώρες του Περσικού Κόλπου, όπως τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και η Σαουδική Αραβία, οι οποίοι εκδηλώνουν ήδη ζωηρό ενδιαφέρον για επενδύσεις σε υποδομές και ειδικότερα στην ενέργεια.

Δολάρια και bitcoins ψάχνουν απεγνωσμένα οι Τούρκοι

Αναζητώντας απεγνωσμένα καταφύγιο για να προστατεύσουν τις αποταμιεύσεις τους από την πλήρη απόλυση της αξίας τους, οι Τούρκοι στρέφονται προ πολλού στο δολάριο αποδυναμώνοντας άθελά τους περαιτέρω το εθνικό τους νόμισμα, που εμφανίζει τη χειρότερη απόδοση φέτος από όλα τα νομίσματα αναδυόμενων οικονομιών μετά το πέσο της Αργεντινής και το ρούβλι της εμπόλεμης Ρωσίας.

Η ζήτηση για το αμερικανικό νόμισμα έχει εκτοξευθεί τελευταία με την εκπονή των προθεσμιών στους λεγόμενους προστατευμένους λογαριασμούς. Ο λόγος για τους λογαριασμούς που δεσμεύονταν

να παραμείνουν σε τουρκικές λίρες για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και η κυβέρνηση θα αναπληρωθεί οποιονδήποτε τους είχαν χάσει εξαιτίας της αλλαγής των συναλλαγματικών ισοτιμιών και της υποτίμησης της τουρκικής λίρας. Το μέτρο είχε αποφέρει κάποια αποτελέσματα αρχικά, αλλά με τη λήξη των προθεσμιών όλοι αναζητούν τρόπους να μετατρέψουν τις καταθέσεις τους σε δολάρια. Και βέβαια, η εναλλακτική για όσους δεν κατορθώνουν να βρουν δολάρια ή άλλο σκληρό νόμισμα είναι η μετατροπή των αποταμιεύσεων τους σε κρυπτονομίσματα παρά τα σκάνδαλα που έχουν πλήξει τον κλάδο. Έτσι το πο-

Κατρακυλάει η λίρα, γιγαντώνεται το δημοσιονομικό έλλειμμα με τις προεκλογικές δαπάνες.

σοστό κατοχής κρυπτονομισμάτων στην Τουρκία βρίσκεται στο 27,1% και είναι το υψηλότερο στον κόσμο.

Σε μια προσπάθεια να κρατήσει τους ψηφοφόρους του, ο Ερντογάν έχει προεκλογικά αυξήσει τις δαπάνες με επιδόματα στα χαμηλά εισοδήματα, φοροαπαλλαγές και προγράμματα παράτασης

της αποπληρωμής φόρων και προστίμων. Για να κερδίσει τη στήριξη περίπου δύο εκατ. ατόμων που θα είναι οι άμεσα ωφελούμενοι, επανέφερε προβλέψεις πρόωρης συνταξιοδότησης που είχαν καταργηθεί από το 1999. Μετά τον καταστροφικό σεισμό του Φεβρουαρίου υποσχέθηκε, άλλωστε, πως το κράτος θα στήριξη την ανέγερση εκατοντάδων χιλιάδων νέων κατοικιών για τους σεισμόπληκτους και όχι μόνον. Έχει υποσχεθεί πως στην Κωνσταντινούπολη θα οικοδομηθεί το κράτος 1,5 εκατ. νέες κατοικίες μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια. Και μέσα στον Απρίλιο υποσχέθηκε να προσφέρει σε κάθε νοικοκυριό 25 κυβικά

μέτρα δωρεάν φυσικό αέριο τον μήνα για ένα χρόνο.

Ο προϋπολογισμός του τουρκικού κράτους είναι, όμως, ήδη επιβαρυνμένος με ένα έλλειμμα ύψους 250 δισ. τουρκικών λιρών, ποσό αντίστοιχο των 12,9 δισ. δολ., που κατεγράφη μέσα στο α' τρίμηνο του έτους. Ισοδυναμεί με το 38% του συνολικού ελλείμματος που προβλέπει η κυβέρνηση για το σύνολο του έτους. Εκτιμάται τώρα πως μέχρι το τέλος του έτους το δημοσιονομικό έλλειμμα θα φτάσει στο ένα τρίτο. τουρκικές λίρες, ποσό αντίστοιχο περίπου των 50,4 δισ. δολ. και ισοδύναμο με το 6% του τουρκικού ΑΕΠ.

Για τα κρεμμύδια

Με τις τιμές των βασικών τροφίμων στα ύψη και την αντιπολίτευση να προεξοφλεί πως αν επανεκλεγεί ο Ερντογάν τα κρεμμύδια θα φθάσουν στα 4,67 ευρώ το κιλό, ο Τούρκος πρόεδρος υποσχεθήκε ότι «σε αυτή τη χώρα δεν υπάρχει πρόβλημα με τα κρεμμύδια, ούτε με τις πατάτες ούτε με τα αγγούρια».

450 δολ.

τον μήνα έχουν φθάσει οι μισθοί με τα μέτρα που αποφάσισε ο Ερντογάν.

Το στοίχημα

Ο καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο Σαμναιτί της Κωνσταντινούπολης Μπερκ Εσέν τονίζει πως, «ο Ερντογάν μπορεί να βρει τρόπο να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της οικονομίας, να πείσει τους ψηφοφόρους ότι θα τους γλιτώσει από το οικονομικό ναύαγιο, τότε ίσως καταφέρει να επαναπαρτήσει τους ψηφοφόρους του κόμματός του».

10 δισ. δολ.

ήταν το συνολικό ύψος του πακέτου μέτρων στήριξης του Ερντογάν.

Μειώσεις

Με την εκτόξευση των τιμών, οι μισθοί έχουν μειωθεί κατά τουλάχιστον 5% από το 2019 και μετά, εκτιμά ο Ερίκ Γελντάν, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης, ο οποίος επισημαίνει πως οι αυξήσεις των μισθών «εμφανίζονται ως επιτυχίες του Ερντογάν, αλλά είναι αμφίβολο πως θα χρηματοδοτηθούν και ποιος θα πληρώσει το κόστος».

Ricoh RansomCare:
Προστατεύετε
από τις Κυβερνοεπιθέσεις

Tsiakkastel
OFFICE LINE

Επικοινωνήστε μαζί μας στο 22862700 ή στο info@tsiakkastel.com.cy

ΑΝΑΛΥΣΗ

Συνεχίζεται η άνοδος των τιμών στις ΗΠΑ

Τον ΜΑΪΚΑ ΣΑΞΟ, ΜΕΡΙ ΣΛΑΝΓΚΕΝΣΤΑΪΝ, ΠΑΤΡΙΚ ΚΛΑΡΚ ΚΑΙ ΚΙΘ ΛΕΪΝΓΚ / BLOOMBERG

Οι εταιρείες στις ΗΠΑ, από τους κατασκευαστές αυτοκινήτων μέχρι τα ξενοδοχεία, εξακολουθούν να θυσιάζουν τον όγκο των πωλήσεών τους για να ευνοήσουν τις υψηλές τιμές, μια τακτική που θα δοκιμάσει τις προσπάθειες της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ να θβάσσει τον πληθωρισμό. Ενδεικτικά η Ford ανακοίνωσε αυτόν τον μήνα πως στοχεύει να διατηρήσει σε ισχυρά επίπεδα τις τιμές, ακόμη και εάν αυτό σημαίνει ότι θα παραχθούν λιγότερα αυτοκίνητα από τις γραμμές παραγωγής.

Η εταιρεία Marriott International επικεντρώνεται, με τη σειρά της, στην αύξηση της τιμής του δωματίου ανά διανυκτέρευση, κυρίως για εταιρικούς πελάτες. Την ίδια στιγμή, η αεροπορική Southwest Airlines είναι από τις εταιρείες που καταγράφουν έσοδα ρεκόρ την ώρα

Εταιρείες αυτοκινήτων, αεροπορικές, ξενοδοχεία θυσιάζουν τον όγκο των πωλήσεών τους για να ευνοήσουν τις υψηλές τιμές.

που η περιορισμένη χωρητικότητα στις πτήσεις συμβάλλει στην αύξηση του κόστους των εισιτηρίων. Με την κορύφωση της τουριστικής σεζόν να πλησιάζει, αυτή η εξάρτηση στη δυναμική των τιμών δεν οδηγεί πουθενά. Τούτο μπορεί να γίνει εμφανές στα στοιχεία που θα ανακοινωθούν την προσεχή Τετάρτη για τον πληθωρισμό, ο οποίος, σύμφωνα με οικονομολόγους που συμμετείχαν σε έρευνα του Bloomberg, θα παραμείνει αμετάβλητος στο 5% τον Απρίλιο, αφού είχε μειωθεί για εννέα συνεχόμενες μήνες. Σύμφωνα με την Cox Automotive, οι τιμές των αυτοκινήτων δεν είναι πολύ μακριά από το να φτάσουν σε επίπεδα ρεκόρ ενώ η μπιναία δόση για την απόκτηση νέου αυτοκινήτου τον Μάρτιο, εν μέσω μιας μιας περιόδου αύξησης των επιτοκίων, έφτασε τα 754 δολάρια. Πρόκειται για το ένα έκτο του μέσου καθαρού εισοδήματος ενός οικογενειακού νοικοκυριού. Η

δε άνοδος των τιμών αναμένεται να γίνει πιο αισθητή καθώς οι αυτοκινητοβιομηχανίες μετατρέπουν τον στόλο τους σε ακριβά ηλεκτρικά οχήματα. Σε αντίθεση με τη Ford, που από δική της πρόθεση περιορίζει την παραγωγή, σε ορισμένες αεροπορικές εταιρείες τα αεροπλάνα δεν πετούν γεμάτα διότι δεν έχουν αρκετούς εκπαιδευμένους πιλότους, ενώ αντιμετωπίζουν καθυστερήσεις στην απόκτηση νέου εξοπλισμού.

Η Southwest, για παράδειγμα, δήλωσε πως τον Μάρτιο θα μπορούσε να πετάει με 8% περισσότερη χωρητικότητα σε περίπτωση που είχε στη διάθεσή της έναν επαρκή αριθμό πιλότων. Η περιορισμένη χωρητικότητα στα αεροπλάνα σε συνδυασμό με την αυξημένη ζήτηση επιτρέπουν σε εταιρείες του κλάδου να ζητήσουν υψηλότερες τιμές, κυρίως για πτήσεις του εξωτερικού. Το κόστος για ένα ταξίδι στην Ευρώπη προσεγγίζει κατά μέσον όρο τα 1.032 δολάρια, είναι δηλαδή 35% υψηλότερο σε σύγκριση με πέρυσι και 24% πιο πάνω σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα, ενώ σύμφωνα με την εταιρεία αναζητήσεων Horpper, οι τιμές των αεροπορικών εισιτηρίων θα αγγίξουν αυτό το καλοκαίρι τα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων πέντε ετών. Στο μεταξύ, ο κλάδος της φιλοξενίας σε ένα τέτοιο περιβάλλον έχει αλλάξει τη στρατηγική του. Σύμφωνα με στοιχεία της STR, εταιρείας του CoStar Group, οι τιμές των ξενοδοχείων στις ΗΠΑ αυξήθηκαν πάνω από 10% το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους σε σύγκριση με τη χρονιά που προηγήθηκε. Κατά το ίδιο διάστημα, βέβαια, τα ποσοστά μίσθωσης καταλυμάτων αυξήθηκαν μόλις 6%, περίπου. Οι ιδιοκτήτες των καταλυμάτων έχουν αρχίσει να δουλεύουν τα ξενοδοχεία τους με μικρότερη διαθεσιμότητα δωματίων, επειδή έχουν λιγότερο κόστος, μιας και τα δωμάτια που πρέπει να καθαριστούν είναι λιγότερα. «Μέσα στην πανδημία για την απόκτηση νέου εργαζομένου, αλλά απέκτησε μεγάλη δύναμη σε ό,τι αφορά τις τιμές», δήλωσε ο Γιαν Φρέιταγκ, διευθυντής αναλύσεων στον κλάδο της φιλοξενίας στην εταιρεία CoStar.

Το κινεζικό γουάν, κερδισμένο από τη μάχη κατά της Ρωσίας

Υπερδιπλασιάστηκε το μερίδιό του στις διεθνείς εμπορικές συναλλαγές

Σε απρόβλεπτο νικητή του οικονομικού πολέμου ανάμεσα στη Ρωσία και τη Δύση αναδεικνύεται το νόμισμα της Κίνας, το γουάν, καθώς έχει ενισχυθεί σημαντικά η διεθνής χρήση του μετά τις κυρώσεις κατά της Μόσχας. Καθοριστικό ρόλο διαδραμάτισαν βέβαια οι εισαγωγές της Ρωσίας από την Κίνα καθώς αυξήθηκαν σημαντικά όταν η Μόσχα έσπευσε να υποκαταστήσει τη δυτική τεχνολογία κατά κύριο λόγο με τεχνολογία κινεζικής προέλευσης αλλά και πολλά άλλα είδη που δεν εισάγει πλέον από τις δυτικές οικονομίες.

Στη διάρκεια του περασμένου έτους το ποσοστό των εισαγωγών της Ρωσίας που πληρώθηκαν σε γουάν αυξήθηκε στο 23% από το μόλις 4% στο οποίο ανέρχονταν πριν από την εισβολή στην Ουκρανία. Εξάλλου, από τον Μάρτιο του 2021 μέχρι τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους υπερδιπλασιάστηκε το μερίδιο του γουάν στο παγκόσμιο σύστημα χρηματοδότησης του διεθνούς εμπορίου, που σημαίνει ότι σπντρίζει το 80% του διεθνούς εμπορίου. Είναι σαφές ότι μετά τις κυρώσεις που επέβαλε η Δύση κατά της Μόσχας το Πεκίνο ενέτεινε τις προσπάθειές του να ανεξαρτητοποιήσει την οικονομία της Κίνας από το δολάριο. Σύμφωνα με μάλιστα με τις εκτιμήσεις ορισμένων οικό-

Μετά τις κυρώσεις που επέβαλε η Δύση κατά της Μόσχας, το Πεκίνο ενέτεινε τις προσπάθειες να ανεξαρτητοποιήσει την οικονομία της Κίνας από το δολάριο.

νομικών αναλυτών, μέρος των κινήτρων του Πεκίνου είναι ότι η Κίνα προετοιμάζεται ενδεχομένως για το ενδεχόμενο μιας έντονης σύγκρουσης με την Ταϊβάν. Οι προσπάθειες της Κίνας για ανεξάρτησή της από το αμερικανικό νόμισμα έχουν αρχίσει εδώ και περισσότερο από μια δεκαετία. Ζητούμενο για το Πεκίνο ήταν να αποφύγει κάθε είδους κίνδυνο που θα μπορούσε να απορρέει από την αμερικανική οικονομία όπως, για παράδειγμα, η μετάδοση της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008. Παράλληλα, όμως, η δεύτερη οικονομία στον κόσμο είχε τη φιλοδοξία να δημιουργήσει τη δική της σφαίρα οικονομικής επιρροής.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία, όμως, και τα συνεπακόλουθά του επτάχυναν αυτές τις προσπάθειες του Πεκίνου καθώς η Ουάσινγκτον χρησιμοποίησε ως όπλο για

Στη διάρκεια του περασμένου έτους το ποσοστό των εισαγωγών της Ρωσίας που πληρώθηκαν σε γουάν αυξήθηκε στο 23% από το μόλις 4% στο οποίο ανέρχονταν πριν από την εισβολή στην Ουκρανία, ενώ προσφάτως η Αργεντινή και η Βραζιλία συνήψαν συμφωνία με την Κίνα και η Εφελξερ θα πληρώσει τις εισαγωγές κινεζικών προϊόντων σε γουάν και όχι σε δολάρια.

να πλήξει οικονομικά τη Μόσχα το δολάριο και την κυριαρχία του και πέτυχε να αποκόψει τη Ρωσία από τις διεθνείς συναλλαγές σε δολάρια, περιορίζοντας έτσι δραστηρικά τις δυνατότητές της να έχει εμπορικές συναλλαγές με άλλες χώρες. Όπως, άλλωστε, τονίζει σχετικά ο ρεπορτάζ του Guardian, η Κίνα ενθαρρύνει άλλες χώρες να υιοθετήσουν το κινεζικό νόμισμα στις διεθνείς συναλλαγές τους. Προσφάτως η Αργεντινή και η Βραζιλία συνήψαν συμφωνία με την Κίνα και η Εφελξερ θα πληρώσει τις εισαγωγές κινεζικών προϊόντων σε γουάν και όχι σε δολάρια.

Τον περασμένο μήνα, άλλωστε, το Μπανγκλαντές ανακοίνωσε ότι θα αποπληρώσει σε γουάν δάνειο ύψους 318 εκατ. δολ. που είχε λάβει από τη Ρωσία για τη χρηματοδότηση μονάδας πυρ-

νικής ενέργειας. Πρόκειται, ωστόσο, για σπάνια περίπτωση διεθνούς συναλλαγής που πληρώνεται σε γουάν χωρίς να εμπλέκεται η Κίνα σε καμία από τις δύο συναλλασσόμενες πλευρές.

Όπως, πάντως, τονίζει η βρετανική εφημερίδα, η οικονομία της Κίνας είναι πολύ πιο αλληλένδετη με τις οικονομίες της Δύσης από όσο είναι η οικονομία της Ρωσίας. Πολλοί οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν, έτσι, πως στην πράξη είναι αδύνατον να πλήξει η Δύση την οικονομία της Κίνας χωρίς να υποστεί αντίστοιχα πλήγματα και η ίδια. Και πάλι, όμως, το Πεκίνο προσπαθεί να προστατευθεί όσο περισσότερο γίνεται και μέρος αυτής της αυτοπροστασίας είναι η μέγιστη δυνατή διεθνοποίηση του γουάν. Έτσι τον Μάρτιο, κινεζική εταιρεία πλήρωσε με γουάν την αγορά 65.000 τόνων υγροποι-

μένου φυσικού αερίου από τη γαλλική πολυεθνική TotalEnergies. Η Κίνα, άλλωστε, έχει αναπτύξει σύστημα διαπραγματικών πληροφοριών εναλλακτικό στο διεθνές σύστημα Swift που είναι συνδεδεμένο με το δολάριο, ενώ έχει ήδη επεξεργαστεί δικό της ψηφιακό νόμισμα, το e-CNY. Όλα αυτά τα τεχνολογικά επιτεύγματα είναι ασήμαντα όταν συγκριθούν με τους πολιτικούς και γεωπολιτικούς παράγοντες που δίνουν ώθηση στον διεθνή ρόλο του γουάν. Η διεθνοποίησή του, άλλωστε, αποτελεί θέμα γοήτρου για το Πεκίνο, αλλά προϋποθέτει ότι η ηγεσία της Κίνας θα καταλάβει τον αυστηρό έλεγχο που ασκεί στις ροές κεφαλαίου και θα επιτρέψει την πιο ελεύθερη διακίνηση του νομισματός της αφήνοντας την αγορά να καθορίσει τις ισοτιμίες του.

«Καμπανιά» για τις αμερικανικές τράπεζες

Οι κραδαίοι που γνωρίζει ο τραπεζικός κλάδος τις τελευταίες εβδομάδες παρά την προσωρινή άνοδο της περασμένης Παρασκευής οδηγεί τις τραπεζικές μετοχές κοντά σε ένα κρίσιμο ορόσημο και συγκεντρωμένα στο κραχ του 2008. Αυτό εσημαίνουν παράγοντες της αγοράς και προειδοποιούν πως

Με την κατάρρευση της First Republic Bank να επιδεινώνει τους φόβους για τη φερεγγυότητα των περιφερειακών τραπεζών, ο χρηματοοικονομικός κλάδος υποχωρεί, αφήνοντας τον σχετικά δείκτη της Wall Street στα πρόθυρα του να πέσει κάτω από τα υψηλά του 2007.

Οι μαζικές πωλήσεις μετοχών απειλούν να ριξουν τον κλάδο κάτω από κρίσιμα επίπεδα.

Οι μαζικές πωλήσεις των μετοχών αμερικανικών τραπεζικών απειλούν να ριξουν τον κλάδο κάτω από κρίσιμα επίπεδα. Στην περίπτωση αυτή, προειδοποιούν ότι θα υπάρξουν μεγάλες επιπτώσεις για τα χρηματιστήρια γενικότερα.

Με την κατάρρευση της First Republic Bank να επιδεινώνει τους φόβους για τη φε-

ρεγγυότητα των περιφερειακών τραπεζών, ο χρηματοοικονομικός κλάδος υποχωρεί, αφήνοντας τον σχετικά δείκτη της Wall Street στα πρόθυρα του να πέσει κάτω από τα υψηλά του 2007. Όπως σημειώνει το Bloomberg, μετά το κραχ του 2008, χρειάστηκε πάνω από μία δεκαετία για να ανακτήσει ο δείκτης το έδαφος που έχασε.

Όπως εσημαίνει ο διαχειριστής hedge fund Τζιμ Ρόπελ, ιδρυτής της Roppel Capital Management, ο δείκτης του χρηματοπιστωτικού κλάδου βρίσκεται πάνω από το υψηλό του 2007 από τον Ιανουάριο του 2021. Εάν όμως υποχωρούσε κάτω από τα επίπεδα αυτά τώρα, θα ήταν ένα δυσοίονο μήνυμα για την ευρύτερη χρηματιστηριακή αγορά.

Κάτι τέτοιο εκτιμάται ότι θα μπορούσε να ασκήσει περαιτέρω πιέσεις στις τράπεζες, αφού θα αναγκάζονταν να διατηρήσουν υψηλότερα αποθεματικά κεφάλαια και να περιορίσουν τον δανεισμό. Στην περίπτωση αυτή, όμως, θα επιβάρυναν περαιτέρω την αμερικανική οικονομία, που ήδη φερτάρει επικινδύνως με την ύφεση. Αιτία, βέβαια, είναι σε μεγάλο βαθμό οι απότομες αυξήσεις των επιτοκίων στις οποίες προχώρησε η Federal Reserve τους τελευταίους 14 μήνες, προκειμένου να ανακόψει τον πλέον επιθετικό πληθωρισμό των τελευταίων 40 ετών. Είναι χαρακτηριστικό το σκόλιο του Τζιμ Ρόπελ, ότι δεν υπάρχει επιθετική άνοδος της αγοράς όταν βρίσκονται σε ελεύθερη πτώση οι μετοχές των τραπεζών. Ο ίδιος προσέθεσε χαρακτηριστικά ότι «είναι σαν να έχεις έναν αθλητή των Ολυμπιακών Αγώνων που έχει το μεντένινα του βλα γύρω από τα πόδια του».

Σημειώτουν ότι την περασμένη εβδομάδα στελέχη αμερικανικών τραπεζών κάλεσαν την αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να διεξαγάγει έρευνες για το κατά πόσον έχουν παίξει καθοριστικό ρόλο στην πτώση των τραπεζικών μετοχών οι καταχρηστικές πρακτικές του λεγόμενου σορταρισματος, αλλά και πρακτικές χειραγώγησης της αγοράς. Ζήτησαν τη διεξαγωγή σχετικών ερευνών, αλλά και τη λήψη των κατάλληλων μέτρων για την αντιμετώπισή τους.

Βαθιά κρίση περνά σήμερα ο κλάδος μη συσκευασμένων προϊόντων στη Γερμανία

Το 2019 είχαν ανοίξει σε πολλά μέρη της Γερμανίας καταστήματα μη συσκευασμένων προϊόντων, κάτι στα παλιά μακαλάκια μιας άλλης εποχής, που πουλούσαν τα προϊόντα τους με το ζύγι. Μέχρι τότε πήγαιναν καλά, αλλά σήμερα περνάει βαθιά κρίση. Όπως εσημαίνει σχετικά ο ρεπορτάζ της Deutsche Welle, το πρώτο κατάστημα με μη συσκευασμένα προϊόντα στο Κίελο έκλεισε στα τέλη του περασμένου έτους, όπως και το «Zero Hero» στο Ερλάνγκεν, ενώ δίνει μάχη επιβιώσης το μαγαζί «Tante Emmie» στο Πασάου. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν περίπου 270 ανοικτά καταστήματα εγγεγραμμένα στον σύνδεσμο καταστημάτων μη συσκευασμένων προϊόντων στη Γερμανία, ενώ στις αρχές του 2022 υπήρχαν σχεδόν 340. Σύμφωνα με τον σύνδεσμο, η αύξηση των τιμών των τροφίμων και η απροθυμία των καταναλωτών να προβούν σε αγορές είναι κάποιες από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν

Εβδομήντα καταστήματα έχουν βάλει λουκέτο από τις αρχές του 2022.

τόσο αυτά, όσο και άλλα ειδικά καταστήματα.

Όταν ξεκίνησε η πανδημία, τότε ήρθαν και τα πρώτα προβλήματα. Όπως εσημαίνει ο ιδιοκτήτης του «Zero Hero», ο κλάδος δεν ανέκαμψε ποτέ πραγματικά, καθώς οι άνθρωποι είχαν συνθίσει να ψωνίζουν γρήγορα ή διαδικτυακά. «Οι αγορές σε καταστήματα με μη συσκευασμένα προϊόντα διαρκούν περισσότερο χρόνο», τονίζει ο ίδιος και εξηγεί ότι σε αυτά τα καταστήματα

Όταν ξεκίνησε η πανδημία, ήρθαν και τα πρώτα προβλήματα. Όπως εσημαίνει ο ιδιοκτήτης του «Zero Hero», ο κλάδος δεν ανέκαμψε ποτέ πραγματικά, καθώς οι άνθρωποι είχαν συνθίσει να ψωνίζουν γρήγορα ή διαδικτυακά.

πρέπει κανείς να σκεφτεί τη χρειάζετα από πριν, να φέρει τα σωστά δοχεία, να τα γεμίσει και να τα ζυγίσει.

Από την πλευρά της Πέτρα Ζούππιτς, ειδικού βιωσιμότητας της εταιρείας έρευνας αγοράς της Νυρεμβέργης GfK, αυτός είναι ακριβώς ο λόγος που διέρχονται κρίση αυτά τα καταστήματα: «Έχουμε όλοι άγχος, έχουμε πολλές υποχρεώσεις και πρέπει να διεκπεραιώσουμε γρήγορα τις αγορές μας». Επιπλέον,

πολλοί άνθρωποι πραγματοποιούν τις αγορές τους δίνοντας μεγάλη προσοχή στις τιμές, αναφέρει η ίδια, ενώ τα βιώσιμα προϊόντα παραμένουν σημαντικά γι' αυτούς. Όπως τονίζει η ίδια, «δεν θα τα προμηθευτούν όμως από τα ειδικά καταστήματα, αλλά από τις αλυσίδες εκπωλικών σουπερ μάρκετ ή από τις ειδικές επωνυμίες του κάθε σουπερ μάρκετ». Όπως αναφέρει μια άλλη πρῶνη ιδιοκτήτρια καταστήματος μη συσκευασμένων ειδών, παίζουν

ρόλο κάποιοι ψυχολογικοί παράγοντες. Οι άνθρωποι βλέπουν ένα μικρό ωραίο μαγαζί και θεωρούν ότι είναι ακριβό, ενώ υπογράφει πως αυτή η εκτίμηση δεν είναι δικαιολογημένη. «Οι τιμές μου ήταν οι ίδιες με τα βιολογικά προϊόντα ή τη λαϊκή αγορά».

Όλοι, όμως, έχουν αλλάξει τις καταναλωτικές τους συνήθειες λόγω του πληθωρισμού. Οι Γερμανοί κάθονται πρώτα απ' όλα οικονομία στα τρόφιμα. Δραστηριότητες αναψυχής, τα ταξίδια ή το αυτοκίνητο είναι σημαντικά γι' αυτούς.

Ενα από τα καταστήματα του είδους, που προς το παρόν επιβιώνει, είναι το «Tante Emmie». Επιβιώνει, όμως, χάρη σε δωρεές, ενώ και πάλι δυσκολεύεται. Πριν από την πανδημία υπήρχε μεγάλο ενδιαφέρον γι' αυτή την ιδέα, αλλά όχι τόσο πολύ πλέον. Επίσης υπάρχει ανταγωνισμός και από τις μεγάλες αλυσίδες σουπερ μάρκετ, οι οποίες έχουν δημιουργήσει δικά τους τιμμάτα με μη συσκευασμένα προϊόντα, λέει η ίδια.

Η συσκευασία επίσης έχει αλλάξει μορφή, καθώς υπάρχουν πλέον οι βιώσιμες συσκευασίες ή τουλάχιστον διαφραγίζονται έτσι. Και αυτό το προτιμούν πολλοί από αυτούς που επιθυμούν να ψωνίζουν τρώοντας, παράλληλα, στάση φιλική προς το περιβάλλον. Η ειδικός Πέτρα Ζούππιτς σημειώνει όμως ότι δεν έχει έρθει το τέλος αυτού του είδους καταστημάτων και πως σημαντικό σε αυτό το εγχείρημα είναι να το κάνας με σωστό τρόπο και να εντυπωσιάσεις τους πελάτες. Από την πλευρά του, πάντως, ο Σύνδεσμος μη συσκευασμένων προϊόντων της Γερμανίας είναι αισιόδοξος για το μέλλον, σχεδιάζοντας τη δημιουργία 115 νέων καταστημάτων.

Ενίσχυση 500 εκατ. ευρώ στην ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία

Η Κομισιόν ενέκρινε τον νόμο ASAP με στόχο την κάλυψη των αναγκών της Ουκρανίας

Της ανταποκρίτριας μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ

«Σάρκα και οστά» λαμβάνει πλέον η «οικονομία του πολέμου» για την Ευρωπαϊκή Ένωση, κάτι που θα ήταν αδιανόητο μόλις ενάμιση χρόνο πριν. Ο πόλεμος στην Ουκρανία δημιούργησε την ανάγκη αλλαγής του μοντέλου ενίσχυσης της αμυντικής βιομηχανίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο πλαίσιο αυτό εγκρίθηκε από την Κομισιόν ο νόμος (Act in Support of Ammunition Production - ASAP) βάσει της σχετικής συμφωνίας της 20ής Μαρτίου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τη διάθεση 500 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων 260 θα προέλθουν από το λεγόμενο Ευρωπαϊκό Ταμείο Αμυνας για την παραγωγή ενός εκατομμυρίου οβιδών ετησίως για την Ουκρανία.

Το αγγλικό ακρωνύμιο του νόμου (ASAP) συμπωματικά παραπέμπει στην επείγουσα ανάγκη παράδοσης πυρομαχικών και πυραύλων στην Ουκρανία, ωστόσο καλύπτει και την ανάγκη αναπλήρωσης των αποθεμάτων στα οπλοστάσια των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. «Είμαι βέβαιος ότι μέσα σε 12 μήνες θα είμαστε σε θέση να αυξήσουμε την παραγωγική μας ικανότητα σε 1 εκατομμύριο οβίδες ετησίως για την Ουκρανία», είπε χαρακτηριστικά ο επίτροπος Εσωτερικής Αγοράς Πιέρ Μπρετόν παρουσιάζοντας στους ανταποκριτές, στις Βρυξέλλες, τον νόμο που ενέκρινε η Κομισιόν. Για τον Γάλλο επίτροπο δεν θα καλυφθούν μόνον οι επείγουσες ανάγκες της Ουκρανίας, «αλλά μια συλλογική ανάγκη ασφάλειας της Ευρώπης».

Η επιδίωξη του Μακρόν

Υπενθυμίζοντας με πλάγιο τρόπο τη βασική επιδίωξη του Γάλλου προέδρου Μακρόν για στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης, έκανε λόγο για ανθεκτικότητα «της αυτονομίας και της προστασίας μας». Για τον Πιέρ Μπρετόν, εξάλλου, τα 500 εκατομμύρια ευρώ είναι «εξάκθαρα αρκετά», καθώς μετά την περίοδότη του σε συνολικά εννέα χώρες έως τώρα –ανάμεσα τους και η Ελλάδα– και δεκαπέντε εργο-

στάσια πυρομαχικών, διαπίστωσε ότι «οι ευρωπαϊκές εταιρείες ιδιαίτερα εκκείνες στην Ανατολική Ευρώπη έχουν ήδη τις υποδομές για την παραγωγή τεράστιας ποσότητας πυρομαχικών». Οι αμυντικές εταιρείες που δεσμεύονται να παράσχουν νέα πυρομαχικά μέσω κοινών συμβολαίων, κάρη στον νέο νόμο, θα έχουν προνομιακή μεταχείριση, σύμφωνα με τον Τιερί Μπρετόν. Ο προτεινόμενος κανονισμός αποτελεί, πάντως, το τρίτο στάδιο (track 3) του σχεδίου ενίσχυσης και επιτάχυνσης της βιομηχανικής παραγωγής πυρομαχικών στην Ευρώπη, υπενθύμιση, μέσω σχετικής ανακοίνωσης, η πρόεδρος της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν.

Πυρομαχικά στο Κίεβο

Εχει ήδη συμφωνηθεί από τα κράτη-μέλη να παραδώσουν στο Κίεβο πρόσθετα πυρομαχικά από τα αποθέματά τους με τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Διεκδύση της Ειρήνης (EPF) ύψους 1 δισεκατομμυρίου ευρώ, ενώ παράλληλα έχουν συμφωνήσει να προμηθευτούν από κοινού πυρομαχικά για την Ουκρανία, ύψους ενός δισεκατομμυρίου ευρώ (κοινές αγορές οβιδών 155 χιλιοστών).

Επιπλέον, διευκολύνεται η πρόσβαση σε χρηματοδότηση για εταιρείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα πυρομαχικών και πυραύλων, μέσω του Ramp-up Fund. Αυτό το ταμείο θα έχει ως στόχο να στηρίξει επιχειρήσεις στις αλυσίδες εφοδιασμού πυρομαχικών και πυραύλων ώστε να έχουν πρόσβαση σε δημόσια και σε ιδιωτική χρηματοδότηση για να επιταχύνουν τις επενδύσεις που απαιτούνται για αύξηση της παραγωγικής ικανότητας.

«Στεκόμαστε στην υπόσχεσή μας να υποστηρίξουμε την Ουκρανία και τον λαό της για όσο διάστημα χρειαστεί. Αλλά οι γενναίοι στρατιώτες της Ουκρανίας χρειάζονται επαρκή στρατιωτικά εξοπλισμό για να υπερασπιστούν τη χώρα τους», τόνισε η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, σε μια σαφή υπενθύμιση προς τα κράτη μέλη να εγκρίνουν το σχέδιο έως το τέλος του Ιουνίου, όπως φιλοδοξεί η Κομισιόν.

ΑΜΥΝΤΙΚΟΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Μάρτιος 2021
European Peace Facility (EPF) δημιουργήθηκε για τη χρηματοδότηση στρατιωτικών αποστολών της Ε.Ε. ή των συμμάχων της. Διαθέτει προϋπολογισμό 5,7 δις. ευρώ.

Μάιος 2021
Εγκρίθηκε Ευρωπαϊκό Ταμείο Αμυνας. Το πιλοτικό πρόγραμμα EDF θα ενισχύσει με 7,95 δις. ευρώ τις αμυντικές ικανότητες της Ε.Ε.

Φεβ. 2022 - Απρ. 2023
Το EPF δαπάνη 4,6 δις. ευρώ για να αποζημιώσει χώρες που προσέφεραν όπλα στην Ουκρανία.

Μάιος 2022
Η Ε.Ε. ανακοινώνει αύξηση των αμυντικών δαπανών της κατά 200 δις. ευρώ.

Ιούλιος 2022
Η Κομισιόν συμφωνεί να δεσμεύσει 500 εκατ. ευρώ για τη θεσμοθέτηση Νόμου για την Ευρωπαϊκή Αμυντική Βιομηχανία (EDIRPA) για το 2022-24.

Μάρτιος 2023
Η Ε.Ε. δεσμεύεται να προμηθεύσει ένα εκατομμύριο κοινές ευρωπαϊκές οβίδες υλικού στην Ουκρανία εντός 12 μηνών.

2024
Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Αμυντικών Επενδύσεων (EDIP) θα αντικαταστήσει την EDIRPA.

EDIP: Στόχος το 35% των αμυντικών δαπανών να αποτελούν κοινές ευρωπαϊκές αγορές υλικού, κανόνι να χρησιμοποιηθεί από κάθε μέλος.

Τι σημαίνει για τους Ευρωπαίους το τέλος του μερίσματος ειρήνης

Των ΠΑΤΡΙΣΙΑ ΚΟΕΝ και ΛΙΖ ΟΛΝΤΕΡΜΑΝ

Τρισεκατομμύρια δολάρια δαπανήθηκαν από το τέλος του Ψυχρού Πολέμου μέχρι σήμερα, όχι για τον εξοπλισμό στρατών και την κατασκευή οπλικών συστημάτων, αλλά για τη χρηματοδότηση της υγείας, της στέγης και της παιδείας. Η εποχή αυτή, όμως, έληξε απότομα με τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. «Το μερίσμα ειρήνης εξαπλήθηκε», είπε πρόσφατα η επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα, αναφερόμενη στα κεφάλαια που είχαν απελευθερωθεί κάρη στη συρρίκνωση των αμυντικών προϋπολογισμών. «Οι αμυντικές δαπάνες πρέπει τώρα να αυξηθούν», κατέληξε η κ. Γκεοργκίεβα.

Δημοσιονομικές αποφάσεις

Η επείγουσα ανάγκη αντιμετώπισης της ρωσικής επιθετικότητας υποχρέωσε τους Ευρωπαίους γηγέτες σε οδυνηρές δημοσιονομικές αποφάσεις, που θα επηρεάσουν σημαντικά την καθημερινή ζωή των πολιτών. Οι αιφνίδιες απαιτήσεις της άμυνας, που θα διαρκέσουν πολύ περισσότερο από ό,τι ο πόλεμος στην Ουκρανία, εμφανίζονται την ώρα που η δημογραφική κρίση αντλεί ολόένα και περισσότερα μέσα για την εξυπηρέτηση του γερασμένου πληθυσμού, ενώ ακόμη μεγαλύτερες πρέπει να είναι οι επενδύσεις για την προστασία από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου, οι κοινωνικές δαπάνες εκτοξεύθηκαν. Η Δανία διπλασίασε τα κεφάλαια που αφιέρωνε στην υγεία μεταξύ 1994 και 2022,

Η αύξηση αμυντικών δαπανών για προστασία από τη ρωσική επιθετικότητα θα απαιτήσει οικονομικές θυσίες από πολίτες.

ενώ η Βρετανία αύξησε τις κρατικές δαπάνες κατά 90%, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ. Την ίδια περίοδο, η Πολωνία διπλασίασε τον προϋπολογισμό της για τον πολιτισμό και την ψυχαγωγία, η Γερμανία ενίσχυσε τις επενδύσεις στην τεχνολογία αιχμής και η Τσεχία αύξησε τη χρηματοδότηση της κρατικής παιδείας.

Πριν από το ξέσπασμα του πολέμου στην Ουκρανία, ο αμυντικός προϋπολογισμός των κρατών-μελών του ΝΑΤΟ είχε αυξηθεί κατά 14% την τελευταία πενταετία, σε 1,8 τρις. δολάρια. Σήμερα, η αύξηση αυτή αναμένεται να κυμανθεί μεταξύ 53% και 65%. Ορισμένοι αναλυτές υποστήριξαν ότι η συρρίκνωση των αμυντικών δαπανών ήταν τέτοια στην Ευρώπη που οι στρατοί της ηπείρου είχαν σχεδόν πάψει να είναι αξιόμαχοι. Σφυγιομετρήσεις δείχνουν ότι το ευρωπαϊκό κοινό στηρίζει την αύξηση των αμυντικών δαπανών, με την τάση αυτή να αποτυπώνεται πιο έντονα στη Σουηδία και στη Φινλανδία.

Περικοπές

Το κρίσιμο ερώτημα της χρηματοδότησης της μετατόπισης αυτής από τα κοινωνικά προγράμματα προς την άμυνα μένει να απαντηθεί. Στη Βρετανία, την ημέρα που η κυβέρνηση ανακοίνωσε την αύξηση των αμυντικών δαπανών κατά 6,25 δισεκατομμύρια δολάρια, δάσκαλοι, ιατροί και εργαζόμενοι στις μεταφορές κατέβηκαν σε απεργία απαιτώντας αυξήσεις και καλύτερες συνθήκες εργασίας. Και αυτό παρότι η κυβέρνηση Σούνακ είχε δεσμευθεί για ενίσχυση του προϋπολογισμού της υγείας κατά 4,1 δισεκατομμύρια δολάρια.

Η Πολωνία δεσμεύθηκε να αφιερώσει 4% του ετήσιου προϋπολογισμού της στην άμυνα, ενώ ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν υποσχέθηκε να αυξήσει τη χρηματοδότηση της άμυνας κατά 30% μέχρι το 2030, αλλά και να «μεταμορφώσει» τις ενοπλες δυνάμεις της χώρας για τον νέο τους ρόλο.

Η Hermes αναζητάει τεχνίτες για τσάντες

Όσο αυτοματοποιούνται οι διαδικασίες και αν καθίσταται η πρόκληση χειρωνακτική εργασία στη βαριά βιομηχανία, σε άλλους κλάδους, όπου απαιτείται υψηλή αισθητική και τεχνική, τα εργατικά χέρια είναι επείγοντως αναγκαία και δυστυχώς σπάνια. Σε έναν οικο υψηλής ραπτικής και αξεσουάρ, όπως εκείνος της Hermes, οι παλαιοί τεχνίτες αποχωρούν και οι νέοι δεν έρχονται να τους αντικαταστήσουν. Ένας εξ αυτών είναι ο Λιονέλ Προυντόμ, ο οποίος μιλάει στους Financial Times για τα πρωτότυπα των νέων σχεδίων τσαντών, που κυκλοφορούν σε περιορισμένο αριθμό, σε ένα εργαστήριο της Hermes στο Παρίσι. Υπάρχει μια έκδοση του κλασικού μοντέλου Kelly με βαμμένη ξύλινη επένδυση, ένα κούμπωμα/πόρπη διακοσμημένο με

ιδιότροπα σχέδια από τον γαλαξία, που πωλείται 22.000 ευρώ, αλλά κι αρκετές άλλες όπου το δέρμα είναι διαμορφωμένο σε στρογγυλεμένα σχήματα με χρωματισμούς, όπως το εκθαμβωτικό μπλε και το ξεθωριασμένο πορτοκαλί. Στεγασμένο σε ένα σύγχρονο συγκρότημα με γυαλί και μπέτον, αυτό το εργαστήριο δερμάτινων ειδών στο Παντέν, ένα από τα 21 που διαθέτει η Hermes σε όλη τη Γαλλία, είναι το μέρος όπου το όραμα των σχεδιαστών μετασχηματίζεται σε ένα χειροποίητο προϊόν. «Η ιδέα έρχεται ως πρωτότυπο, αλλά θα εργαστούμε να τη βελτιώσουμε, ώστε να τη δημιουργούμε ξανά κάθε φορά», είπε ο υπεύθυνος του ατελιέ. Ο Προυντόμ, όπως και άλλοι έμπειροι τεχνίτες της δερματοτεχνίας, βρίσκεται εκεί τα τε-

λευταία 30 χρόνια και μπορεί να κατασκευάζει τουλάχιστον 85 διαφορετικά μοντέλα. Τεχνίτες σαν κι αυτόν είναι ένα ολόένα πιο πολύτιμο και σπάνιο αγαθό.

Όπως επισημαίνουν οι Financial Times, έπειτα από χρόνια εντυπωσιακής ανάπτυξης κάρη στην ακόρεστη όρεξη για πολυτέλεια των Κινέζων, ο κλάδος στην Ευρώπη πλέον υφίσταται έντονες πείσεις. Κι αυτές έχουν να κάνουν με την ανάγκη νέων προσλήψεων για θέσεις εργασίας ενός τεράστιου ποσού από τη μεταποίηση και την κατασκευή έως το λιανεμπόριο και τη διοίκηση. «Αυτές οι δουλειές των τεχνιτών απαιτούν συχνά πολλά χρόνια εκπαίδευσης, μερικές πάνω από δέκα χρόνια, αλλά πολλές φορές θεωρούνται αδιέξοδες σταδιοδρομίες» δηλώνει

ο Μπενεντίκτ Επινέ, πρόεδρος του βιομηχανικού οργανισμού Comité Colbert. «Ταυτόχρονα βλέπουμε μια προοδευτική εξαφάνιση των προγραμμάτων κατάρτισης γι' αυτές τις δεξιότητες, διότι δεν εκδηλώνουν ενδιαφέρον νέοι άνθρωποι». Ας σκεφθούμε πως οι μάστορες της δερματοτεχνίας για να φτιάξουν στο χέρι μια τσάντα της Hermes δαπανούν 15 ώρες, ενώ οι αποδοχές τους, όπως ο ίδιος ο οίκος επισημαίνει, υπερβαίνουν κατά πολύ τον κατώτατο γαλλικό μισθό και μπορούν να περιλαμβάνουν μετοχές της εκάστοτε εταιρείας. Η δημιουργία ομάδων τεχνιτών υψηλής εξειδίκευσης είναι μια ιδιαίτερη πρόκληση για έναν κλάδο όπου η εξωτερική ανάθεση σε άλλες χώρες γενικά δεν αποτελεί επιλογή, προ-

κειμένου να διατηρηθούν η ποιότητα και η προέλευση, δύο παράγοντες που αιτιολογούν τις υψηλότερες τιμές των προϊόντων. Ειδικά για τις τσάντες Hermes η λίτσα αναμονής μπορεί να σημαίνει πως έπειτα από χρόνια μπορεί κάποια γυναίκα να αποκτήσει μια εξ αυτών. Ο μέσος ετήσιος μισθός ενός τεχνίτη στη Γαλλία είναι 25.350 ευρώ, αλλά στον όμιλο LVMH, όπου υπάγεται η Hermes, είναι πολύ υψηλότερος. Επίσης μπορεί, για παράδειγμα, να προσφέρει στους εργαζομένους σε εργαστήριο/ατελιέ μπόνους ίσο με μέσο μισθό 18 μηνών κάθε χρόνο κάρη σε προγράμματα επιμερισμού των κερδών, όταν ένας ταμίας σε τράπεζα κερδίζει από 14.000 ευρώ έως 24.000 ευρώ κατά μέσον όρο.

Η δημιουργία ομάδων τεχνιτών υψηλής εξειδίκευσης είναι μια ιδιαίτερη πρόκληση για τον κλάδο των ειδών πολυτελείας, όπου η εξωτερική ανάθεση σε άλλες χώρες γενικά δεν αποτελεί επιλογή.

Κάνε το επόμενο βήμα στην καριέρα σου

Γίνε επαγγελματίας Coach & Mentor

Μάθετε περισσότερα και εγγραφείτε

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οικονομικά διλήμματα της επόμενης κυβέρνησης

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Οι βουλευτικές εκλογές θα διεξαχθούν σε περίπου δύο εβδομάδες και δεν είναι καθόλου βέβαιοι ότι θα δώσουν κυβέρνηση. Μπορεί να προσφέρουν την ευκαιρία σε κομματικά επιτελεία να παριστάνουν ότι ενδιαφέρονται για τη διακυβέρνηση της χώρας, αλλά, πολύ πιθανό, θα φθάσουν αρχές Ιουνίου προκειμένου να αποκτήσουν η χώρα κυβέρνηση. Αυτή είναι η γενική εικόνα που διαβάζουν οι αγορές. Βέβαια οι εκλογές δεν γίνονται για να ασχολούνται οι πολιτικοί, αλλά για να αποκτήσει η χώρα κυβέρνηση που θα ασχοληθεί με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ψηφοφόροι και η χώρα. Πάντως όσον αφορά την οικονομία, η κατάσταση δεν είναι ανέφελ. Υπάρχουν προβλήματα που αν δεν τύχουν σωστή διαχείρισης μπορεί να έχουν σημαντικές συνέπειες. Τα τελευταία χρόνια μάθαμε κάτι που σχεδόν είχαμε ξεχάσει. Τα προβλήματα

Οι κυβερνήσεις, λόγω υψηλών επιτοκίων, δεν έχουν την άνεση να δαπανούν κρατικούς πόρους για τη στήριξη των οικονομιών.

δεν αντιμετωπίζονται φραστικά, αλλά με συνέπεια, με πρωτοβουλίες, με σχέδιο, μεθοδικότητα και τόλμη. Ωστόσο ο συγκυρία, η περίοδος συνθέτει ήδη την ατζέντα με την οποία πρέπει να αντιμετωπιστεί η επόμενη κυβέρνηση, όποτε διαμορφωθεί. Και το πρώτο θέμα που αναδεικνύεται είναι η άνοδος επιτοκίων. Σε πείσιμα προκειμένου να διαβάζαν λάθος την πραγματικότητα, τα επιτόκια θα μείνουν σχετικά υψηλά.

Πριν λίγες μέρες, ο επικεφαλής της ΕΚΤ Κριστιν Λαγκάρντ ξεκαθάρισε ότι είναι αναγκαία η αύξηση επιτοκίων και πρόσθεσε ότι «έχουμε ακόμη δρόμο μπροστά μας. Δεν θα κάνουμε παύση» (στην άνοδο επιτοκίων). Γιατί; Επειδή ο πληθωρισμός επιμένει. Κινείται σε επίπεδα πάνω από 7%, ενώ το αποδεκτό όριο είναι 2%. Η κ. Λαγκάρντ στάθηκε στον υψηλό πληθωρισμό λέγοντας ότι ο γενικός πληθωρισμός υποχώρησε τους τελευταίους μήνες, αλλά οι πιέσεις στις τιμές παραμένουν ισχυρές.

«Οι μλλοντικές μας αποφάσεις, πρόσθεσε, θα διασφαλίσουν ότι τα επιτόκια μας θα φθάσουν σε επίπεδο αρκούτσας περιοριστικό για την έγκαιρη μείωση του πληθωρισμού και θα βασίζονται στα οικονομικά δεδομένα».

Αυτό είναι ένα σημαντικό δεδομένο, αλλά το σημαντικότερο είναι τώρα πλέον ότι οι κυβερνήσεις δεν έχουν την άνεση να δαπανούν κρατικούς πόρους για τη στήριξη των οικονομιών, όπως έκαναν την περίοδο της πανδημίας. Οι κυβερνήσεις καλούνται να αποσύρουν τα μέτρα στήριξης, καθώς εξασθενεί η ενεργειακή κρίση. Η τιμή του πετρελαίου κινείται σε χαμηλά επίπεδα και ανάλυση είναι η τάση για τις τιμές του ρεύματος. Η δημοσιονομική διαχείριση δεν θα έχει την άνεση που την ανοχά της τελευταίας διετίας. Πρέπει να ενισχύσει την παραγωγικότητα και να μειώσει το δημόσιο χρέος, καθώς οι κυβερνήσεις στην Ευρώπη θα υποχρεωθούν να προσαρμοστούν σε νέους δημοσιονομικούς κανόνες.

Αρα όσοι υπόσχονται προεκλογικά ότι θα κάνουν παρεμβάσεις που προϋποθέτουν υψηλές κρατικές δαπάνες, είτε αγνοούν την πραγματικότητα είτε κοροϊδεύουν συνειδητά τους ψηφοφόρους. Στο περιβάλλον αυτό, η ελληνική οικονομία έχει πετύχει σχετικά υψηλή ανάπτυξη αλλά και μείωση της ανεργίας, που τον Μάρτιο υπολογίζεται σε 10,9% έναντι 12,7% πέρυσι τον ίδιο μήνα. Οι απασχολούμενοι είναι πάνω από 4,1 εκατ. άτομα, περίπου όσα ήταν πριν από ένα χρόνο.

Το πρόβλημα της ανεργίας είναι διπλής όψης. Τον Μάρτιο η ανεργία στους άνδρες είναι 7,8% και στις γυναίκες διπλάσια, 14,5%.

Βέβαια η ανεργία των γυναικών τον Μάρτιο του 2018 ήταν 25,3%. Σημαντικότερο είναι το πρόβλημα της νεολαίας. Η ανεργία στις ηλικίες 15-24 είναι 24,2%, πολύ μικρότερη από το 2018 που ήταν άνω του 43,3% των νέων. Η βελτίωση από τα «πέτρινα χρόνια» είναι προφανής, αλλά μετράει πάντα το σήμερα. Οι νέοι που δεν έχουν εργασία δεν είναι ικανοποιημένοι επειδή είναι λιγότεροι από το παρελθόν. Η κυβέρνηση που θα εκλεγεί είναι αναγκαία να κινηθεί δραστηρικά σε ένα διαφορετικό τοπίο. Με λιγότερες ευκολίες, αλλά προβλήματα που επιμένουν.

Αλμα στην τιμή του χρυσού λόγω της τραπεζικής κρίσης στις ΗΠΑ

Αγγίζει τα υψηλά τριετίας – Ρεκόρ αγορών το πρώτο τρίμηνο του έτους

Ο χρυσός αγγίζει και πάλι τα ιστορικά υψηλά επίπεδα που σημείωσε το 2020, καθώς η εντεινόμενη ανησυχία για την κρίση των αμερικανικών περιφερειακών τραπεζών και το ενδεχόμενο επεξευμένως μείωσης των επιτοκίων από την Federal Reserve στρέφει τους επενδυτές στο ασφαλές καταφύγιο. Την ίδια στιγμή, άλλωστε, εκτοξεύεται η ζήτηση από την Κίνα, επιταχύνοντας την άνοδο της τιμής του πολύτιμου μετάλλου, που έχει αρχίσει από τον Νοέμβριο εξαιτίας των μαζικών αγορών του μετάλλου από τις κεντρικές τράπεζες ανά τον κόσμο και ιδιαίτερα από χώρες που δεν ανήκουν στο λεγόμενο δυτικό στρατόπεδο.

Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Συμβουλίου Χρυσού, στη διάρκεια του περασμένου έτους, οι κεντρικές τράπεζες αγόρασαν συνολικά 1.087 τόνους χρυσού. Ειδικότερα, οι κεντρικές τράπεζες χωρών εκτός δυτικών κρατών προχώρησαν σε εκτεταμένες αγορές του μετάλλου, για να περιορίσουν την εξάρτησή τους από το δολάριο ΗΠΑ, θεωρώντας ότι η Ουάσινγκτον μετατρέπεται σε όπλο την παγκόσμια κυριαρχία του αμερικανικού νομίσματος.

Στη διάρκεια του β' εξαμήνου του περασμένου έτους καταγράφησαν εκτεταμένες αγορές, από 500 έως 580 τόνους

Η τιμή του χρυσού κυμαίνεται γύρω στα 2.045,80 δολ. η ουγγιά, σημειώνοντας ελαφρά υποχώρηση από τα 2.072 δολ. η ουγγιά, στα οποία εκτοξεύθηκε, μόλις έγινε γνωστό ότι η PacWest αναζητεί αγοραστή.

χρυσού, από άγνωστης ταυτότητας αγοραστή που δεν ανέφεραν τις αγορές τους στο ΔΝΤ.

Εκτιμάται, έτσι, ότι επρόκειτο για φορείς της Κίνας, της Ρωσίας και κάποιων χωρών της Μέσης Ανατολής. Οι εκτεταμένες αγορές συνέχισαν, άλλωστε, και το α' τρίμηνο του τρέχοντος έτους, οπότε έφτασαν στους 228 τόνους χρυσού καταγράφοντας ρεκόρ. Οι 120 τόνοι από αυτές τις αγορές ήταν και πάλι από άγνωστους αγοραστές, πολύ λιγότερες πάντως αν συγκριθούν με τις αντίστοιχες του β' εξαμήνου του περασμένου έτους. Αρχισαν πάντως να μειώνονται από την αρχή του β' τριμήνου αλλά σύμφωνα με

Στη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας, ο χρυσός σημείωσε άνοδο 3%. Σύμφωνα με αναλυτές, αν οι επενδυτές θεωρήσουν πως επιδεινώνεται η τραπεζική κρίση και ενταθεί η ανησυχία για το ενδεχόμενο επεξευμένως μείωσης των επιτοκίων από τη Fed, τότε η τιμή του χρυσού θα εξακολουθήσει να κινείται ανοδικά.

τις εκτιμήσεις αναλυτών της αγοράς η ζήτηση για το πολύτιμο μέταλλο παραμένει σε υψηλά επίπεδα.

Η άνοδος της τιμής του άρχισε να επιταχύνεται από τον Μάρτιο, καθώς άρχισαν να υποχωρούν οι αποδόσεις των ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου και για μια ακόμη φορά να προκύπτει αδιέξοδος στις συνομιλίες στις ΗΠΑ για την αύξηση του ορίου δανεισμού της υπερδύναμης.

Η τιμή του χρυσού κυμαίνεται, έτσι, γύρω στα 2.045,80 δολ. η ουγγιά, σημειώνοντας ελαφρά υποχώρηση από τα 2.072 δολ. η ουγγιά στα οποία εκτοξεύθηκε, μόλις έγινε γνωστή η είδηση ότι

μία ακόμη τράπεζα και συγκριμένα η PacWest αναζητεί αγοραστή. Στη διάρκεια της εβδομάδας, εκάλου, ο χρυσός σημείωσε άνοδο 3%.

Σύμφωνα με τον Τζον Ριντ, αναλυτή της αγοράς στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Χρυσού, αν οι επενδυτές θεωρήσουν πως επιδεινώνεται η τραπεζική κρίση και ενταθεί η ανησυχία για το ενδεχόμενο επεξευμένως μείωσης των επιτοκίων από τη Fed, τότε η τιμή του χρυσού θα εξακολουθήσει να κινείται ανοδικά. Μιλώντας στους Financial Times, επισημάινοντας ελαφρά υποχώρηση από τα πέρυσι την τιμή του χρυσού τόσο προς τη μία όσο και προς την άλλη κατεύθυνση,

αλλά προς το παρόν βλέπουμε εκτεταμένες επενδύσεις στο πολύτιμο μέταλλο». Η εκτόξευση της τιμής του χρυσού έχει, πάντως, περιορίσει τη ζήτηση τελευταία, οπότε και καταγράφονται μαζικές πωλήσεις του μετάλλου ιδιαίτερα στην Ινδία όπου οι επενδυτές στο πολύτιμο μέταλλο επηρεάζονται άμεσα από τις αυξομειώσεις της τιμής του. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, στην Ινδία, εξίσου σημαντική αγορά για τον χρυσό όσο και η Κίνα, οι πωλήσεις χρυσών κοσμημάτων σημείωσαν πτώση 17% το α' τρίμηνο σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους.

BLOOMBERG, FINANCIAL TIMES

Μεγάλη μείωση της χρηματοδότησης των startups εταιρειών

Επενδυτική αμνηχανία, η οποία μεταφράστηκε στην πράξη σε σημαντική μείωση των χρηματοδοτήσεων προς τις startups, παγκοσμίως, επικρατεί στο νεοφυές οικοσύστημα. Οι χρηματοδοτήσεις από venture capital funds μειώθηκαν το α' τρίμηνο του 2023 κατά 53% και διαμορφώθηκαν στα επίπεδα των 76 δισ. δολ., ποσό που απέχει σημαντικά από τα 162 δισ. δολ. τα οποία είχαν «σπρώξει» οι startups διεθνώς, τους τρεις πρώτους μήνες του 2022. Μάλιστα, η ισχύη –για τα δεδομένα του χώρου– επίδοση του α' τριμήνου του φετινού έτους θα ήταν ακόμη πιο υποτονική χωρίς το mega-deal για την εξαγορά της OpenAI από τη Microsoft έναντι 10 δισ. δολ. και χωρίς τον γύρο χρηματοδότησης των 6,5 δισ. δολ. που συγκέντρωσε η fintech Stripe. Χωρίς αυτές τις δύο συμφωνίες, το οικοσύστημα θα είχε αντλήσει τους τρεις πρώτους μήνες του 2023 κεφάλαια χαμηλότερα από 60 δισ. δολ. «Η κατάρρευση της Silicon Valley Bank στις 10 Μαρτίου ήταν ένα πρόσθετο σοκ για το ήδη εξασθενημένο περιβάλλον χρηματοδότησης».

Ο αντίκτυπος δεν περιορίστηκε στις νεοφυείς επιχειρήσεις των Ηνωμένων Πολιτειών, αφού η SVB ήταν η τράπεζα επιλογής για startups από όλο τον κόσμο», αναφέρει σε σχετική ανάλυσή της η Crunchbase, την οποία επικαλείται ο ΣΕΠΕ. Ενδεικτικό της επενδυτικής δυσθυμίας, που επικράτησε το α' τρίμηνο του 2023, είναι το γεγονός ότι οι χρηματοδοτήσεις ήταν μειωμένες προς τις startups ανεξαρτητως σταδίου, σύμφωνα με τα στοιχεία της Crunchbase. Πρακτικά, οι

Τα χρήματα που επενδύθηκαν από venture capital funds το α' τρίμηνο του 2023 μειώθηκαν διεθνώς κατά 53%.

νεοφυείς εταιρείες σε κάθε στάδιο είδαν κατά μέσον όρο μειωμένες χρηματοδοτήσεις σε ποσοστά μεταξύ 44% και 54%.

Το πρώτο τρίμηνο του 2023 η χρηματοδότηση πρώιμου σταδίου διαμορφώθηκε στα 25,6 δισ. δολ., σημειώνοντας πτώση κατά 54% σε ετήσια βάση. Στο μεταξύ, τα κεφάλαια που «σπρώξαν» οι startups τελικού σταδίου έφτασαν τα 43 δισ. δολ., μια δραματική πτώση από τα 93 δισ. δολ. το α' τρίμηνο του 2022. Οι τομείς που παρουσίασαν πτώση το πρώτο τρίμηνο του έτους περιλαμβάνουν το ηλεκτρονικό εμπόριο, το blockchain και τα κρυπτονομίσματα. Ωστόσο, η τεχνητή νοημοσύνη παρέμεινε ένα φωτεινό σημείο για τα νεοφυές οικοσυστήματα, με μεγάλες χρηματοδοτήσεις και τους τρεις πρώτους μήνες του 2023.

Μικρή η έκθεση ευρωπαϊκών τραπεζών σε εμπορικά ακίνητα

Οι ευρωπαϊκές τράπεζες βρίσκονται σε καλύτερη θέση σε σχέση με τις αμερικανικές με γνώμονα το πώς θα μπορούσαν να αντεπεξέλθουν σε οποιεσδήποτε πιέσεις από την αγορά εμπορικών ακινήτων μετά την άνοδο των επιτοκίων, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η Γηραιά Ηπειρος είναι αυτή τη στιγμή εκτός της «κόκκινης ζώνης». Οι επιθετικές επιτοκιακές αυξήσεις, ο αντίκτυπος των οποίων δεν έχει γίνει ακόμη πλήρως αισθητός σε ολόκληρο το χρηματοπιστωτικό σύστημα, μετά την πανδημία που

Οι χορηγήσεις προς καταστήματα, γραφεία κ.λπ. περιορίζονται στο 6% των συνολικών δανείων.

άλλαξε τις συνθήκες εργασίας, έχουν οδηγήσει τα ποσοστά πληρότητας σε χώρους γραφείων σε χαμηλότερα από τα προ κρίσης επίπεδα. Τα σχετικά αναφέρει σε δημοσίευσμά του το moneyreview.gr. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), ειδικότερα, σημειώνει πως η άμεση έκθεση των τραπεζών στα εμπορικά ακίνητα κυμαίνεται στο 6% των συνολικών τραπεζικών δανείων κατά μέσο όρο στην Ευρώπη έναντι ποσοστού της τάξεως του 18% στις ΗΠΑ με τα στοιχεία του 2022. Κι αυτό σημαίνει ότι η Ευρώπη φαίνεται λιγότερο ευάλωτη στους κινδύνους, σύμφωνα με αναλυτές. Ωστόσο, καθώς οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής βρίσκονται σε ύψιστο βαθμό ετοιμότητας για τον αντίκτυπο του υψηλότερου κόστους δανεισμού, οι εν

δυνάμει «κόκκινες γραμμές» τελούν υπό εξέταση.

Στην πιο ευπαθή θέση βρίσκονται οι σκανδιναβικές και οι γερμανικές τράπεζες, ειδικά εάν προκύψουν κίνδυνοι συστημικού τύπου, όπως προειδοποίησε σε σχετική της έκθεση η βρετανική τράπεζα Barclays. Και παρότι οι κίνδυνοι αυτοί δεν συζητήθηκαν στις πρόσφατες εαρινές συνόδους του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας στην Ουάσινγκτον, οι ανησυχίες αυτές έχουν γίνει αισθητές. Η γενική διευθύντρια του ΔΝΤ, Κριστίνα Γκεοργκιέβα, υπογράμμισε την ανάγκη παρακολούθησης των κινδύνων, που ενδεχομένως να παραμένουν κρυμμένοι στις τράπεζες και στα σκιάδια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Στην έκθεσή του για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, το ΔΝΤ υπογράμμισε τους αυξανόμενους κινδύνους στην αγορά ακινήτων για επαγγελματική χρήση, συγκεκριμένα την εκτεταμένη εξάρτησή τους από μικρότερα τραπεζικά ιδρύματα.

Στην Ευρώπη, όπου οι γραφειακοί χώροι αντιστοιχούν και στο μεγαλύτερο

Το ΔΝΤ προειδοποιεί για τους αυξανόμενους κινδύνους στην αγορά εμπορικών ακινήτων, συγκεκριμένα την εκτεταμένη εξάρτησή τους από μικρότερα τραπεζικά ιδρύματα.

ποσοστό της αγοράς ακινήτων εμπορικής χρήσεως, είναι οι γερμανικές και σκανδιναβικές τράπεζες που φαίνονται περισσότερο εκτεθειμένες απ' όσο γίνεται αντιληπτό στις κατασκευές και στις δραστηριότητες αυτές. Η Barclays, επισημαίνει ότι σε περίπτωση που η αγορά ακινήτων για εμπορική χρήση καταστεί μεγαλύτερος συστημικός κίνδυνος, οι σουηδικές τράπεζες πιθανόν να αντιμετωπίσουν σοβαρότατο

κίνδυνο. Ο δανεισμός από τις σουηδικές εταιρείες ακινήτων έχει αυξηθεί στις 2.300 δισ. σουηδικές κορώνες (223 δισ. δολάρια) το 2021 από 1.300 δισ. κορώνες το 2012. Εν κατακλείδι και σύμφωνα με αναλυτές, οι γερμανικοί πιστωτικοί όμιλοι με ειδικευση στην αγορά ακινήτων, όπως οι Aareal Bank, Deutsche Pfandbriefbank και Berlin Hyp, έχουν πολύ μεγαλύτερη έκθεση στα εμπορικά ακίνητα.

Ο Ιρανός που έχτισε πολυτελείς κατοικίες σε όλο το Μαϊάμι

Είναι γνωστό πως τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας των ελάχιστων περιορισμών για την πανδημία, έχει γίνει δημοφιλής προορισμός των ζαμπλουτων, όπως αναφέρει σχετικά σε δημοσίευσμά του το moneyreview.gr. Ως εκ τούτου, οι αγορές ακινήτων, όπως και οι τιμές τους, καταγράφουν ανοδική πορεία, με τους εκατομμυριούχους πολλές φορές να περιμένουν χρόνια για να βρουν σπίτι με τις προδιαγραφές που επιθυμούν. Κι ενώ πολλοί επενδυτές συνειδητοποιούν επιτέλους την αξία του Μαϊάμι και της νότιας Φλόριντα, ο Μασούντ Σοτζάι, διευθύνων σύμβουλος της βραβευμένης εταιρείας ανάπτυξης ακινήτων Shoma

Αντζέλς, όπου ήταν προγραμματισμένο να σπουδάσει, κατέληξε στο Μαϊάμι επειδή τον έπεισαν οι φίλοι του. Η κατάσταση στο Ιράν δεν ήταν καλή και ο πατέρας του αποφάσισε να αποσυρθεί. Μετά το πέρας των σπουδών του ο Μασούντ Σοτζάι ξεκίνησε τις επενδύσεις με την οικονομική βοήθεια του πατέρα του. Αποδείχθηκε πως είχε βρεθεί στο κατάλληλο μέρος την κατάλληλη στιγμή, καθώς η αγορά είχε μόλις ωριμάσει και οι ΗΠΑ περνούσαν μια κρίση αποταμίευσης και δανείων, γεγονός που σήμαινε πως ήταν η ιδανική στιγμή για την απόκτηση ακινήτων. Στην αρχή συνεργάστηκε με μια άλλη εταιρεία και το πρώτο τους έργο ήταν ένα σχέδιο 48 κατοικιών, ενώ ακολούθησε ένα εξίσου επιτυχημένο έργο 58 μονάδων. Μετά ο Μασούντ Σοτζάι χρησιμοποίησε τα κέρδη για να αυτονομηθεί και το 1988 άνοιξε τη Shoma Development. Αρχικά η εταιρεία επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη ακινήτων σε μεσαίες τιμές, κυρίως μονοκατοικιών. Η τακτική λειτουργήσε, ωστόσο το 2007, λόγω των μεταβαλλόμενων τάσεων στην αγορά, στράφηκε στις επαύλεις, στα κτίρια γραφείων και στα εμπορικά ακίνητα.

Πώς ο Μασούντ Σοτζάι έφτιαξε τη βραβευμένη εταιρεία ανάπτυξης ακινήτων Shoma Group.

Group, πιστεύει στη δυναμική της περιφέρειας αυτής τα τελευταία τριάντα και πλέον χρόνια. Ο Μασούντ Σοτζάι γεννήθηκε το 1959 στην Τεχεράνη και ο πατέρας του ήταν αρκετά επιτυχημένος ως ιδιοκτήτης μιας κατασκευαστικής εταιρείας, στην οποία η κυβέρνηση είχε αναθέσει διάφορα έργα. Πιθανότατα επρόκειτο να τον διαδεχθεί, ωστόσο την δεκαετία του 1970 άρχισαν οι ταραχές στη χώρα. Με το ξέσπασμα της Ιρανικής Επανάστασης το 1978, ο Σοτζάι έφυγε για σπουδές στις ΗΠΑ. Αντί για το Λος

Αντζέλς, όπου ήταν προγραμματισμένο να σπουδάσει, κατέληξε στο Μαϊάμι επειδή τον έπεισαν οι φίλοι του. Η κατάσταση στο Ιράν δεν ήταν καλή και ο πατέρας του αποφάσισε να αποσυρθεί. Μετά το πέρας των σπουδών του ο Μασούντ Σοτζάι ξεκίνησε τις επενδύσεις με την οικονομική βοήθεια του πατέρα του. Αποδείχθηκε πως είχε βρεθεί στο κατάλληλο μέρος την κατάλληλη στιγμή, καθώς η αγορά είχε μόλις ωριμάσει και οι ΗΠΑ περνούσαν μια κρίση αποταμίευσης και δανείων, γεγονός που σήμαινε πως ήταν η ιδανική στιγμή για την απόκτηση ακινήτων. Στην αρχή συνεργάστηκε με μια άλλη εταιρεία και το πρώτο τους έργο ήταν ένα σχέδιο 48 κατοικιών, ενώ ακολούθησε ένα εξίσου επιτυχημένο έργο 58 μονάδων. Μετά ο Μασούντ Σοτζάι χρησιμοποίησε τα κέρδη για να αυτονομηθεί και το 1988 άνοιξε τη Shoma Development. Αρχικά η εταιρεία επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη ακινήτων σε μεσαίες τιμές, κυρίως μονοκατοικιών. Η τακτική λειτουργήσε, ωστόσο το 2007, λόγω των μεταβαλλόμενων τάσεων στην αγορά, στράφηκε στις επαύλεις, στα κτίρια γραφείων και στα εμπορικά ακίνητα.

Αρχικά η εταιρεία επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη ακινήτων σε μεσαίες τιμές, κυρίως μονοκατοικιών. Ωστόσο το 2007 στράφηκε στις επαύλεις, στα κτίρια γραφείων και στα εμπορικά ακίνητα.

Τα κόλπα και τα ψέματα της βιομηχανίας των τροφίμων

Οι συσκευασίες έχουν σχεδιαστεί προσεκτικά. Οι διαφημίσεις συχνά κινούνται στα όρια της νομιμότητας. Ακόμη και το τελευταίο πακέτάκι τοίχλα δεν έχει τοποθετηθεί στο ράφι του καταστήματος τυχαία, όπως αναφέρουν η ισπανική εφημερίδα El País και το moneyreview.gr. Όταν βάζουμε στο καρότσι του σούπερ μάρκετ ένα μεγάλο σακουλάκι πατατάκια, νομίζουμε ότι η κίνηση αυτή είναι αποτέλεσμα της ελευθερίας επιλογής. Σύμφωνα

Σύμφωνα με ανάλυση της ισπανικής εφημερίδας, αυτά είναι μερικά από τα κλισέ της διατροφής μας, που έχουν επικρατήσει σε παγκόσμιο επίπεδο, ξεπερνώντας τα σύνορα και τις κοινωνικές διαφορές. «Είναι προς το συμφέρον των εταιρειών τροφίμων να πιστεύει ο κόσμος ότι δεν υπάρχει "καλό" τρόφιμο (εκτός κι αν μιλάμε για το δικό τους), ότι δεν υπάρχει "κακό" τρόφιμο (κυρίως όχι το δικό τους), ότι όλα τα τρόφιμα (ειδικά τα δικά τους) μπορούν να ενταχθούν σε μια υγιεινή διατροφή και ότι η ισορροπία, η ποικιλία και το μέτρο είναι τα κλειδιά για μια υγιεινή διατροφή – αυτό σημαίνει ότι δεν χρειάζονται συμβουλές για τον περιορισμό κάποιου ειδικού προϊόντος», εξηγούσε στο βιβλίο της «Food Politics» από το 2002 η ερευνήτρια διατροφής Μαριόν Νεστλέ.

Όταν αγοράζουμε ένα μεγάλο σακουλάκι πατατάκια, έχουμε την ψευδαίσθηση ότι αποφασίζουμε εμείς...

φωνα με την El País, όμως, αγνοούμε ότι η στρατηγική της βιομηχανίας των τροφίμων να επιπράσει τη διατροφή μας κινείται σε πολύ βαθύτερο επίπεδο. Η μεγάλη νίκη της είναι ότι κατόρθωσε να περάσει στο ευρύ κοινό λανθασμένες ιδέες, οι οποίες όμως δεν αμφισβητούνται από κανέναν. «Δεν υπάρχουν καλές και κακές τροφές». «Πρέπει να τρως τα πάντα με μέτρο». «Η διατροφή σου πρέπει να έχει ποικιλία και να είναι ισορροπημένη». «Το πρόβλημα δεν είναι το τι τρώμε, αλλά το ότι δεν κινούμαστε αρκετά».

Ετσι, παρότι φράσεις όπως «όσο λιγότερο, τόσο το καλύτερο» ή «αποφύγετε» και «περιορίστε» είναι σαφείς και δεν αφήνουν πολλά περιθώρια παρερμηνειών, εντούτοις δεν χρησιμοποιούνται ιδιαίτερα σε θέματα διατροφής. Εάν οι ειδικοί έλεγαν «προσπαθήστε να μην τρώτε (κάτι)», όλοι θα καταλάβαιναν ακριβώς τι εννοούν. Όμως σήμερα, όπως επισημαίνει, εν κατακλείδι, χρησιμοποιούνται σκόπιμα φράσεις, που είναι δύσκολο να ποσοτικοποιηθούν και αφήνουν περιθώριο για διαφορετικές ερμηνείες.

Η Binance και ο όμιλος Shein «κρύβουν» τις κινεζικές ρίζες τους

Αλλαξαν ταυτότητα και έδρα για να μην μπαίνουν στο στόχαστρο των ΗΠΑ

Η μεγάλη πλατφόρμα συναλλαγών της Binance αλλά και ο ψηφιακός κολοσσός μόδας και αξεσουάρ της Shein δεν θέλουν να αποκαλύψουν εαυτών κινεζικές εταιρείες και ο λόγος είναι προφανής. Μπαίνουν στο στόχαστρο ειδικά των Ηνωμένων Πολιτειών, θεωρούμενες ως στενά συνδεδεμένες με το Πεκίνο, συνεπώς και επικίνδυνες, όπως αναφέρεται σε σχετικό δημοσίευμα του αμερικανικού ενημερωτικού δικτύου του CNN. «Όταν μιλάτε για εταιρικές οντότητες, που θεωρούνται ότι συνδέονται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο με την Κίνα, ανοίγει ο ασκός του Αϊόλου», επισημαίνει ο Μπεν Κάβεντερ, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας συμβούλων στρατηγικής China Market Research Group με έδρα τη Σαγκάη. «Υπάρχει σχεδόν αυτό το αυτόματο ανακλαστικό από την κυβέρνηση των ΗΠΑ ότι οι εν λόγω εταιρείες συνιστούν δυνητικά κίνδυνο, λόγω του γεγονότος ότι θα μπορούσαν να μοι-

Το 2021, όσο η Shein γινόταν ευρύτερα γνωστή στην Αμερική, τόσο δεν ανέφερε την προέλευσή της και αυτοαποκατακρίζονταν ως διεθνής εταιρεία.

Ο ψηφιακός κολοσσός μόδας και αξεσουάρ της Shein μετακόμισε στη Σιγκαπούρη.

ράζονται δεδομένα με την κινεζική κυβέρνηση ή να ενεργούν με δόλο», πρόσθεσε. Στο στόχαστρο αρχικά τέθηκε ο κολοσσός τηλεφωνίας της Huawei, ενώ τώρα το TikTok έχει αμφισβητηθεί με αγριότητα από τα μέλη του Κογκρέσου, εξαιτίας του ότι ανήκει σε Κινέζους αλλά και για θέματα ασφαλείας δεδομένων.

Στην περίπτωση του χρηματιστηρίου ψηφιακών νομισμάτων Binance, αυτό δεν θέλει να ονομάζεται κινεζικό, αν και ιδρύθηκε το 2017 στη Σαγκάη. Λίγους μήνες αργότερα την εγκατέλειψε, διότι εξαπολύθηκε μεγάλη εκστρατεία κατά του συγκεκριμένου κλάδου από τις αρμόδιες ρυθμιστικές Αρχές. Ο διευθύνων σύμβουλος της,

Τσανγκιέγγκ Ζάο, αναφέρει πως πλέον η διοικητική της ομάδα απαρτίζεται ως επί το πλείστον από Ευρωπαίους και Αμερικανούς. Πρόκειται για εταιρεία που δεν είναι εισηγμένη, στοχεύει στο καταναλωτικό κοινό και κρατάει αποστάσεις από την προέλευσή της, ανεξαρτήτως της επιτυχίας της και του ότι δεσπόζει διεθνώς στο πεδίο των κρυπτογραφημένων νομισμάτων. Ο ηλεκτρονικός ιστότοπος αγορών της Temu, ο οποίος έχει γνωρίσει ραγδαία ανάπτυξη τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ, αυτοαποκατακρίζεται ως αμερικανικός όμιλος με ιδιοκτήτρια μια πολυεθνική. Έχει έδρα τη Βοστώνη και η μητρική εταιρεία της PDD θεωρεί έδρα της το Δουβλίνο, αν και αυτό

δεν συνέβαινε από την αρχή. Μέχρι πριν από λίγο καιρό βρισκόταν στη Σαγκάη υπό την επωνυμία Pinduoduo, όπως λεγόταν και μία ιδιαίτερα δημοφιλής πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου στην Κίνα. Τους τελευταίους μήνες μετέβαλε το όνομά της και μετακινήθηκε στην ιρλανδική πρωτεύουσα άνευ επεξηγήσεων, ήτοι 6.000 μίλια μακριά.

Όσο για τη Shein, την πασίγνωστη πλατφόρμα των εκατομμυριών ρούχων, αξεσουάρ και πολλών ειδών σε πολύ χαμηλές τιμές, μετακόμισε στη Σιγκαπούρη. Ο όμιλος αυτός, όπως αναφέρεται σε σχετικό δημοσίευσμά του στο δίκτυο του CNN, θεωρείται πως ανατάραξε τον κλάδο της γρήγορης

μόδας και σκοπεύει να ενισχύσει την παρουσία του στις ΗΠΑ.

Αλλωστε, οι πωλήσεις εκεί εξακολουθούν, όπως αναφέρει η αμερικανική εφημερίδα The Wall Street Journal, ενώ όσο μεγαλύτερη απήκηση αποκτούν οι κινεζικές εταιρείες, τόσο οξύνεται και η έρευνα για τα πεπραγμένα τους. Το 2021, όσο η Shein γινόταν ευρύτερα γνωστή στην Αμερική, τόσο δεν ανέφερε την προέλευσή της και αυτοαποκατακρίζονταν ως διεθνής εταιρεία. Ειδικοί λένε πως ο τρόπος χειρισμού ομίλων όπως το TikTok, που ανήκει στον όμιλο ByteDance με έδρα το Πεκίνο, λειτουργεί ως ωφέλιμο μάθημα για το πως θα εμφανιστούν στην παγκόσμια αγορά.

Σταθερά παρέμειναν τα κέρδη της Apple

Ξεπέρασαν τις προβλέψεις των αναλυτών τα τριμηνιαία έσοδα και κέρδη της Apple, ενώ οι πωλήσεις των τηλεφώνων iPhone και των φορητών συσκευών της ελαττώθηκαν λιγότερο από το αναμενόμενο. Και αυτό συνέβη παρά το γεγονός ότι η ύφεση συνεχίζεται στην αγορά ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης και οι οικονομικές προοπτικές είναι ασαφείς. Το δεύτερο τρίμηνο του οικονομικού έτους του με λήξη την 1η Απριλίου, ο αμερικανικός κολοσσός είχε μείωση στις πωλήσεις κατά 2,5% στα 94,84 δισ. δολάρια (89,75 δισ. ευρώ), ωστόσο αυτές αποδείχθηκαν καλύτερες από

Το δεύτερο τρίμηνο του οικονομικού έτους της Apple κερδοφορία της Apple διαμορφώθηκε σε 1,52 δολ. ανά μετοχή.

τις προσδοκίες των αναλυτών για πτώση 4,4% στα 93 δισ. δολάρια. Τα κέρδη διατηρήθηκαν σταθερά στο 1,52 δολάριο ανά μετοχή. Η μετοχή της Apple σημείωσε άνοδο 4,75%. Ειδικότερα, όσον αφορά τα έσοδα για τις συσκευές iPhone, το εν λόγω τρίμηνο αυτά είχαν αύξηση της τάξεως του 1,5% και σε αντίθεση με την ευρύτερη βιομηχανία ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης, η οποία αντιμετωπίζει πτώση

Τα αποτελέσματα ικανοποίησαν την αγορά, με αποτέλεσμα η μετοχή της Apple να ενισχυθεί κατά 4,75%.

στις πωλήσεις έξυπνων κινητών τηλεφώνων, τμήματες και υπολογιστών. Σήμερα πλέον οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις, που αγόρασαν με ζήλο ηλεκτρονικά είδη κατά τη διάρκεια της πανδημίας, περιορίζουν τις δαπάνες σε συνθήκες αυξανόμενων επιτοκίων και οικονομικής αβεβαιότητας. Οι πωλήσεις iPhone έφθασαν τα 51,33 δισ. δολάρια, κι ενώ κατά τους τρεις πρώτους μήνες του 2023

είχε σημειωθεί ελάττωση 13% στις παγκόσμιες εξαγωγές έξυπνων κινητών τηλεφώνων. Ωστόσο, η εταιρεία ερευνών αγοράς Canalys δήλωσε ότι το εν λόγω διάστημα η Apple κέρδισε μερίδιο αγοράς έναντι των ανταγωνιστών της στο Android. Η εταιρεία διατήρησε επίσης τα προγράμματα μερισμάτων και επαναγοράς μετοχών σχεδόν όπως είχε προαναφέρει στην τελευταία της ενημέρωση πριν από

ένα χρόνο, εγκρίνοντας πρόσθετες επαναγορές 90 δισ. δολαρίων.

Ο διευθύνων σύμβουλος της Apple, Τιμ Κουκ, μιλώντας σε συνέντευξη του στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters είπε πως η εταιρεία σημείωσε ρεκόρ πωλήσεων iPhone για το οικονομικό δεύτερο τρίμηνο, εν μέρει χάρη στην εξοφλοσύνη νέων χρηστών σε αγορές όπως η Ινδία.

Ο επικεφαλής του τεχνολογικού κολοσσού είχε προσφάτως ταξιδέψει στη χώρα, όπου εγκαίνιασε το πρώτο κατάστημα της εταιρείας εκεί. «Είμαστε ενθουσιασμένοι από τις επιδόσεις μας στις αναδυόμενες αγορές», είπε ο Τιμ Κουκ. «Κάναμε ρεκόρ σε όσες αγορές είναι εδραιωμένο πλέον το iPhone, ενώ στις αναδυόμενες οι νέες πωλήσεις του ήταν δυναμικές και αναφέρονται στη Βραζιλία, την Ινδία και στο Μεξικό». Επιπροσθέτως δήλωσε ότι τα προβλήματα και η συμπίεση στην εφοδιαστική αλυσίδα εξαλείφθηκαν. Βέβαια δεν ήταν όλες οι προϊόντικές γραμμές της Apple απρόσβλητες από την ύφεση στην αγορά ηλεκτρονικών ειδών, εφόσον οι πωλήσεις Mac ελαττώθηκαν δραστικά κατά 30% και πλέον στα 7,17 δισ. δολάρια, όπως και τα έσοδα από το iPad. Τέλος, ειδικά στην τεράστια αγορά της Κίνας οι πωλήσεις συνολικά περιορίστηκαν κατά 2,9% στα 17,8 δισ. δολάρια, εμφανίζοντας ελαφρώς μεγαλύτερη πτώση από τα συνολικά έσοδα.

REUTERS

PLACELIFT
renovations - constructions

Τηλ: 77 770520

ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΜΑΪΟΣ 2023

ΑΚΙΝΗΤΑ

- Οι τάσεις στην αγορά
- Που οδεύουν οι τιμές

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΜΑΪΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ρεκόρ πτήσεων, αλλά και καθυστερήσεις

Οι ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας έχουν κατεβάσει ταχύτητα, ενώ η επιβατική κίνηση στο «Ελευθέριος Βενιζέλος» απογειώνεται

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Κατά το φετινό καλοκαίρι δεν μοιάζει προδιαγεγραμμένο μόνο το ρεκόρ των πτήσεων και των επιβατών αλλά και οι καθυστερήσεις στις αναχωρήσεις και αφίξεις των αεροπλάνων. Ήδη το πρώτο τετράμηνο της φετινής χρονιάς, έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του 2019, ο αριθμός των διακινηθέντων επιβατών από το μεγαλύτερο αεροδρόμιο της χώρας, το «Ελ. Βενιζέλος», ενισχύθηκε κατά 4%, σε 6,6 εκατ. άτομα.

Το συγκρινόμενο διάστημα, ενισχυμένος κατά 2,9% υπήρξε και ο αριθμός των πτήσεων που ανήλθε σε περίπου 59.400. Αντίστοιχα, στα 14 μεγαλύτερα αεροδρόμια της περιφέρειας η επιβατική κίνηση αυξήθηκε ετησίως το πρώτο τρίμηνο της φετινής χρονιάς κατά 2,5%, ενώ ο αριθμός των πτήσεων είναι μόλις κατά 2,7% μικρότερος.

Εκτός, όμως, από τις καλές επιδόσεις έχουν επιστρέψει και οι καθυστερήσεις στις πτήσεις. Όπως έχει αναφέρει η «Κ», ο αριθμός των κινήσεων (αφίξεις - αναχωρήσεις) στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» ανέρχεται σε 18 ανά ώρα, ενώ πέρσι ήταν 28. Αυτή η μείωση σχετίζεται με την πρακτική που υιοθετούν οι ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας, οι οποίοι αποφασίζουν να μειώσουν τον ρυθμό διαχείρισης των κινήσεων αεροσκαφών για λόγους που οι ίδιοι κρίνουν ως απαραίτητους, όπως, για παράδειγμα, η ολοκλήρωση της αναβάθμισης ηλεκτρονικών συστημάτων. Και ενώ πέρσι το καλοκαίρι υπήρξε «υπερπροσπάθεια»,

Τις περισσότερες καθυστερήσεις πτήσεων, μετά τη Γαλλία και τη Γερμανία, εμφανίζει η Ελλάδα.

Όπως σημειώνουν πηγές των αερομεταφορών, από τους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας, φέτος για τεχνικούς λόγους, που οι ίδιοι επικαλούνται (παρότι οι τεχνολογικές υποδομές δεν είναι δυνατόν να υποβαθμιστούν δραματικά σε λιγότερο από 12 μήνες), ο αριθμός των κινήσεων πρέπει να περιοριστεί σε 18.

Ωστόσο αυτή η πρακτική, εκτός από δυσχέρεια για το επιβατικό κοινό, προκαλεί και την επιδείνωση της πανευρωπαϊκής θέσης της Αθήνας με κριτήριο την ακρίβεια των ωρών άφιξης και αναχωρήσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Eurocontrol, την Κυριακή 7 Μαΐου το 65% των πτήσεων αναχώρησε εντός 15 λεπτών σε σύγκριση με την προγραμματισμένη ώρα, ενώ αυτό το ποσοστό διαμορφωνόταν σε 80% το αντίστοιχο διάστημα του 2022. Την ίδια ημέρα, το 53,7% των πτήσεων άφικαν εντός 15 λεπτών σε σχέση με την προκαθορισμένη ώρα, όταν πέρσι αυτό το ποσοστό ανέρχεται σε 82%.

Σύμφωνα ακόμη με στοιχεία εφαρμογής παρακολούθησης των πτήσεων στο «Ελ. Βενιζέλος», τη Δευτέρα ο σχεδόν 70% των πτήσεων δεν έφθασε στην ώρα του, με τον μέσο χρόνο καθυστέρησης να είναι άνω των 20 λεπτών. Για

Το πρώτο τετράμηνο της φετινής χρονιάς, έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του 2019, ο αριθμός των διακινηθέντων επιβατών στο «Ελ. Βενιζέλος» αυξήθηκε κατά 4%, σε 6,6 εκατ. άτομα.

τις πτήσεις που αναχωρούν, περίπου το 80% αυτών είναι με καθυστέρηση της τάξεως των 24 λεπτών. Κατά το διάστημα 26 Απριλίου - 2 Μαΐου η Ελλάδα, σύμφωνα με το Eurocontrol, κατέλαβε την τρίτη θέση, μετά τη Γαλλία και τη Γερμανία, ως προς την καθυστέρηση πτήσεων. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, φέτος οι καθυστερήσεις είναι περισσότερο συχνητρικά με πέρσι, έχοντας ως βασική αιτία τις απεργιακές κινητοποιήσεις στη Γαλλία

λόγω της μεταρρύθμισης στο συνταξιοδοτικό σύστημα.

Όπως υποστηρίζουν παράγοντες της αγοράς, οι ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας εφαρμόζουν άτυπα μια διαπραγματευτική τακτική που αποσκοπεί στην εξασφάλιση μεγαλύτερων επιδοτήσεων, λόγω και του ότι καλούνται να μοιράζονται και με τους υπαλλήλους της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας τις ενισχύσεις (τέλη διαδρομής και θερμακτικές περιοχές)

που αποδίδονται μέσω του Eurocontrol. Πάντως, εάν δεν αυξηθεί ο αριθμός των κινήσεων ανά ώρα, οι καθυστερήσεις θα ενταθούν λόγω και της προβλεπόμενης εμφάνισης νέου ρεκόρ πτήσεων το φετινό καλοκαίρι. Βάσει των στοιχείων του Eurocontrol, για το διάστημα μέχρι και τις 2 Ιουλίου οι πτήσεις στα ελληνικά αεροδρόμια θα είναι αυξημένες από 5% έως 20% συγκριτικά με πέρσι, οπότε είχαν υπερβεί τα επίπεδα του 2019.

Τέλος το μποτιλιάρισμα

Στις 7 Ιουνίου θα τεθεί σε λειτουργία το έργο της ελεγχόμενης εισόδου και στάσης αυτοκινήτων στις αναχωρήσεις και αφίξεις του «Ελευθέριος Βενιζέλος», με στόχο να αποφευχθούν η συμφόρηση και η παράνομη στάθμευση. Ως εκ τούτου, το αεροδρόμιο διαθέτει νέα διαμόρφωση εισόδων και εξόδων στα οδικά τμήματα πρόσβασης των αναχωρήσεων και των αφίξεων -όπου βεβαίως θα ισχύουν οι διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας- και οι οποίες θα ελέγχονται με αυτόματο σύστημα ανακινούμενης μπάρας, με χρόνο διέλευσης, στάσης και εξόδου τα 10 λεπτά. Η ολιγόλεπτη στάση θα γίνεται σε ειδικά διαμορφωμένες θέσεις, με την υπέρβαση των 10 λεπτών δωρεάν παραμονής των οχημάτων να επιφέρει χρέωση 5 ευρώ για τα επόμενα 10 λεπτά, ενώ μετά τα 20 λεπτά παραμονής στον χώρο θα υπάρχει πρόσθετη χρέωση 1 ευρώ ανά λεπτό. «Στόχος του έργου δεν είναι η χρέωση και η επιβάρυνση των χρηστών -αντίθετα, η απλή διαδικασία αποσκοπεί στη γρήγορη προσαρμογή των οδών σε μια πιο λειτουργική και δίκαιη για όλους χρήση των χώρων.

Ειδικές προβλέψεις θα ισχύουν για τους ταξιδιώτες με μειωμένη κινητικότητα και αυξημένες ανάγκες, ενώ η παροχή δωρεάν στάθμευσης στους χώρους μικρής διάρκειας P1 & P2 για 20 λεπτά θα εξακολουθήσει να ισχύει για όλους τους χρήστες», τονίζει ο Διευθύνων Αερολιμένας Αθηνών.

Αναμένεται νέο υψηλό ταξιδιωτικών αφίξεων και εισπράξεων από τις ΗΠΑ

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Ταξιδιωτικές εισπράξεις-ρεκόρ από τις Ηνωμένες Πολιτείες αλλά και νέο ρεκόρ αφίξεων Αμερικανών δείχνουν τα πρώτα στοιχεία για το 2023. Λίγο πριν από την έναρξη της καλοκαιρινής σεζόν, η Ελλάδα αναδύθηκε στον έβδομο πιο δημοφιλή διεθνή προορισμό μεταξύ των Αμερικανών που σκοπεύουν να ταξιδέψουν το επόμενο διάστημα.

Τα σχετικά στοιχεία προέρχονται από έρευνα της Allianz Partners που παρακολουθεί την τουριστική δραστηριότητα μέσω των ασφαλιστικών συμβολαίων που καλύπτει αλλά και άλλες βάσεις δεδομένων. Η έτησια επικοινωνία των Top 10 European Destinations της Allianz Partners διαπίστωσε ότι τα ευρωπαϊκά ταξίδια αναμένεται να αυξηθούν κατά 55% αυτό το καλοκαίρι σε

σχέση με το 2022, με το Λονδίνο να αποτελεί τον κορυφαίο προορισμό. Περίπου το 80% των Αμερικανών κατευθύνεται στην Ευρώπη για περίοδο επτά ημερών, ενώ το 11% σχεδιάζει οκταήμερο ταξίδια. Οι δέκα κορυφαίοι προορισμοί πόλεων είναι οι εξής, με σειρά από την πρώτη έως την τελευταία: Λονδίνο, Παρίσι, Δουβλίνο, Ρώμη, Ρέικιαβικ, Εδιμβούργο, Αθήνα, Αμστερνταμ, Λισαβόνα και Μιλάνο.

Η Αθήνα για τους Αμερικανούς αποτελεί βασικό προορισμό, από τον οποίον είτε ταξιδεύουν για τα νησιά, είτε για κρουαζιέρα, είτε απλώς παραμένουν σε αυτόν. Με βάση στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά το 2022 σημειώθηκε ρεκόρ στις ταξιδιωτικές εισπράξεις από τις ΗΠΑ, με αυτές να ξεπερνούν το 1,2 δισ. ευρώ, ενώ οι αφίξεις διαμορφώθηκαν σε 1,08 εκατομμύριο ταξιδιώτες. Ο με-

γαλύτερος αριθμός Αμερικανών επισκεπτών είχε σημειωθεί το 2019, με 1,09 εκατομμύριο.

Την ίδια ώρα η Ελλάδα εξακολουθεί να συγκαταλέγεται ανάμεσα στους κορυφαίους προορισμούς όχι μόνο στις ΗΠΑ, αλλά σε πλήθος μεγάλων, υπερ-ατλαντικών και άλλων απομακρυσμένων αγορών: σύμφωνα με το Long-Haul Travel Barometer της European Travel Commission, η Ελλάδα βρίσκεται μεταξύ των 10 πρώτων προτιμήσεων για ταξίδια στις αγορές των ΗΠΑ, του Καναδά, της Αυστραλίας, της Βραζιλίας και της Ιαπωνίας. Συγκεκριμένα βρίσκεται στην 7η θέση στις ΗΠΑ, όπως προκύπτει και από τα προαναφερθέντα στοιχεία της Allianz Partners, στην 6η στην Ιαπωνία, στην 4η στον Καναδά, στην 7η στη Βραζιλία και στην 5η θέση στην Αυστραλία. Σύμφωνα πάντα με το Long-

Haul Travel Barometer, Αμερικανοί και Καναδοί κυρίως, αλλά και Αυστραλοί και Βραζιλιάνοι, όπως και Κινέζοι εμφανίζουν φέτος ιδιαίτερα αυξημένη βούληση για ταξίδια μακρινών αποστάσεων και συγκεκριμένα το 60% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι σκοπεύει να πραγματοποιήσει ένα τέτοιο ταξίδι, με την Ευρώπη να βρίσκεται στην κορυφή των προτιμήσεων τους.

Σύμφωνα με άλλη έρευνα, επίσης της European Travel Commission, αλλά για τις προτιμήσεις των Ευρωπαίων ταξιδιωτών, η Ελλάδα βρίσκεται στην 4η θέση της λίστας με τους 10 κορυφαίους ευρωπαϊκούς προορισμούς που θέλουν να επισκεφθούν κατά τη φετινή σεζόν οι Ευρωπαίοι. Απέχει όμως ακόμη αρκετά από τις τρεις πρώτες χώρες, που είναι, κατά σειρά, η Γαλλία, η Ισπανία και η Ιταλία.

Η Ελλάδα βρίσκεται στην 4η θέση της λίστας με τους 10 κορυφαίους ευρωπαϊκούς προορισμούς που θέλουν να επισκεφθούν φέτος οι Ευρωπαίοι.

Δυσκολεύονται να βρουν προσωπικό κυρίως οι μικρές επιχειρήσεις

Μόλις το 3% των επιχειρήσεων βρήκε με ευκολία τις δεξιότητες που αναζητούσε κατά τη διαδικασία εξεύρεσης προσωπικού, σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΕΒΕΑ). Η νέα αυτή έρευνα έρχεται να επιβεβαιώσει αυτό που έχουν δείξει πολλές ακόμη έρευνες και που αποτελεί τον μεγάλο «πονοκέφαλο» για τις περισσό-

βαθμό δυσκολίας προσέλκυσης προσωπικού με τις δεξιότητες που θεωρούν κατάλληλες για τις κενές τους θέσεις φαίνεται να αντιμετωπίζουν οι μικρότερες επιχειρήσεις, με τζιρό κάτω από 250.000 ευρώ, καθώς το 41,2% εξ αυτών προβλέπει ότι δεν θα μπορέσει να καλύψει τις ανάγκες του σε εργατικό δυναμικό. Το πρόβλημα στις εν λόγω επιχειρήσεις σχετίζεται πιθανόν και με το γεγονός ότι έχουν πιο περιορισμένες δυνατότητες παροχής οικονομικών κινήτρων στους υποψήφιους προς απασχόληση σε αυτές.

Οι ειδικότητες για τις οποίες οι επιχειρήσεις δηλώνουν δυσκολία να βρουν προσωπικό, αφορούν κυρίως αυτές των μηχανικών (16,7%), των οικονομικών (13,9%) και τεχνικών (11,1%) κλάδων, καθώς και της πληροφορικής (9,6%). Επιπλέον, το 63,5% των επιχειρήσεων δήλωσε ότι είναι δύσκολο να βρουν καλά καταρτισμένους εργαζομένους σε τεχνικές ειδικότητες, 40,9% ανέφερε ότι υπάρχει μεγάλη έλλειψη προσωπικού με τις ψηφιακές δεξιότητες που έχει ανάγκη, το 53,5% των επιχειρήσεων διαπιστώνει μεγάλη έλλειψη προσωπικού με την κατάλληλη εμπειρία, ενώ 6 στις 10 επιχειρήσεις θεωρούν ότι η τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν προσφέρει στους αποφοίτους γνώσεις και δεξιότητες που θα διευκόλυναν την ένταξη τους στην αγορά εργασίας.

Η υγειονομική κρίση των προηγούμενων ετών επηρέασε τον τρόπο εργασίας του προσωπικού για το 62,9% των επιχειρήσεων. Από αυτές, πάνω από τις μισές (54%) δήλωσαν ότι θα διατηρήσουν τις αλλαγές στον τρόπο εργασίας του προσωπικού τους και συγκεκριμένα την πληρωσιά σε ποσοστό 79,6%, και την εκ περιτροπής εργασία σε ποσοστό 24,1%.

Η έρευνα διεξήχθη τον Μάρτιο σε δείγμα 795 ατόμων, εκπροσώπων επιχειρήσεων - μελών του ΕΒΕΑ.

Νόμιμη η αξιοποίηση λογιστών, δικηγόρων για έκδοση συντάξεων

Υπέρ της συνταγματικότητας της σχετικής ρύθμισης τάχθηκε η Ολομέλεια του ΣτΕ

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΑΡΟΥ

Στα συνταγματικά και νόμιμα πλαίσια κινούνται οι νομοθετικές ρυθμίσεις του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την αξιοποίηση εξειδικευμένων επαγγελματιών, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της καθυστέρησης στην έκδοση χιλιάδων κύριων ή επικουρικών συντάξεων. Υπέρ της συνταγματικότητας των εν λόγω ρυθμίσεων τάχθηκε η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, με απόφαση που ανακοινώθηκε χθες στα μέσα ενημέρωσης, έπειτα από προσφυγές που είχαν ασκηθεί από ομοσπονδίες εργαζομένων.

Ειδικότερα, η Ολομέλεια του ανωτάτου δικαστηρίου με την 750 του 2023 απόφαση της, έκρινε ότι η αξιοποίηση επαγγελματιών, όπως δικηγόρων και λογιστών από τον ΕΦΚΑ για την έκδοση των συντάξεων, δεν προσκρούει στις συνταγματικές επιταγές ούτε παραβιάζει βασικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Το σκεπτικό της απόφασης της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο είναι πολυσέλιδο, απαντά σε όλες τις αιτιάσεις που προβλήθηκαν από εκείνους που προσέφυγαν, υποστηρίζοντας την αντισυνταγματικότητα των ρυθμίσεων για αξιοποίηση ειδικών επαγγελματιών στην έκδοση των συντάξεων.

Προς τούτο, μεταξύ των πολλών νομικών επιχειρημάτων που περιλαμβάνονται στην απόφαση του ΣτΕ, σημειώνεται, ότι «με τις ανωτέρω διατάξεις του ν. 4798/2021 και της προσαρτηθείσας υπουργικής απόφασης δεν μεταβάλλεται ο φορέας παροχής κοινωνικής ασφάλισης, δοθέντος ότι οι απενεμεόμενες στους πιστοποιημένους επαγγελματίες αρμοδιότητες ασκούνται

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου έκρινε ότι η αξιοποίηση επαγγελματιών δεν προσκρούει στις συνταγματικές επιταγές ούτε παραβιάζει βασικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

εντός του e-ΕΦΚΑ, ο οποίος αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Επιπλέον οι πιστοποιημένοι επαγγελματίες (δικηγόροι και λογιστές), οι οποίοι εγγράφονται σε τμηματικό και εποπτευόμενο από τον e-ΕΦΚΑ μητρώο, κατόπιν επιτυχούς περάτωσης σεμινάριου επιμόρφωσης και, ακολούθως, επιτυχούς συμμετοχής τους σε εξετάσεις επί θεματικών εννοιών που αντιστοιχούν στα σχέδια αποφάσεων και στις αποφάσεις που καλούνται να

συντάξουν, διαθέτουν τα αναγκαία προσόντα και την κατάλληλη εξειδίκευση και εμπειρογνώμηση για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων τους, υπέχουν δε αυξημένη ευθύνη ακόμα και μετά την περάτωση του έργου τους».

Σε άλλο σημείο της απόφασης επισημαίνεται ότι ο βασικός λόγος για την αξιοποίηση των εξειδικευμένων επαγγελματιών για την έκδοση των συντάξεων ήταν σημαντικός και σχετιζόταν

με την αξιοπρεπή διαβίωση των συνταξιούχων.

Στο Συμβούλιο της Επικρατείας είχαν προσφύγει η Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Εργαζομένων ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ΠΟΣΕ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ), η Πανελλήνια Ομοσπονδία Προσωπικού Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής (ΠΟΠΟΚΠ) και ένας πολίτης (φυσικό πρόσωπο), προβάλλοντας αντισυνταγματικότητες για τις ρυθμίσεις αυτές και ζητώντας την κατάργησή τους.

Ωστόσο, η επιχειρηματολογία τους δεν έγινε δεκτή και οι προσφυγές απορρίφθηκαν. Πρόεδρος της Ολομελείας του ΣτΕ για την έκδοση της συγκεκριμένης απόφασης ήταν ο επίτιμος, πλέον, πρόεδρος του ανωτάτου δικαστηρίου Δημήτριος Σκαλτσούνης και εισηγήτρια η Χριστίνα Σιταρά.

Να σημειωθεί ότι την αξιοποίηση ιδιωτών στο δύσκολο -τότε- έργο της έκδοσης των εκατοντάδων χιλιάδων εκκρεμών συντάξεων είχε προαναγγείλει στην «Κ» ο υπουργός Εργασίας Κωστής Χατζηδάκης τον Μάρτιο του 2021. Από τότε και ύστερα από σειρά μέτρων που ελήφθησαν, μαζί με την αξιοποίηση των ιδιωτών (λογιστών και δικηγόρων) που εκπαιδεύτηκαν και πιστοποιήθηκαν γι' αυτό, ο ΕΦΚΑ κατάφερε να μειώσει σημαντικά τον αριθμό των εκκρεμών κύριων συντάξεων. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του υπουργείου, μέσα σε 27 μήνες εκδόθηκαν 570.000 εκκρεμείς κύριες συντάξεις. Πλέον, ο ρυθμός έκδοσης είναι 1.100 συντάξεις την ημέρα, από 500 το 2019. Ο μέσος χρόνος έκδοσης μιας νέας σύνταξης στην Ελλάδα πλέον είναι 60 ημέρες. Όλες οι υποθέσεις από το 2021 και πίσω έχουν ολοκληρωθεί, με εξαίρεση 4.000, τις οποίες ήδη διαχειρίζεται ειδική ομάδα του e-ΕΦΚΑ.

Νέα έρευνα του ΕΒΕΑ επιβεβαιώνει τον μεγάλο «πονοκέφαλο» για τις περισσότερες πλέον επιχειρήσεις.

Τερες πλέον επιχειρήσεις σε διάφορους κλάδους.

Σύμφωνα με την ίδια έρευνα, το 31,3% των επιχειρήσεων δήλωσε ότι η αναζήτηση δεν ήταν εύκολη, αλλά τελικά κατάφερε να καλύψει τις ανάγκες του, ενώ το 17,2% των επιχειρήσεων που ρωτήθηκαν ανέφερε ότι ο βαθμός δυσκολίας είναι τόσο μεγάλος, που δεν προβλέπει ότι θα μπορέσει να καλύψει σωστά τις ανάγκες του. Μεγαλύτερο

Μπαράζ συγχωνεύσεων και εξαγορών στα τρόφιμα

Από την αρχή του έτους έχουν κλείσει 9 επιχειρηματικές συμφωνίες

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

ΕΝΝΕΑ επιχειρηματικές συμφωνίες για εξαγορές στον κλάδο τροφίμων και ποτών, καθώς και στον κλάδο του οργανωμένου λιανημπορίου τροφίμων έχουν ήδη κλείσει, πριν καλά καλά συμπληρωθεί το πρώτο τετράμηνο του 2023, ένδειξη της δυναμικής που συνεχίζουν να έχουν αυτοί οι κλάδοι στην ελληνική οικονομία. Η ενεργειακή - πληθωριστική κρίση, μάλιστα, δεν φαίνεται να αναστείλει την όρεξη των επενδυτών για εξαγορές, ενώ μάλιστα σε κάποιες περιπτώσεις αποτέλεσε και επιταχυντή των εξελίξεων, καθώς η μείωση της ζήτησης που προκλήθηκε κατέστησε πιο εύκολη κατάσταση από αυτήν της περιόδου της δεκαετούς οικονομικής κρίσης, αφεντέρου διότι οι κλάδοι της παραγωγής και του λιανημπορίου τροφίμων, παρά τις όποιες απώλειες από την εγχώρια ζήτηση, εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται από ανελαστικότητα ζήτησης.

Η συνεχιζόμενη αύξηση του τουρισμού, εξάλλου, δημιουργεί νέες ανάγκες, αντισταθμίζοντας τις απώλειες από την όποια μείωση της κατανάλωσης από τα ελληνικά νοικοκυριά. Δεν είναι τυχαίο ότι αρκετές από τις επιχειρηματικές συμφωνίες που έκλεισαν μέσα στο 2023 σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό με το ισχυρό τουριστικό ρεύμα, όπως είναι για παράδειγμα οι συμφωνίες που αφορούν τον κλάδο του εμφιαλωμένου νερού και των αναψυκτικών, καθώς και αυτές που σχετίζονται με την επέκταση του δικτύου των αλυσίδων σούπερ μάρκετ σε δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς. Την ίδια ώρα ολοένα και περισ-

Η ενεργειακή - πληθωριστική κρίση δεν φαίνεται να αναστείλει την όρεξη των επενδυτών.

Τα τέσσερα καταστήματα της αλυσίδας Katerina's Market στη μεσοσηνιακή Μάνη απέκτησε η ANEΔΗΚ Κρητικός.

σότερες ελληνικές επιχειρήσεις ενισχύουν την εξωστρέφειά τους όχι μόνο μέσω εξαγωγών, αλλά αποκτώντας δραστηριότητα, παραγωγική και εμπορική, εκτός ελληνικών συνόρων.

Τι θα πρέπει να αναμένουμε το επόμενο διάστημα; Εξαγορές και συγχωνεύσεις στον κλάδο των γαλακτοκομικών, καθώς οι μεγάλες εταιρείες του κλάδου φιλοδοξούν να μετατραπούν σε ευρύτερους ομίλους τροφίμων, συνένωση των εξαγορών κυρίως τοπικών αλυσίδων σούπερ μάρκετ από μεγαλύτερες, ενώ έντονη κινητικότητα φαίνεται ότι υπάρχει και στην κατηγορία της κατεψυγμένης ζύμης. Υπενθυμίζεται ότι το 2022, σύμφωνα με τη μελέτη της PwC για τις εξαγορές και συγχωνεύσεις, το 22,9% της αξίας του συνόλου αυτών των συναλλαγών προήλθε από τον κλάδο

τροφίμων και ποτών. Το γεγονός, δε, ότι τέσσερις από τις έξι συμφωνίες αναδιάρθρωσης με αλλαγή ιδιοκτησιακού καθεστώτος που ολοκληρώθηκαν μέσα στο 2022 αφορούσαν τον κλάδο τροφίμων και ποτών υποδεικνύει ότι συχνά αξίζει η δεύτερη ή ακόμη και η τρίτη ευκαιρία σε επιχειρήσεις του εν λόγω κλάδου.

• **Green Cola.** Η πιο κηρή έως τώρα συμφωνία για το τρέχον έτος είναι αυτή που αφορά την απορρόφηση της Green Cola από την κορυφαία εταιρεία εμφιαλώσεως νερού στην Ελλάδα, τη Χίτος (Ζαγόρι) και τη δημιουργία μιας νέας εταιρείας συμμετοχών (holding) με έδρα το Λονδίνο. Στη νέα εταιρεία που φέρει τον ονομασία Green Beverages οι παλαιοί μέτοχοι της Χίτος κατέχουν το 89,80% και οι παλαιοί μέτοχοι της Green Cola το υπόλοιπο 10,20%. Μέσα από αυτόν τον «γάμο» η μεν Green Cola θα αξιοποιήσει το ισχυρό δίκτυο της Χίτος για τη διανομή των προϊόντων της στην εγχώρια αγορά, στην οποία ξεκίνησε δυναμικά κυρίως από το κανάλι του σούπερ μάρκετ, αλλά με το κανάλι της εστίασης να παρουσιάζει μεγάλες δυσκολίες εισόδου.

Η δε Χίτος μπορεί να προσφέρει ένα ολοκληρωμένο πακέτο μη αλκοολούχων ποτών στους πελάτες της στην Ελλάδα, με την εστίαση να αποτελεί βασικό στόχο, καθώς έχει πολύ υψηλότερα περιθώρια κέρδους σε σύγκριση με το κανάλι του σούπερ μάρκετ, και ταυτόχρονα να αναπτύξει περισσότερο την εξωστρέφειά της. Στους στόχους, βεβαίως, της νέας εταιρείας είναι και η προσέλκυση νέων επενδυτών και η εισαγωγή στο Χρηματιστήριο, πιθανότητα του Λονδίνου, σε επόμενη φάση.

• **Cafetex.** Στη Γηραιά Αλβιόνα επεκτείνεται και η Cafetex με επικεφαλής τον Γιάννο Μπενόπουλο, μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες επεξεργασίας καφέ στην Ελλάδα και κάτοχος του σήματος Coffeeway, καθώς πριν από δέκα ημέρες εξαγόρασε πλειοψηφικό πακέτο

Οι επιχειρηματικές συμφωνίες στα τρόφιμα και στο οργανωμένο λιανημπόριο τροφίμων
ΠΡΩΤΟ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ 2023

Εξαγορά ▼

- Δύο καταστημάτων «Γέγος»
- Αλυσίδας «AS Αγορά» (9 καταστήματα)
- Αλυσίδας Katerina's Market (4 καταστήματα)
- Της Green Cola
- Του νερού «Ιόλη»
- Του 39,49% της Panini Αρτοποιήματα
- Πλειοψηφικού πακέτου της βρετανικής εταιρείας καφέ Beanies
- Της δραστηριότητας της Solgar στην Ελλάδα
- Της «Παγωτά Δωδώνη»

Από ▼

- Το σούπερ μάρκετ «Μασούτης»
- Το σούπερ μάρκετ «Σκλαβενίτης»
- Το σούπερ μάρκετ ANEΔΗΚ Κρητικός
- Την ΧΗΤΟΣ ΑΕΒΕ
- Την Sterner Stenhus - Premia Properties
- Την Alfa Αθανάσιος Κουκουτάρας ΑΕΒΕ
- Την ελληνική CAFETEX
- Τη Nestle Ελλάς
- Την «Βενέτις» (σε εξέλιξη)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

μετοχών στην αγγλικών συμφερόντων εταιρεία Beanies the Flavour Company Ltd. Μέσω αυτής της εξαγοράς η Cafetex σκοπεύει να αναπτύξει τις πωλήσεις των προϊόντων Coffeeway στο Ηνωμένο Βασίλειο και σε άλλες χώρες, αξιοποιώντας το δίκτυο πωλήσεων που έχει ήδη η Beanies, η οποία διαθέτει τα προϊόντα της σε περισσότερες από 30 χώρες σε Ευρώπη, Αφρική, Μέση Ανατολή και Ασία. Ταυτόχρονα, η ελληνική εταιρεία αποκτά και μονάδα παραγωγής στο Ηνωμένο Βασίλειο κι έτσι πλέον η συνολική παραγωγική της δυνατότητα θα ανέρχεται σε 3.000 τόνους ετησίως.

Νέες ανάγκες και ευκαιρίες

Εάν η εξωστρέφεια είναι ένα βασικό κίνητρο για τις επιχειρηματικές συμφωνίες που έγιναν το τελευταίο διάστημα, η συναφής έννοια του τουρισμού είναι ένα ακόμη μεγάλο κίνητρο. Αμεση σχέση, λοιπόν, με την αλματώδη αύξηση της τουριστικής κίνησης έχουν και αρκετές από τις κινήσεις των σούπερ μάρκετ που προβαίνουν στην απόκτηση τοπικών αλυσίδων σε δημοφιλείς τουριστικούς περιορισμούς.

• **ANEΔΗΚ Κρητικός.** Αυτή είναι η στόχευση της πρόσφατης εξαγοράς από την ANEΔΗΚ Κρητικός της αλυσίδας Katerina's Market στη μεσοσηνιακή Μάνη, κίνηση μέσω της οποίας απέκτησε τέσσερα καταστήματα, σε Καλαμάτα, Στούπα, Άγιο Νικόλαο και Κάμπη.

• **Νερό «Ιόλη».** Ο τουρισμός αλλά και η γενικότερη κινητικότητα στην κατηγορία της εμφιαλώσεως νερού βρίσκονται

πίσω από την απόφαση του σουηδικού fund Sterner Stenhus, που ελέγχεται από τον μογενή επιχειρηματία Ηλία Γεωργιάδη, να αποκτήσει το νερό «Ιόλη», το οποίο κατείχε από το 1991 η Αθηναϊκή Ζυθοποιία, μια εταιρεία με κύριο αντικείμενο το... real estate. Η Sterner Stenhus αποτελεί βασικό μέτοχο της Premia Properties, στην οποία πέρυσι πέρασε ο έλεγχος της οινοποιίας «Ι. Μπουτάρης & Υιός», κίνηση με την οποία η τελευταία διασώθηκε από την πτώχευση. Το ίδιο fund εξετάζει πάντως περαιτέρω επέκταση στην εν λόγω κατηγορία, διερευνώντας την απόκτηση και άλλων οινοποισιών.

• **«Παγωτά Δωδώνη».** Στον τουρισμό ποντάρει εν μέρει και η «Βενέτις» για την ανάκαμψη της παγωτοβιομηχανίας «Παγωτά Δωδώνη» προς την απόκτηση της οποίας οδεύει, έχοντας έρθει σε συμφωνία με τις πιστώτριες τράπεζες, χωρίς ωστόσο να έχουν πέσει ακόμη οι υπογραφές.

• **«Σκλαβενίτης».** Η ανάγκη για επέκταση του δικτύου σε περιοχές με σημαντική οικιστική ανάπτυξη βρίσκεται πίσω από τη 12η εξαγορά της «Σκλαβενίτης» που αφορά τη θεσσαλική αλυσίδα «AS Αγορά». Η 11η εξαγορά του μεγαλύτερου λιανημπορίου στην Ελλάδα είχε γίνει στα τέλη του 2022, όταν απέκτησε τέσσερα από τα έξι καταστήματα της αλυσίδας «ΓΕΓΟΣ» στην περιοχή των Μεσογείων. Τα άλλα δύο καταστήματα «ΓΕΓΟΣ» πέρασαν στον έλεγχο της «Μασούτης» βάσει συμφωνίας που υπεγράφη στις 20 Ιανουαρίου 2023,

εγκαινιάζοντας τα deals στον εν λόγω κλάδο για τη φετινή χρονιά.

• **Panini Αρτοποιήματα.** Εκτός από την ανάγκη των επιχειρήσεων να αναπτυχθούν μέσα από τις εξαγορές ομοειδών ή παρόμοιων επιχειρήσεων, ιδιαίτερα ενδιαφέρον έχει η τάση που αναπτύσσεται τα τελευταία χρόνια για την επέκταση επιτυχημένων επιχειρήσεων τροφίμων σε νέες κατηγορίες, πέρα αυτών στις οποίες δραστηριοποιούνται έως τώρα. Έτσι, πριν από λίγες ημέρες η επιτυχημένη στην κατηγορία των κατεψυγμένων ζυμών - έτοιμων πιάτων Alfa Αθανάσιος Κουκουτάρας ΑΕΒΕ απέκτησε το 39,49% της εταιρείας Panini Αρτοποιήματα Α.Ε., μέσω συμμετοχής στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της τελευταίας. Με την επένδυση αυτή, η Alfa εισέρχεται στην κατηγορία των σνακ, καθώς βασική δραστηριότητα της Panini είναι η παραγωγή φρέσκων σάντουιτς, κρουασάν και αρτοποιημάτων.

• **Nestle Ελλάς.** Επέκταση σε άλλη κατηγορία αποτελεί και η εξαγορά στην οποία προχώρησε η Nestle Ελλάς και αφορά την απόκτηση από την ISO-PLUS της επιχειρηματικής δραστηριότητας των συμπληρωμάτων διατροφής και βιταμινών υπό το σήμα Solgar.

• **«Δωδώνη» και «ΔΕΛΤΑ».** Είσοδο σε νέες κατηγορίες προϊόντων (και μέσω εξαγορών έχουν προαναγγείλει η «Δωδώνη» και η «ΔΕΛΤΑ» και μένει να δούμε μέχρι το τέλος του χρόνου - αρχές του 2024 τις σχετικές κινήσεις τους.

Brought to you by: **Alumil**

TON MAIO - KAΘE - **ΣΑΒΒΑΤΟ & ΚΥΡΙΑΚΗ** - 21:00 - ΣΤΟ MOVIES BEST HD

Biography

..month..

• Τα καλύτερα σενάρια βγαίνουν από τη ζωή •

SON OF THE SOUTH (Σάββατο 6/5)

PRIZEFIGHTER: THE LIFE OF JEM BELCHER / Ο ΔΗΤΗΤΟΣ (Κυριακή 7/5)

KINSEY / KINSEY - ΑΣ ΜΙΑΘΕΣΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟ ΞΕΣ (Σάββατο 13/5)

WALK THE LINE (Κυριακή 14/5)

HOFFA (Σάββατο 20/5)

JFK / JFK: Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ ΧΑΡΑΧΤΗΡΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΜΑΣ (Κυριακή 21/5)

SAVING MR BANKS / Η ΜΑΥΤΙΚΗ ΟΜΠΡΕΛΛΑ (Σάββατο 27/5)

EDDIE THE EAGLE / ΕΝΤΙ Ο ΑΕΤΟΣ (Κυριακή 28/5)

Το κανάλι διαθέτει από τις συνδρομητικές πλατφόρμες CABLENET και CYTAVISION

M BEST MOVIES HD MESIMVRIA

ΦΕΤΟΣ

ΥΠΟΒΑΛΕ ΑΙΤΗΣΗ ΠΙΟ ΝΩΡΙΣ, ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Φέτος, οι αιτήσεις για τις εξετάσεις για πρόσληψη στο Δημόσιο, θα υποβληθούν νωρίτερα!

Εάν ενδιαφέρεσαι να υποβάλεις αίτηση, μπορείς να το κάνεις από τις **04.05.2023** μέχρι τις **25.05.2023** μέσω του ιστότοπου της Υπηρεσίας Εξετάσεων, με κόστος συμμετοχής τα 50 ευρώ.

Οι εξετάσεις αφορούν στις θέσεις που θα δημοσιευτούν εντός του 2024 και θα διεξαχθούν ως ακολούθως:

- **Σάββατο 23 Σεπτεμβρίου 2023 για μη επιστημονικές θέσεις**
- **Σάββατο 14 Οκτωβρίου 2023 για επιστημονικές θέσεις**

Αίτηση για συμμετοχή στις εξετάσεις μπορούν να υποβάλουν και όσοι δεν έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους, νοουμένου ότι θα έχουν όλα τα απαιτούμενα προσόντα όταν θα διεκδικήσουν τη θέση.

Για περισσότερες πληροφορίες στο **epd.moec.gov.cy**

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Τιμ Μπούλιαν, Senior Economist του ΟΟΣΑ

Η Ελλάδα έγινε πιο εύκολο μέρος για επενδύσεις

Σημαντικό να σταλεί μήνυμα στους επενδυτές ότι ο εκλογικός κύκλος δεν θα επηρεάσει την οικονομική πορεία της

Του ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ

Το γεγονός ότι η κατανάλωση είναι εύρωστη, παρά τους σταθερούς μισθούς και τις υψηλές τιμές, σημαίνει ότι ο Έλληνας χρησιμοποιεί τις καταθέσεις του. Είναι η διαπίστωση που μοιράζεται με την «Κ» ο Senior Economist του ΟΟΣΑ, Τιμ Μπούλιαν. Ο ίδιος διακρίνει υψηλή συγκέντρωση στην ελληνική αγορά, παρά το γεγονός ότι κυριαρχείται από πολύ μικρές επιχειρήσεις και παραπέμπει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, την οποία χαρακτηρίζει χρήσιμο εργαλείο. Διά στόματος του Μπούλιαν, ο ΟΟΣΑ θεωρεί σημαντικό για την Ελλάδα να στείλει μήνυμα στους επενδυτές ότι ο εκλογικός κύκλος δεν θα επηρεάσει την οικονομική πορεία της και «βλέπει» παράθυρο ευκαιρίας για το χρέος μέσα από τα κλειδωμένα επιτόκια, αν το ελληνικό Δημόσιο τηρήσει πρωτογενή πλεονάσματα 1,5% του ΑΕΠ τα επόμενα χρόνια. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, οι τιμές στην Ελλάδα συ-

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι όλη αυτή την περίοδο η αύξηση των τιμών δεν σταμάτησε την ενίσχυση της κατανάλωσης.

γκλίνουν απλώς με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης και οι μισθοί θα πρέπει πλέον να ακολουθήσουν, μέσα από την αύξηση της παραγωγικότητας. Για τη Δικαιοσύνη, θεωρεί καταλυτικό οι υποθέσεις να κλείνουν πριν καταλήξουν στο δικαστήριο, με διαδικασίες διαμεσολάβησης. Ζήτημα οργάνωσης και διοίκησης παρά χρηματοδοτικούς διαπιστώνει στον τομέα του εθνικού συστήματος υγείας. Να αυξηθεί η προσφορά των ακινήτων με αξιοποίηση κενών κατοικιών και κίνηση για κατασκευές συστήνει αναφορικά με το στεγαστικό ζήτημα, «κάτι καινούργιο στην Ελλάδα».

– Το 2022 η Ελλάδα είχε τον δεύτερο υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης στην Ευρωζώνη. Τι να περιμένουμε το 2023;

– Η ανάπτυξη στην Ελλάδα το 2022 ήταν αξιοσημείωτη, αν αναλογιστεί κανείς το διεθνές περιβάλλον και τη σύσφιγξη της νομισματικής πολιτικής. Ιδιαίτερα αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι όλη αυτή την περίοδο η αύξηση των τιμών στην Ελλάδα δεν σταμάτησε την αύξηση της κατανάλωσης. Στο δ' τρίμηνο του 2022 η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε 1,9%. Είναι εντυπωσιακό, αν αναλογιστεί κανείς τι συνέβη στις τιμές καταναλωτή. Μερικώς, αυτό οφείλεται στην ανάκαμψη της αγοράς εργασίας και τα μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση για να στηρίξει τα εισοδήματα.

Το 2023 διαπιστώνουμε ότι η κατανάλωση είναι εύρωστη, παρά το γεγονός ότι δεν έχουν αυξηθεί ιδιαίτερα οι μισθοί. Αυτό σημαίνει ότι οι καταναλωτές στην Ελλάδα χρησιμοποιούν πλέον τις καταθέσεις τους, οι οποίες ενισχύθηκαν κατά την περίοδο της COVID. Αναμένουμε ότι αυτό θα αλλάξει στην πορεία και θα δούμε κάποια μείωση της κατανάλωσης. Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι μια πρόκληση που θα αντιμετωπίσουν όλες οι χώρες στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης είναι ότι το κόστος των επενδύσεων έχει αυξηθεί, διότι έχει αυξηθεί το κόστος των υλικών για τις κατασκευές.

– Τι οδηγεί την ανάπτυξη στην Ελλάδα; Πώς θα χαρακτηρίζατε την ποιότητα των επενδύσεων που προσελκύει η χώρα και σε ποιον βαθμό θα λέγατε ότι έχει πραγματικά βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της χώρας;

– Μια ενδιαφέρουσα ιστορία για την Ελλάδα τα τελευταία χρόνια είναι ότι πέρα από τις εξαγωγές της από το μείος όπως ο τουρισμός και η ναυτιλία, βλέπουμε αύξηση των εξαγωγών και σε τομείς όπως οι μικρές βιομηχανίες, τα φαρμακευτικά, τα εξειδικευμένα μηχανήματα ή τα μεταλλικά προϊόντα που αρχίζουν να παράγουν τα εργοστάσια στην Ελλάδα. Και αυτό σημαίνει ότι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στη χώρα τα προηγούμενα χρόνια. Κατά ένα μέρος, αυτό οφείλεται και στο συγκρατημένο μισθολογικό κόστος που είδαμε την τελευταία δεκαετία, αλλά και στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Η Ελλάδα έγινε ένα πιο εύκολο μέρος για να επενδύσεις.

– Οι επικείμενες εκλογές δημιουργούν ρίσκο για την αναπτυξιακή επίδοση του 2023; Το ρωτώ υπό την έννοια ότι έχουμε μπροστά μας ένα πολιτικό σκηνικό που δεν καθιστά αυτόνομη εξέλιξη τον άμεσο σχηματισμό κυβέρνησης.

– Αν, όποια κι αν είναι η κυβέρνηση, η Ελλάδα τηρήσει τους υπάρχοντες σχεδιασμούς και επιστρέψει σε ήπια πρωτογενή πλεονάσματα, και καταφέρει έτσι να ανακτήσει την επενδυτική βαθμίδα, αυτός θα είναι ένας από τους καλύτερους τρόπους για να δείξει ότι κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, παρά τον εκλογικό κύκλο. Να διατηρηθεί η συναίνεση στη δημοσιονομική πολιτική. Και να ισχυροποιηθεί η συναίνεση στη μεταρρυθμιστική ατζέντα, η οποία εκτείνεται μέχρι και το 2026. Είναι σημαντικό για την Ελλάδα να δουν οι επενδυτές ότι ακόμη και στη φάση του εκλογικού κύκλου τα πράγματα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση.

– Σας ανησυχούν τα δημόσια οικονομικά της Ελλάδας; Πότε η χώρα

θα βρει το πρόβλημα του δημοσίου χρέους ξανά μπροστά της;

– Το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ έχει μειωθεί στην Ελλάδα κατά το μεγαλύτερο ποσό που έχουμε δει σε οποιαδήποτε άλλη χώρα του ΟΟΣΑ. Είναι όμως ακόμη το δεύτερο υψηλότερο μετά της Ιαπωνίας. Χρειάζεται προσοχή στη δημοσιονομική πολιτική. Η Ελλάδα έχει τώρα ένα παράθυρο ευκαιρίας για να μειώσει δραστικά το

χρέος της, καθώς τα επιτόκια έχουν αυξηθεί παγκοσμίως, όμως το ελληνικό χρέος είναι κλειδωμένο σε σταθερά επιτόκια για τα επόμενα 10 έως και 20 χρόνια. Δεν είναι άμεση η απειλή, αλλά θα πρέπει να αντιμετωπιστεί τώρα. Και όταν κοιτάζουμε το θέμα σε όρους δημοσιονομικού στόχου καταλήγουμε σίγουρα σε ένα πρωτογενές πλεόνασμα 1,5% του ΑΕΠ κατά μέσον όρο τα επόμενα χρόνια.

– Η Ελλάδα δείχνει να ανακάμπτει πια από την πολυετή κρίση. Ωστόσο, το βιοτικό της επίπεδο παραμένει ιδιαίτερα χαμηλό στις κατατάξεις των ανεπτυγμένων χωρών. Είναι το πρόβλημα της Ελλάδας σήμερα οι υψηλές τιμές ή η χαμηλή μισθοί;

– Το επίπεδο των τιμών στην Ελλάδα, στην πραγματικότητα, συγκλίνει με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Η

Ο καλύτερος τρόπος για να αυξηθείς τους μισθούς είναι η παραγωγικότητα, μέσω των επενδύσεων και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, σημειώνει ο Τιμ Μπούλιαν του ΟΟΣΑ.

άλλη πλευρά στην πραγματική αγοραστική δύναμη των καταναλωτών είναι, όπως είπατε, οι μισθοί. Ο κατώτατος μισθός έχει αυξηθεί. Ο μέσος μισθός δεν έχει αυξηθεί ιδιαίτερα και βρίσκεται προς τις τελευταίες θέσεις των χωρών του ΟΟΣΑ. Ο καλύτερος τρόπος για να αυξηθείς τους μισθούς είναι η παραγωγικότητα, μέσω των επενδύσεων και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Στη Δικαιοσύνη πρέπει να γίνουν πολύ περισσότερα

– Ποιες είναι οι στρεβλώσεις στην ελληνική αγορά προϊόντων οι οποίες επιτείνουν το πρόβλημα των αυξημένων διεθνών τιμών; Και κατά επέκταση, ποιες είναι οι μεταρρυθμίσεις εκείνες που χρειάζονται η ελληνική αγορά;

– Είναι κατά κάποιον τρόπο παράδοξο το γεγονός, ότι παρόλο που η Ελλάδα κυριαρχείται από πολύ μικρές επιχειρήσεις, βλέπουμε και υψηλή συγκέντρωση στην ελληνική αγορά. Υπάρχουν τομείς στην Ελλάδα που διαθέτουν πολύ λίγους παίκτες. Για παράδειγμα το λιανεμπόριο, οι τράπεζες ή οι τηλεπικοινωνίες. Επομένως έχουν μεγαλύτερη δύναμη, άρα μεγαλύτερα περιθώρια τιμών. Ένα από τα καλύτερα εργαλεία σας είναι φυσικά η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού. Και ασφαλώς η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ώστε να καταστεί η Ελλάδα πιο ανταγωνιστική και να αξιοποιήσει έτσι περισσότερο το γεγονός ότι είναι μέλος της Ευρώπης.

– Μια άλλη μορφή ακρίβειας στην Ελλάδα έχει να κάνει με την εκτόξευση των τιμών στα ακίνητα. Είναι δικαιολογημένες αυτές οι αξίες; Οι οποίες από τη μια ωφελούν την αγορά του real estate, από την άλλη

Η κρατική δαπάνη της Ελλάδας στον τομέα της υγείας βρίσκεται ελαφρώς κάτω από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης σε επίπεδο οργάνωσης του συστήματος υγείας.

ασκούν δυσανάλογη πίεση στους Έλληνες που αναζητούν στέγη.

– Αυτό είναι κάτι αρκετά καινούργιο. Ακόμη και πριν από έναν χρόνο, οι τιμές είχαν αρχίσει να κινούνται, αλλά δεν παρέμειναν σε αυτό που είδαμε στη συνέχεια. Αν κοιτάξουμε τις στατιστικές, η Ελλάδα βρίσκεται σε πολύ καλή θέση ως προς τον δείκτη της κατά κεφαλήν κατοικίας. Πολλές από αυτές βεβαίως δηλώνονται ως κενές, είτε επειδή είναι κενές είτε επειδή βρίσκονται στη μαύρη αγορά. Άλλες χρησιμοποιούνται ως εξοχικές ή δεύτερες κατοικίες, κ.ο.κ. Στο διά ταύτα, όταν έχεις σταθερή

προσφορά ακινήτων και παράλληλη πρόσβαση σε πιστώσεις και επενδύσεις, τότε έχεις αύξηση των τιμών. Με άλλα λόγια, το υφιστάμενο στοκ ακινήτων γίνεται πιο ακριβό. Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι οι τιμές των ακινήτων στην Ελλάδα ήταν χαμηλές τα προηγούμενα χρόνια. Τώρα βλέπουμε να επιστρέφει η ζωή στην αγορά του ελληνικού real estate, με ιδιαίτερα υψηλές ταχύτητες. Ο καλύτερος τρόπος για να το αντιμετωπίσεις αυτό είναι να ενισχύσεις την προσφορά στην αγορά, αξιοποιώντας άδεια ακίνητα ή ακίνητα που υποχρησιμοποιούνται. Επίσης, να κάνεις πιο εύκολη την ανακίνηση και την κατασκευή των κατοικιών.

– Εδώ και χρόνια συζητάμε στην Ελλάδα για τις μεταρρυθμίσεις που θα πρέπει να δούμε σε κρίσιμους τομείς του κράτους. Ένας από αυτούς είναι η Δικαιοσύνη και ο χρόνος απονομής της. Τι έχετε να παρατηρήσετε εδώ;

– Πρόκειται για τον τομέα στον οποίο έχει γίνει η λιγότερη δουλειά ως προς τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Παρ' όλα αυτά έχουν γίνει κάποια πράγματα και θα ακολουθήσουν κι άλλα – βλ. ψηφιοποίηση, δικαστική εκπαίδευση και παροχή καλύτερης εξειδίκευσης στους δικαστι-

κούς. Όμως, πρέπει να γίνουν πολλά περισσότερα. Είναι καταλυτικό για την Ελλάδα να λύσει τις υποθέσεις πριν καταλήξουν στο δικαστήριο, με διαδικασίες διαμεσολάβησης. Επιπλέον θα πρέπει να εφαρμοστεί και στη Δικαιοσύνη ευρύτερες μεταρρυθμίσεις που υλοποιεί στο σύνολο της δημόσιας διοίκησης. Ένα θέμα εδώ είναι ότι τα δικαστήρια θέλουν την ανεξαρτησία τους, δεν τους αρέσει να αναμειγνύονται άλλοι στις υποθέσεις τους. Όμως θα βοηθήσει τη λειτουργία τους η ενσωμάτωση ψηφιοποιήσιμους που συναντά κανείς πλέον και σε άλλους τομείς της δημόσιας διοίκησης.

– Ως προς το εθνικό σύστημα υγείας, είναι ζήτημα χρηματοδότησης ή καλύτερης οργάνωσης τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα;

– Αν κοιτάξει κανείς την κρατική δαπάνη της Ελλάδας στον τομέα της υγείας, βρίσκεται ελαφρώς κάτω από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ. Είναι περίπου στο ίδιο επίπεδο με το 2010. Επομένως, θα πρέπει να δει κανείς πως αξιοποιούνται αυτά τα χρήματα στον πράξη. Μια μεγάλη πρόκληση για την Ελλάδα είναι διαχρονικά οι δημόσιες συμβάσεις. Ευρύτερα, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης σε επίπεδο οργάνωσης του ελληνικού συστήματος υγείας.

Σε fund του τομέα υποδομών μετατρέπονται κατασκευαστικοί όμιλοι

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Με εντελώς διαφορετικές στρατηγικές φαίνεται πως προσεγγίζουν τη νέα περίοδο «παχιών αγελάδων» του κατασκευαστικού κλάδου οι μεγάλοι όμιλοι. Από τη μία πλευρά υπάρχει η παραδοσιακή στρατηγική, δηλαδή η ύπαρξη ενός καθιερωμένου σχήματος, που θα συνδυάζει κατασκευαστικό «βραχίονα», τομέα παραχωρήσεων και ενέργειες και από την άλλη φαίνεται πως δημιουργούνται νέοι «πόλοι», που έχουν περισσότερο τον χαρακτήρα ενός επενδυτή στον χώρο των υποδομών και όχι ενός κατασκευαστικού ομίλου. Οι εταιρείες αυτές δεν διατηρούν κατασκευαστικό μηχανισμό για την υλοποίηση έργων. Αντιθέτως, επιλέγουν υπεργολάβους, με τους οποίους συνεργάζονται για την κάλυψη των τεχνικών αναγκών που απορρέουν από τις συμβάσεις που αναλαμβάνουν.

Έτσι για παράδειγμα, μετά τη συμφωνία πώλησης της Ακτωρ, που αναμένεται να εγκριθεί και τυπικά στην έκτακτη γενική συνέλευση της 24ης Μαΐου, οι επικεφαλής του ομίλου Ελλάκτωρ μοιάζουν να υιοθετούν αυτό ακριβώς το μοντέλο. Ουσιαστικά, απεμπολώντας τον κατασκευαστικό του «βραχίονα», ο όμιλος Ελλάκτωρ μετατρέπεται σε ένα fund στον τομέα των υποδομών, στοχεύοντας δηλαδή στη δημιουργία ενός χαρτοφυλακίου επενδύσεων (π.χ. συμβάσεις παραχώρησης, ΣΔΙΤ) το οποίο θα αποδίδει σταθερά και ορατά έσοδα σε βάθος χρόνου.

Αξιοποιώντας την πολύ σημαντική διεθνή εμπειρία του, ανάλογη είναι και η τακτική που ακολουθεί από χρόνια και ο όμιλος Μυτιληναίου. Γνωρίζοντας

27 δισ.

ευρώ θα κινητοποιηθούν στις κατασκευές και τις υποδομές μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης (δάνεια και επικորρηθήσεις) την περίοδο 2023-2026

8,7 δισ.

ευρώ θα διατεθούν για υποδομές μέσω του νέου ΕΣΠΑ της περιόδου 2021-2027

8,1%

του ΑΕΠ προβλέπεται ότι θα είναι το ποσοστό των επενδύσεων σε κατασκευαστικά έργα το 2025, έναντι 4% του ΑΕΠ το 2020

13 δισ.

ευρώ είναι το σημερινό ανεκτέλεστο υπόλοιπο έργων των μεγάλων κατασκευαστικών ομίλων, από 5 δισ. ευρώ το 2019

δηλαδή το ρίσκο του να επιχειρήσει τη δημιουργία ενός μηχανισμού παραγωγής έργων, δεδομένης της κυκλικότητας του κλάδου και των χαμηλών περιθωρίων κέρδους, η διοίκηση του ομίλου Μυτιληναίου προτίμησε να στριχθεί στις «δυναμίες» της για τη διεκδίκηση συμβάσεων, αλλά να στραφεί σε υπεργολάβους για την υλοποίηση των έργων. Αυτό επιτυγχάνεται είτε πρόκειται για έργα που αναλαμβάνονται μέσω κοι-

Κόποις από τις εταιρείες του κατασκευαστικού κλάδου δεν διατηρούν κατασκευαστικό μηχανισμό για την υλοποίηση έργων. Αντιθέτως, επιλέγουν υπεργολάβους, με τους οποίους συνεργάζονται για την κάλυψη των τεχνικών αναγκών που απορρέουν από τις συμβάσεις που αναλαμβάνουν.

νοπραξίας (π.χ. ΣΔΙΤ για την υπερυψωμένη Ανατολική Οδό Θεσσαλονίκης, όπου συμμετέχει και η Αβαξ), είτε για αμιγώς δημόσια έργα, όπως π.χ. ο οδικός άξονας της Αμβρακίας Οδού. «Πάντα έργα που αναλαμβάνονται μέσω κοι-

με κατασκευαστικές εταιρείες για τα έργα που αναλαμβάνουμε. Αυτό συνεπώς να πράττει και η ΜΕΤΚΑ, που πρόσφατα αναδείχθηκε ως ο κατασκευαστικός μας βραχίονας, στο πλαίσιο της νέας δομής λειτουργίας του ομίλου Μυ-

τιληναίου», αναφέρουν χαρακτηριστικά στελέχη της εισηγήμενης.

Πρόκειται για μια προσέγγιση που έχουν υιοθετήσει και οι ξένοι κατασκευαστικοί όμιλοι που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά τις τελευταίες δεκαετίες. Όμιλοι όπως η Hochtief, η Vinci, η ACS και η Impregilo, που έχουν αναλάβει και συμμετείχαν σε emblematic έργα, όπως το μετρό της Αθήνας, το αεροδρόμιο «Ελ. Βενιζέλος», η γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου και έργα αυτοκινητοδρόμων, συνεργάστηκαν με τις ελληνικές εταιρείες, τις οποίες και αξιοποίησαν ως υπεργολάβους, χωρίς να χρειαστεί να εισάγουν μηχανήματα και ανθρώπους από άλλες αγορές. Με τον τρόπο αυτό ουσιαστικά λειτουργήσαν ως επενδυτές, με τεχνονομία όμως στην υλοποίηση έργων, αφήνοντας το καθαρά τεχνικό αντικείμενο στους εγχώριους συνεργάτες τους.

Κάτι ανάλογο φαίνεται πως επιχειρούν τώρα όμιλοι όπως η Ελλάκτωρ, που σημειωτέον ελέγχεται από την ολλανδική Reggeborgh Invest, του κ. Χένρι Χόλντερμαν. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Reggeborgh, που αποτελεί το family office της οικογένειας Βέσελς, ιδιοκτητών μιας από τις μεγαλύτερες κατασκευαστικές εταιρείες στη βόρειοδυτική Ευρώπη, της VolkerWessels, ουδέποτε φάνηκε διατεθειμένη να εισάγει υλοτεχνικό εξοπλισμό, ή ανθρώπινους πόρους, για να υλοποιήσει έργα στην Ελλάδα. Μάλιστα, ένας από τους λόγους για τη λήψη της απόφασης πώλησης της Ακτωρ ήταν η έλλειψη ικανών και έμπειρων στελεχών για να «τρέξουν» την Ακτωρ, καθώς είχε προηγηθεί σημαντικά «αποψίλωμα» τα προηγούμενα χρόνια, λόγω της αβεβαιότητας για το μέλλον της εταιρείας.

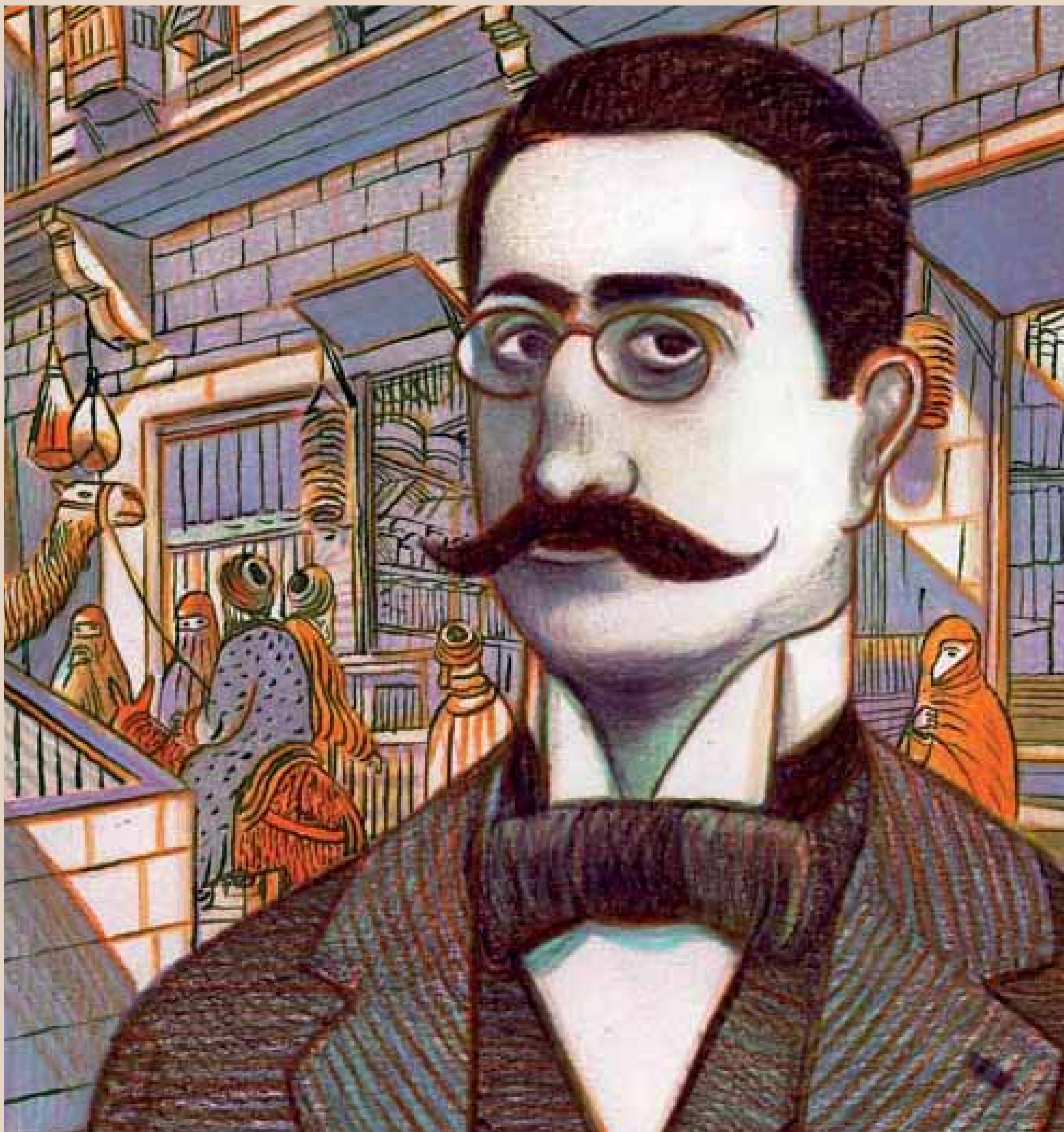
Εμφαση στην κατασκευή

Από την άλλη πλευρά, όμιλοι όπως η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ επιλέγουν ένα καθιερωμένο μοντέλο, όπου η κατασκευαστική δραστηριότητα αποτελεί βασικό τμήμα της δραστηριότητας, αλλά πλαισιώνεται από σημαντικό όγκο συμβάσεων παραχώρησης, μέσω των οποίων αντλείται η απαιτούμενη ρευστότητα και αυξάνεται το περιθώριο λειτουργικής κερδοφορίας. Για αρκετά χρόνια η ΤΕΡΝΑ, ο κατασκευαστικός τομέας του ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, δεν ήταν στην κορυφή του κλάδου από πλευράς τζίρου, έχοντας πιο επιλεκτική προσέγγιση στην ανάληψη νέων έργων. Η προσέγγιση αυτή λειτουργήσε υπέρ της «ακτωρ», του ισολογισμού της και συνέδραμε στο να κερδίσει μερίδιο αγοράς σήμερα. Εμφαση στην κατασκευή, επίσης χωρίς να «θυσιάζεται» το περιθώριο κέρδους, δίνουν τόσο η «Αβαξ» όσο και η Intrakat. Η πρώτη διαθέτει ίσως την πλέον έμπειρη ομάδα στελεχών στην υλοποίηση δημοσίων έργων, όπως επίσης κι έναν σημαντικό μηχανισμό παραγωγής. Η δεύτερη επικεντρώνει, υπό τη νέα ιδιοκτησία των κ. Γ. Καϊμενάκη, Δ. Μπάκου και Αλ. Εξάρκου, να ενισχύσει σημαντικά αυτόν ακριβώς τον μηχανισμό, τόσο μέσω της πρόσληψης νέων στελεχών όσο, φυσικά, και με την εξαγορά της «Ακτωρ». Επιδίωξη της διοίκησης της Intrakat είναι να αναδειχθεί σε κεντρικό «παίκτη» του κλάδου τα επόμενα χρόνια.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κυριακή
14/5

Κ.Π. ΚΑΒΑΦΗΣ
Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ

90 χρόνια μετά
τον θάνατό του

Ένα συλλεκτικό βιβλίο με επιλεγμένα
ποιήματα, σπάνιες εικόνες, χειρόγραφα
και πρωτότυπα κείμενα για τη ζωή
και το έργο του.

Όλα τα καύσιμα στον δρόμο για την ενεργειακή μετάβαση

Οι ΑΠΕ δεν αρκούν από μόνες τους, χρειάζεται επανασχεδιασμός της αγοράς

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Το πρόβλημα μέλλον του πλανήτη αποτελεί αδιαπραγμάτευτο στόχο παγκοσμίως. Το κρίσιμο ζητούμενο είναι το πώς θα το πετύχουμε. Πώς δηλαδή θα φτάσουμε από τη σημερινή πραγματικότητα σε μια ενεργειακή οικονομία μηδενικών ρύπων που θα διασφαλίζει το επίπεδο ζωής, τις σύγχρονες και ενεργοβόρες ανάγκες του ανθρώπου σε προσιτές τιμές. Η ενεργειακή κρίση ανέδειξε τις σοβαρές αδυναμίες του προηγούμενου σχεδιασμού ενεργειακής απεξάρτησης της Ευρώπης από τα ορυκτά καύσιμα. Κόστισε πάνω από 1 τρις. ευρώ και υποκρέωσε την Ευρώπη να βάλει... χειρόφρενο στους κλιματικούς στόχους και να επιστρέψει στον άνθρακα για να μη μείνει από ρεύμα τον προηγούμενο

ΑΠΕ χωρίς δίκτυα και διασυνδέσεις είναι μισή λύση. Η ασφάλεια εφοδιασμού πρέπει να επανέλθει ως προτεραιότητα.

χειμώνα, αλλά και να «κλείσει το μάτι» στο φυσικό αέριο και την πυρηνική ενέργεια ως αναγκαία καύσιμα για την ενεργειακή μετάβαση, έπειτα από πολλά χρόνια εσχιστικής αντιμετώπισης.

Τα συμπεράσματα από την ενεργειακή κρίση θέτουν εκ των πραγμάτων τη συζήτηση για την ενεργειακή μετάβαση σε μια πιο ρεαλιστική βάση σε ευρωπαϊκό επίπεδο και εντός της χώρας. Το αίτημα για έναν συνολικό επανασχεδιασμό της ενεργειακής αγοράς που θα λαμβάνει υπόψη του τα νέα δεδομένα και τις πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος, είναι κοινό τόσο από την πλευρά των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο όσο και από τους φορείς διακρίσεων.

Στη συζήτηση που έγινε στο Φόρουμ των Δελφών οι συμμετέχοντες στην ενεργειακή αγορά περιέγραψαν έναν αναφορικό δρόμο για την ενεργειακή

μετάβαση και επικίνδυνο χωρίς επανασχεδιασμό, που συνοψίζεται στα εξής: Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) από μόνες τους, χωρίς μπαταρίες αποθήκευσης, δεν μπορούν να προσφέρουν ασφάλεια εφοδιασμού. Η στροφή στις ΑΠΕ χωρίς να έχουν προηγηθεί επενδύσεις σε δίκτυα και διεθνείς διασυνδέσεις, έχει οδηγήσει σε μια υπερ-παραγωγή πρώτων ενεργειών, η οποία περικόπεται για να μην κινδυνεύει το ηλεκτρικό σύστημα από μπλακ άουτ, περιορίζοντας την αποδοτικότητα επενδύσεων πολλών δεκαετομμυρίων ευρώ.

Τις ημέρες του Πάσχα μάλιστα ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) πέταξε στον κάδο των ακρήτων το 50% της παραγωγής των ΑΠΕ για να κρατήσει το σύστημα όρθιο. Οι ΑΠΕ όταν φυσικά και έχει ήλιο παράγουν τόση ενέργεια που πετάνε εκτός τις μονάδες φυσικού αερίου, οι οποίες όμως είναι απαραίτητες όταν οι καιρικές συνθήκες περιορίζουν την παραγωγή των ΑΠΕ, με αποτέλεσμα η βιωσιμότητά τους να συναρτάται με λειτουργικές ενισχύσεις και να οδηγούμεστε τελικά σε ένα ακριβό ηλεκτρικό σύστημα. Η στοχαστικότητα, στην πλευρά της παραγωγής λόγω των ΑΠΕ, μεταφέρεται σιγά σιγά και στην πλευρά της ζήτησης με τον εξηλεκτισμό των μεταφορών και την ιδιοκατανάλωση από τη διάσπαρτη και αυξανόμενη παραγωγή των μικρών φωτοβολταϊκών.

Η μαζική διείσδυση των ΑΠΕ δεν μπορεί να εξακολουθεί να αποτελεί από μόνη της πυλώνα της ενεργειακής μας πολιτικής. ΑΠΕ χωρίς δίκτυα και διασυνδέσεις είναι μισή λύση και η ασφάλεια εφοδιασμού πρέπει να επανέλθει ως προτεραιότητα μαζί με την οικονομικότητα του νέου ενεργειακού μοντέλου. Για μια ομαλή ενεργειακή μετάβαση δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις. Χρειαζόμαστε ένα ενεργειακό hub που θα περιλαμβάνει όλα τα καύσιμα, και φυσικό αέριο και υδρογόνο και ΑΠΕ και σύστημα δέσμευσης άνθρακα. Χωρίς επανασχεδιασμό της αγοράς ενέργειας δεν μπορούμε να πάμε με ασφάλεια στην επόμενη ημέρα...

Η ενεργειακή κρίση ανέδειξε τις αδυναμίες του προηγούμενου σχεδιασμού ενεργειακής απεξάρτησης της Ευρώπης από τα ορυκτά καύσιμα. Κόστισε πάνω από 1 τρις. και υποκρέωσε την Ευρώπη να βάλει... χειρόφρενο στους κλιματικούς στόχους και να επιστρέψει στον άνθρακα για να μη μείνει από ρεύμα.

Κρίσιμες οι διεθνείς διασυνδέσεις

«Πρέπει να είμαστε ειλικρινείς με την ενεργειακή πράσινη μετάβαση. Να την αντιμετωπίσουμε σοβαρά. Ούτε με υπερβολικούς πανηγυρισμούς ούτε με φόβο. Μεταξύ της παρούσας κατάστασης και εκεί που θέλουμε να πάμε υπάρχει ένα κενό, μέσα στο οποίο θα δημιουργηθούν τεχνολογίες αποθήκευσης ικανές ώστε η πράσινη ενέργεια να μην περικόπεται όπως συμβαίνει σήμερα και θα συμβαίνει με εντονότερο ρυθμό τα επόμενα χρόνια, μέχρι να ωριμάσουν οι τεχνολογίες αποθήκευσης», τόνισε ο διευθύνων σύμβουλος του ΑΔΜΗΕ Μάνος Μανουσάκης. Εμφανισ έδωσε ο ίδιος και στο ζήτημα των διεθνών διασυνδέσεων, η ανάγκη ενδυνάμωσης των οποίων, όπως είπε, φάνηκε με την ατυχή συγκυρία του πολέμου στην Ουκρανία και πλέον η Ευρώπη σπνιρίζει νέους εναλλακτικούς διαδρόμους για τη μεταφορά ενέργειας από την Αφρική. Αναφέρθηκε στα ελληνικού ενδιαφέροντος έργα διασυνδέσεων Αιγύπτου - Ελλάδας και Ισραήλ - Κύπρου - Ελλάδας, σημειώνοντας ωστόσο ότι είναι κρίσιμο η ενέργεια που θα μεταφέρεται να φθάνει στο κέντρο της Ευρώπης. Αποκάλυψε μάλιστα ότι ο ΑΔΜΗΕ βρίσκεται σε συνηγορία με την Ε.Ε. για τη δημιουργία κάθετων ηλεκτρικών διαδρόμων από τον Βορρά στον Νότο, που θα καταστήσουν την Ελλάδα εξαγωγέα πρώτων ενεργειών.

«Υπάρχει μια τάση στην κοινωνία να μιλάει για πολλά πράγματα και να

νομίζουμε ότι έχουν γίνει κιόλας», τόνισε ο επικεφαλής του ομίλου HELLENIC ENERGY Ανδρέας Σιάμισης, περιβόητος για τα καύσιμα του μέλλοντος και ανέφερε για παράδειγμα το υδρογόνο και την ηλεκτροκίνηση, τεχνολογίες που, όπως είπε, θα πάρουν χρόνια για να αναπτυχθούν. Το μεγάλο θέμα που πρέπει να λυθεί συνολικότερα, σύμφωνα με τον ίδιο, είναι «πώς να πετυχευθούν οι παραδοσιακές μονάδες βάσης φυσικού αερίου με τις ΑΠΕ, ώστε

Εχουμε ανάγκη από ένα ενεργειακό hub που θα περιλαμβάνει και φυσικό αέριο και υδρογόνο και ΑΠΕ και δέσμευση άνθρακα.

να έχουμε μια ασφαλή ενεργειακή μετάβαση».

«Οι αγορές ενέργειας πρέπει να επανασχεδιαστούν. Αν δεν επανασχεδιαστούν θα δούμε πράγματα που δεν θα μας αρέσουν. Υπάρχουν τα εργαλεία και οι τρόποι. Απλώς, όλοι οι συμμετέχοντες στην αγορά—κυβερνήσεις, ρυθμιστικές αρχές, επενδυτές, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα—θα πρέπει να συνεργαστούν για να φτάσουμε όλοι μαζί το πλαίσιο για την επόμενη ημέρα...», τόνισε ο επικεφαλής του τομέα ενέρ-

γιας της Mytilineos, Ιωάννης Καλαφάτος. Ο σχεδιασμός, σύμφωνα με τον ίδιο, τόσο σε επίπεδο Ευρώπης όσο και χώρας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του ότι έχει πλέον διαμορφωθεί μια ενιαία ευρωπαϊκή αγορά και το τι συμβαίνει στην κάθε χώρα έχει σχετική σημασία. Το ερώτημα είναι κατά πόσο η Ευρώπη στους σχεδιασμούς της το λαμβάνει υπόψη της αυτό, ώστε να μη φτάσουμε σε ένα σημείο απόλυτης ανισορροπίας, τόνισε και σε ό,τι αφορά την Ελλάδα σημειώσε ότι οι σχεδιασμοί θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους και το εντελώς διαφορετικό μοντέλο αγοράς που έχει διαμορφωθεί.

Στην πλευρά της παραγωγής, σύμφωνα με τον κ. Καλαφάτη, το ηλεκτρικό σύστημα αφήνει πίσω του τα ορυκτά καύσιμα και θα κυριαρχεί η στοχαστικότητα των ΑΠΕ, αφού οι τεχνολογίες αποθήκευσης έχουν πολύ δρόμο μπροστά τους για να ωριμάσουν. Από την άλλη, θα υπάρξει μια μεγάλη αύξηση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας λόγω του εξηλεκτισμού των μεταφορών, η οποία επίσης θα χαρακτηρίζεται από στοχαστικότητα, κάτι που δεν υπήρχε μέχρι σήμερα.

«Δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις για να πάμε από τη μια μέρα στην άλλη στην ενεργειακή μετάβαση. Χρειαζόμαστε ένα ενεργειακό hub που θα περιλαμβάνει και φυσικό αέριο και υδρογόνο και ΑΠΕ και δέσμευση άνθρακα», σύμφωνα με τον γενικό διευθυντή της

Σωλνουργεία Κορίνθου, θυγατρικής της Cenergy Holdings, Ηλία Μπεκίρο, ο οποίος έθεσε με έμφαση το ζήτημα της ασφάλειας εφοδιασμού. «Πρέπει να υποστηριχθεί η εφοδιαστική αλυσίδα. Μπορεί να γίνουν τα πολλές προκλήσεις, να πέφτουν πολλά γιγαβάτ ΑΠΕ από τον ουρανό, αλλά χωρίς τις κατάλληλες υποδομές, τις κρίσιμες πρώτες ύλες και την παραγωγή, δεν μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι που ανακοινώνονται», τόνισε χαρακτηριστικά.

Με έμφαση τέθηκε το θέμα των δικτύων, των διεθνών διασυνδέσεων και της αποθήκευσης τόσο από τον επικεφαλής της ΔΕΗ Ανανεώσιμες Κωνσταντίνος Μαύρο όσο και της RWE Renewables Hellas Κώστα Παπαμαντέλο. «Ανανεώσιμες χωρίς δίκτυα και μπαταρίες είναι μισή δουλειά. Κάνω έκκληση να προχωρήσουν πιο γρήγορα οι επενδύσεις σε δίκτυα, διεθνείς διασυνδέσεις και μπαταρίες και να ολοκληρωθεί το θεσμικό πλαίσιο», τόνισε ο κ. Μαύρος. «Χωρίς επενδύσεις σε δίκτυα και μπαταρίες δεν θα επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί για τις ΑΠΕ», σημείωσε ο κ. Παπαμαντέλος. Την ανάγκη άμεσων διαμορφώσεων του ρυθμιστικού πλαισίου ώστε να προχωρήσουν γρήγορα οι επενδύσεις στην αποθήκευση, αλλά και τις επέκτασεις και ψηφιοποιήσεις των δικτύων επισημάνε από το ίδιο βήμα και ο επικεφαλής Ευρώπης της Enel Green Power, Αριστοτέλης Χαντάβας.

Το φυσικό αέριο θα συνεχίσει να παίζει σημαντικό ρόλο στο σύστημα

Ο τομέας των υδρογονανθράκων έχει σημαντικό ρόλο να διαδραματίζει στην ενεργειακή μετάβαση και στην ενεργειακή ασφάλεια, σύμφωνα με τον γενικό διευθυντή της ExxonMobil Cyprus Βαράβα Θεοδοσίου. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της ExxonMobil, το 2050 ο παγκόσμιος πληθυσμός θα αυξηθεί κατά 25%, που σημαίνει αύξηση της ζήτησης ενέργειας κατά 15%, καθώς η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου ζωής στις αναπτυσσόμενες χώρες θα υπερκαλύπτει τη μείωση που θα προέλθει από την ενεργειακή αποδοτικότητα στις ανεπτυγμένες χώρες. Οι ΑΠΕ θα αντιπροσωπεύουν το 55% των πρόσθετων προμηθειών για την κάλυψη της αυξημένης ζήτησης, ενώ το φυσικό αέριο, όπως τόνισε, «σε όλα τα σενάρια, ακόμη και στο σενάριο των μηδενικών εκπομπών, θα παίζει βασικό ρόλο στο μελλοντικό ενεργειακό μείγμα και θα συμβάλει με 30% στο μείγμα το 2050».

Σ' αυτές τις προβλέψεις στηρίζεται η πρόταση της ExxonMobil για τη δι-

Αν αντικαταστήσουμε τον άνθρακα με φυσικό αέριο, θα μειώσουμε τους ρύπους κατά 60%.

μιουργία μιας νέας βιομηχανίας χαμηλών ρύπων, που πρέπει να υποστηρίζεται από τις κατάλληλες πολιτικές και να περιλαμβάνει και ΑΠΕ και υδρογονανθράκες. Η πρόκληση είναι διπλή, είπε ο κ. Θεοδοσίου. «Αφενός να παρέχουμε τα ενεργειακά προϊόντα που χρειάζεται η ανθρωπότητα για να διατηρήσει τον τρόπο ζωής που έχει κατακτήσει και αφετέρου να προχωρήσουμε με πιο γρήγορους ρυθμούς στην κλιματική ουδετερότητα» και με επικριτικό ύφος απέναντι στις πολιτικές εξοβελισμού των υδρογονανθράκων της Ε.Ε., συμπλήρωσε: «Είδαμε πρόσφατα στην ενεργειακή κρίση πόσο γρήγορα ξεχνάμε τους κλιματικούς στόχους όταν έχουμε

Η Ελλάδα είναι από τις ελάχιστες ευρωπαϊκές χώρες που ενδέχεται να έχει τη δυνατότητα να τροφοδοτήσει την Ευρώπη με φυσικό αέριο.

ανάγκη την ενέργεια, με αποτέλεσμα να καίμε σήμερα στην Ευρώπη περισσότερο άνθρακα από ό,τι στο παρελθόν». Αν αντικαταστήσουμε τον άνθρακα

που αντιπροσωπεύει σήμερα το 1/3 του φυσικού αερίου ενεργειακού μείγματος με φυσικό αέριο, σύμφωνα με τα σενάρια της ExxonMobil, θα μειώσουμε τους

ρύπους κατά 60% και ταυτόχρονα το φυσικό αέριο θα βοηθήσει τη διείσδυση των ΑΠΕ. Δεύτερος πυλώνας αυτής της στρατηγικής για την ενεργειακή μετάβαση είναι η παραγωγή υδρογόνου από φυσικό αέριο με δέσμευση άνθρακα, καθώς μαζί με τα εξελιγμένα βιοκαύσιμα, σύμφωνα με τον κ. Θεοδοσίου, είναι οι μόνες τεχνολογίες που μπορούν να μειώσουν τους ρύπους σε τομείς που είναι δύσκολο να απανθρακοποιηθούν, όπως η παραγωγή ηλεκτρισμού, η βαριά βιομηχανία παραγωγής χάλυβα και τσιμεντοκίτου και οι εμπορικές μεταφορές. Οι κλάδοι αυτοί, όπως τόνισε, συγκεντρώνουν το 80% της παραγωγής ρύπων παγκοσμίως, ενώ η παραγωγή ρύπων από τα αυτοκίνητα αντιστοιχεί μόνο στο 10%. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ExxonMobil, μέχρι το 2050 θα δημιουργηθεί μια νέα βιομηχανία παραγωγής ενέργειας χαμηλών ρύπων, αξίας 14 τρις. δολαρίων. Από αυτά, τα 6 τρις. θα είναι μοριακή βιομηχανία (υδρογόνο, δέσμευση άνθρακα και βιοκαύσιμα) και

8 τρις. από ολιική, πλιακή και πυρηνική ενέργεια. Την άποψη του κ. Θεοδοσίου για τον ρόλο του φυσικού αερίου στην ενεργειακή μετάβαση συμπεριφέρει πλήρως ο επικεφαλής της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (ΕΔΕΥΕΠ) Αριστοτέλης Στεφάτος. Όπως μάλιστα τόνισε, η Ελλάδα είναι από τις ελάχιστες ευρωπαϊκές χώρες που μπορεί να τροφοδοτήσει την Ευρώπη με φυσικό αέριο, κάτι που τελικά θα φανεί με τα αποτελέσματα των πρώτων ερευνητικών γεωτρήσεων μέσα στο 2025.

Ο κ. Στεφάτος εξέφρασε εμμέσως και μια ανσυχία για πιθανή επαναξιολόγηση του προγράμματος διερεύνησης των περιοχών της Κρήτης και Ιονίου λόγω της πτώσης των τιμών φυσικού αερίου. «Να μην παρασυρθούμε από τις αυξομειώσεις των τιμών και τον ενθουσιασμό των νέων τεχνολογιών. Θα έχουμε καλούς χειμώνας και κακούς χειμώνας. Χρειαζόμαστε μια πιο ψύχραιμη προοπτική», είπε.

Αύξηση τζίρου για τους κλάδους εστίασης, καταλυμάτων τον Φεβρουάριο

Σημαντικά ενισχυμένοι είναι ο τζίρος στους κλάδους εστίασης και καταλυμάτων τον Φεβρουάριο, τόσο σε σύγκριση με πέρυσι όσο και σε σύγκριση με το 2019, πριν δηλαδή από την πανδημία. Μέρος, βεβαίως, αυτής της αύξησης του τζίρου οφείλεται στον πληθωρισμό, καθώς, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, οι αυξήσεις τιμών στις υπηρεσίες της εστίασης είναι σε ετήσια βάση (Φεβρουάριος 2023 - Φεβρουάριος 2022) 8,1% και στα καταλύματα 5,9%.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων εστίασης που έχουν υποχρέωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων διαμορφώθηκε τον Φεβρουάριο του 2023 σε 143,46 εκατ. ευρώ, σημειώντας αύξηση 20,4% σε σχέση με τον

Διαμορφώθηκε στα 233,93 εκατ., αυξημένος κατά 22,9% σε σχέση με τον Φεβρουάριο 2022.

Φεβρουάριο 2022, όπου είχε ανέλθει σε 119,16 εκατ. ευρώ. Τον Φεβρουάριο του 2019 είχε διαμορφωθεί σε 97,36 εκατ. ευρώ.

Για τις επιχειρήσεις στον κλάδο καταλυμάτων με υποχρέωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία σε μηνιαία βάση, ο κύκλος εργασιών τον Φεβρουάριο του 2023 ανήλθε σε 90,46 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 27% σε σχέση με τον Φεβρουάριο 2022, όπου

είχε ανέλθει σε 71,21 εκατ. ευρώ. Αθροιστικά για τις επιχειρήσεις στους κλάδους των καταλυμάτων και των υπηρεσιών εστίασης με υποχρέωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία σε μηνιαία βάση, ο κύκλος εργασιών τον Φεβρουάριο 2023 ανήλθε σε 233,93 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 22,9% σε σχέση με τον Φεβρουάριο 2022, όπου είχε ανέλθει σε 190,38 εκατ. ευρώ. Για τις περιφερειακές ενότητες με συνεισφορά στον συνολικό κύκλο εργασιών έτους 2022 μεγαλύτερη από 1%, η μεγαλύτερη αύξηση στον κύκλο εργασιών τον Φεβρουάριο 2023 σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο 2022 παρατηρήθηκε στην Περιφερειακή Ενότητα Μεσσηνίας (49,1%) και η μικρότερη αύξηση (8,7%) καταγράφηκε στην Περιφερειακή Ενό-

τητα Κω, ενώ μείωση παρατηρήθηκε στην Περιφερειακή Ενότητα Μυκόνου (26,3%).

Στο δίμηνο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2023 ο τζίρος των επιχειρήσεων εστίασης και καταλυμάτων με υποχρέωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων διαμορφώθηκε σε 466,85 εκατ. ευρώ έναντι 371,21 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο δίμηνο του 2022, καταγράφοντας αύξηση 25,7%. Στο δίμηνο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2021, δίμηνο κατά το οποίο υπήρχε σε ισχύ lockdown, ο τζίρος στους κλάδους αυτούς είχε διαμορφωθεί σε 161,53 εκατ. ευρώ, ενώ το δίμηνο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2020 ο τζίρος ήταν 324,50 εκατ. ευρώ, σε σχετικά υψηλά επίπεδα, καθώς τα πρώτα κρούσματα του κορονοϊού στην Ελλάδα είχαν εντοπιστεί στα τέλη Φεβρουαρίου.

Ο τζίρος των εταιρειών εστίασης τον Φεβρουάριο ανήλθε σε 143,46 εκατ. ευρώ.

Δάνεια με πράσινα και κοινωνικά κριτήρια

Οι νέες χορηγήσεις θα εξαρτώνται και από το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των επιχειρήσεων και τις εργασιακές συνθήκες

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Μέχρι πρόσφατα οι ερωτήσεις των τραπεζών προς τους υποψηφίους δανειολήπτες αφορούσαν την οικονομική τους κατάσταση και τους χρηματοοικονομικούς δείκτες της επιχείρησης. Όσοι επαγγελματίες και επιχειρήσεις ζητούν πλέον δάνειο πρέπει να απαντήσουν και σε άλλα ερωτήματα του τύπου: πόσους ρύπους εκπέμπει η επιχείρηση; Έχετε εντοπιστεί σε ελέγχους να απασχολείτε ανασφάλιστο προσωπικό ή ανηλικούς; Τι ποσοστό γυναικών απασχολείται στην επιχείρησή σας; Πώς παράγονται οι πρώτες ύλες; Κατά πόσο η επιχείρηση γειτνιάζει με περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές και τι μέτρα λαμβάνετε για την αποφυγή της επιβάρυνσης του περιβάλλοντος;

Στην ίδια λογική θα μπου σταδιακά και τα φυσικά πρόσωπα ή οι επαγγελματίες που θέλουν να προχωρήσουν, π.χ., στην αγορά ενός ακινήτου.

Πρόκειται για στοιχεία που υποχρεωτικά θα πρέπει να συλλέγουν οι τράπεζες προκειμένου να ελέγξουν τον βαθμό προσαρμογής όλων των επιχειρήσεων στα λεγόμενα ESG κριτήρια, δηλαδή αυτά που πιστοποιούν τη βιώσιμη παρουσία τους και την οικονομική τους σταθερότητα, με βάση περιβαλλοντικά (E - environment), κοινωνικά (S - social) και εταιρικής διακυβέρνησης (G - governance) κριτήρια. Στόχος να διαπιστωθεί τι επίδραση έχουν αυτοί οι κίνδυνοι, π.χ. στον τζίρο μιας επιχείρησης, στην αξία ενός ακινήτου ή στην ικανότητά της να διαχειριστεί έκτακτα γεγονότα που μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία της και να διασφαλιστεί έτσι η εξυπηρέτηση του δανείου τους.

Βιώσιμη ανάπτυξη

Η προσαρμογή των επιχειρήσεων στη βιώσιμη ανάπτυξη δεν αποτελεί πλέον μια θεωρητική άσκηση. Έχει ενσωματωθεί ήδη στην πιστοδοτική πολιτική των τραπεζών και μπαίνει σταδιακά και στην καθημερινότητα των επιχειρήσεων, κάθε φορά που απαιτείται η προσφυγή σε δανεισμό, ανεξάρτητα από το μέγεθός της, δηλαδή αν είναι μικρή, μεσαία ή μεγάλη. Στην ίδια λογική θα μπου σταδιακά και τα φυσικά πρόσωπα ή οι επαγγελματίες που θέλουν να προχωρήσουν, π.χ., στην αγορά ενός ακινήτου, το οποίο θα πρέπει να είναι συμβατές ενεργειακής απόδοσης με τις επιταγές του κλιματικού νόμου, έτσι ώστε να δανειοδοτηθούν από την τράπεζα.

Στις δανειοδοτήσεις κατοικιών οι μελέτες δείχνουν ότι τα ενεργειακά κλάσας ακίνητα έχουν καλύτερη συμπεριφορά εξυπηρέτησης από ό,τι τα στεγαστικά που είναι μικρότερης ενεργειακής απόδοσης. Αυτό μεταφράζεται σε ένα χρήσιμο στοιχείο κατά το

Η προσαρμογή των επιχειρήσεων στη βιώσιμη ανάπτυξη δεν αποτελεί πλέον μια θεωρητική άσκηση. Έχει ενσωματωθεί ήδη στην πιστοδοτική πολιτική των τραπεζών και μπαίνει σταδιακά και στην καθημερινότητα των επιχειρήσεων, κάθε φορά που απαιτείται η προσφυγή σε δανεισμό, ανεξάρτητα από το μέγεθός της, δηλαδή αν είναι μικρή, μεσαία ή μεγάλη.

στάδιο αξιολόγησης στις νέες χρηματοδοτήσεις και οι τράπεζες με μεγαλύτερη ένταση θα ζητούν πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, το οποίο είναι υποχρεωτικό από τη νομοθεσία σε κάθε μεταβίβαση. Αν και οι τράπεζες δεν βρίσκονται σε στάδιο που απορρίπτουν ένα δάνειο γιατί η δραστηριότητα της επιχείρησης παρεκκλίνει από τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές της υποχρεώσεις, η εποχή που θα συμβεί αυτό δεν είναι μακριά. Η αρχή θα γίνει για συγκεκριμένες δραστηριότητες, όπως η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα που απαγορεύεται από τα τέλη του 2028 ή η χρηματοδότηση της αγοράς συμβατικών αυτοκινήτων, που θα απαγορευθούν καθολικά από τις αρχές του 2030.

Η προσαρμογή ξεκινάει από τις αρχές του 2024 για τα ταξί ή τα νέα εταιρικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης. «Ένας επαγγελματίας οδηγός ταξί μπορεί να μην μπορεί να λάβει ένα καταναλωτικό δάνειο όταν οι χρηματοροές από το ταξί θα μειωθούν μέσα από μέτρα,

όπως η απαγόρευση του να κινείται στο κέντρο της πόλης του, εάν δεν φροντίσει να αντικαταστήσει το πετρέλαιόκινητο όχημά του», εξηγούν αρμόδια στελέχη από τα πιστοδοτικά τμήματα των τραπεζών.

Κλιματικό στρες τεστ

Επίσης, πιθανό είναι το ενδεχόμενο αυτό το δάνειο να δίνεται με δυσμενέστερους όρους, όπως π.χ. ένα υψηλότερο επιτόκιο ή με αυξημένες προϋποθέσεις προσαρμογής της επιχείρησης στα περιβαλλοντικά κριτήρια ή τα κριτήρια εταιρικής διακυβέρνησης. Το ενδεχόμενο αυτό έχει αφησεί ανοικτό, εμμέσως πλην σαφώς, η ΕΚΤ μέσω του SMM, προειδοποιώντας τις τράπεζες που έχουν έκθεση σε περιβαλλοντικά ευαίσθητα χαρτοφυλάκια για μεγαλύτερες κεφαλαιακές υποχρεώσεις. Το κλιματικό στρες τεστ που πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά το 2022 και το οποίο θα επαναληφθεί το 2024, θα θέσει τις τράπεζες προ των ευθυνών τους, καθώς θα πρέπει να είναι σε θέση να «στρεσάρουν»

το δανειακό τους χαρτοφυλάκιο σε όρους ενεργειακής επιβάρυνσης. Αυτό σημαίνει ότι σταδιακά θα πρέπει να είναι σε θέση να αποτιμήσουν σε τιμές CO2 τις εκπομπές ρύπων κάθε δανείου που έχουν χορηγήσει. Στην ίδια λογική και παράλληλα με τα κλιματικά στρες τεστ οι τράπεζες θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τη λειτουργία μιας επιχείρησης με όρους βιωσιμότητας σε ό,τι αφορά το κοινωνικό της αποτύπωμα και την τήρηση υψηλών στάνταρ εταιρικής διακυβέρνησης.

«Οι μεγάλες εταιρείες διαθέτουν τους πόρους για να αντιμετωπίσουν τις net zero υποχρεώσεις τους, κάτι που δεν συμβαίνει πάντα με τις μικρές επιχειρήσεις και ως εκ τούτου πολλές από αυτές καθυστερούν τη δράση τους απέναντι στην κλιματική αλλαγή», επισήμανε ο αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος της Eurobank, Κώστας Βασιλείου, σε πρόσφατη τοποθέτησή του στο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών. «Ως εκ τούτου, τόσο οι τράπεζες όσο και οι μεγάλες εταιρείες καλούνται να

διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην παροχή κυρίως κινήτρων και καθοδήγησης για την πράσινη μετάβαση των μικρότερων εταιρειών, χωρίς βεβαίως να αποκλείονται και πιθανά αντικίνητρα για όσους αρνούνται την απαιτούμενη μετάβαση».

«Η συλλογή οικονομικών δεδομένων αποτελεί μια δύσκολη άσκηση για τις τράπεζες στην προσπάθειά τους να τεκμηριώσουν τις αποφάσεις τους για την υποστήριξη των σχεδίων ενεργειακής μετάβασης των πελατών τους», επισήμανε η γενική διευθύντρια της Τράπεζας Πειραιώς Χρυσάνθη Μπερμπάτη. Ο όμιλος «έχει αναπτύξει υπόδειγμα υπολογισμού (Climabiz), το οποίο εκτιμά σε νομισματικούς όρους τους κινδύνους που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή για τους οικονομικούς τομείς και τις επιχειρήσεις που θεωρούνται ευάλωτοι στην κλιματική αλλαγή και στους οποίους η τράπεζα έχει έκθεση», σημειώνει η κ. Μπερμπάτη.

Στα διαθέσιμα εργαλεία που επιστρατεύουν οι τράπεζες για την αξιολόγηση

Μετρώντας τον κλιματικό κίνδυνο

Η μέτρηση της βιωσιμότητας μιας επιχείρησης με μαθηματικούς όρους μπορεί να καλύψει από μια μικρή ατομική επιχείρηση της γειτονιάς έως μια μεγάλη ενεργοβόρο βιομηχανία, διαβεβαιώνουν οι ειδικοί. Όπως εξηγεί ο συνιδρυτής και Managing Director της ResNovae, Νικόλαος Χρ. Κακογιάννης, ο οποίος έχει αναπτύξει την πλατφόρμα ESGenius, «η ποσοτικοποίηση του κλιματικού κινδύνου διευκολύνεται με τη χρήση της τεχνολογίας. Εφαρμόζοντας μαθηματικά μοντέλα και τεχνικές τεχνητής νοημοσύνης (AI), αναπτύξαμε την πιο προηγμένη πλατφόρμα ESG σε εθνικό επίπεδο» μέσω της οποίας παρακολουθούνται περίπου 1.000 δείκτες μέτρησης της βιωσιμότητας μιας επιχείρησης. Με την υποστήριξη της πλατφόρμας, δημιουργήθηκε πρόσφατα σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα το HDB ESG Tracker, που αποτελεί ένα ενιαίο πληροφοριακό σύστημα συλλογής, επεξεργασίας και παρουσίασης συγκεντρωτικών δεδομένων ESG σε ζητήματα βιώσιμης επιχειρηματικότητας και ανάπτυξης σε εθνικό, περιφερειακό αλλά και με βάση την οικονομική δραστηριότητα. Μέσω του εργαλείου αυτού, όπως εξηγεί η διευθύνουσα σύμβουλος της της HDB Αθηνά Χατζηπέτρου, «οι ΜμΕ κυρίως εταιρείες θα μπου να καταγράφουν βάσει ESG κριτηρίων το στάδιο βιώσιμης ανάπτυξης που βρίσκονται, να απαντούν σε επιλεγμένα κριτήρια ESG και να συγκρίνουν την επίδοσή τους σε θέματα ESG με αυτήν των άλλων εταιρειών του ίδιου κλάδου».

της προσαρμογής μιας επιχείρησης στα ESG κριτήρια –εκτός από τις περιβαλλοντικές μελέτες που είναι το ων ουκ άνευ εργαλείο που πρέπει να συνοδεύει κάθε επένδυση– είναι πιστοποιητικά για συστήματα διασφάλισης ποιότητας (ISO), έλεγχοι τυχόν καταγγελιών ή παραβάσεων της εργασιακής νομοθεσίας, η ενεργειακή κλάση του κτιρίου, επιτόπιο έλεγχοι, ενώ αναπτύσσονται σκοροκάρτες (αντίστοιχη πρωτοβουλία έχει αναλάβει η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ) προκειμένου οι επιδόσεις να ποσοτικοποιηθούν. «Στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, π.χ., ένα σύστημα διασφάλισης ποιότητας σημαίνει ότι η επιχείρηση έχει καταγεγραμμένες διαδικασίες και ακόμη και αν η τράπεζα δεν μπορεί να κάνει επιτόπιους ελέγχους, η πιστοποίηση της αγοράς διασφαλίζει ότι αυτές τηρούνται», επισημάνουν στην «Κ» αρμόδια στελέχη, σημειώνοντας ότι για τις μικρές επιχειρήσεις έχει σημασία η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου να μην αποτελείται από μέλη της οικογένειας ή να υπάρχει εξωτερικός ελεγκτής.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Το Κρατικό Αρχείο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης ζητά την υποβολή δήλωσης ενδιαφέροντος από άτομα ή Εταιρείες που διαθέτουν προς ενοικίαση κτήριο στην Επαρχία Λευκωσίας, συνολικού εμβαδού 2500-3500 τ.μ., που να έχει ανεγερθεί μετά το 1990, για τη στέγαση Αρχαιοφυλακίου για περίοδο 5 ετών με δικαίωμα παράτασης από μέρος του Ενοικιαστή για άλλες δύο περιόδους 2 (δύο) ετών, χωρίς να αποκλείεται το ενδεχόμενο, αν τα δύο συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν, της διαπραγμάτευσης για μακροχρόνια ενοικίαση, ενοικιαγορά ή αγορά. Η ημερομηνία, κατά την οποία το κτήριο θα πρέπει να είναι έτοιμο για παράδοση, θα συμφωνηθεί από τα δύο συμβαλλόμενα Μέρη.

2. Η δήλωση ενδιαφέροντος πρέπει να απευθύνεται στον Αναπληρωτή Έφορο Κρατικού Αρχείου στην Οδό Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' 38, 2407 Έγκωμη, Λευκωσία και να κατατεθεί στο κιβώτιο προσφορών του Τμήματος, το αργότερο μέχρι τις 12:00 μ. της 2/06/2023.

3. Για περαιτέρω πληροφορίες παρακαλείσθε όπως αποστείνετε στα τηλέφωνα 22451478 και 22451213 ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση statearchives@sa.mjpo.gov.cy.

4. Για μελέτη και πληροφόρηση πριν την υποβολή της δήλωσης ενδιαφέροντος, τα ακόλουθα έγγραφα έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Κρατικού Αρχείου <http://www.mjpo.gov.cy/mjpo/statearchive.nsf>:

- Αναλυτική Πρόσκληση Δήλωσης Ενδιαφέροντος
- Πίνακας Ελέγχου
- Πρότυπο Ενοικιαστήριο Συμβόλαιο

Κρατικό Αρχείο

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η No1 ενημερωτική εφαρμογή στην Κύπρο

Μείνετε ενημερωμένοι!

Κατεβάστε την εφαρμογή της Καθημερινής Κύπρου στο κινητό σας

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ
ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΝΙΚΟΥ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

LOUNIC since 1965

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12/05/2023
ΩΡΑ: 14:30

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
LOUNIC LTD

ΤΡΟΟΔΟΥΣ 6, ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ΛΕΜΕΣΟΣ
ΤΗΛ.: 25-728588

Ανοδικά για έκτη ημέρα παρά τις πιέσεις το Χρηματιστήριο

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με κέρδη 0,12% και διαμορφώθηκε στις 1.123,2 μονάδες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ανοδικά, έστω και με μικρά βήματα, συνέχισε να κινείται το Χρηματιστήριο Αθηνών, με το βλέμμα των επενδυτών να είναι στραμμένο στα αποτελέσματα τριμήνου των εισηγμένων και στις εξελίξεις στο πολιτικό μέτωπο, καθώς έχουμε μπει στην τελική ευθεία για τις εκλογές, τη στιγμή που το κλίμα στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια ήταν αρκετά επιφυλακτικό. Οι στραβίξεις από επιλεγμένα blue chips συντηρήθηκαν στο ταμπλό, ενώ αδιαμφισβήτητος πρωταγωνιστής των αποδόσεων παραμένει ο τραπεζικός δείκτης, ο οποίος οδηγεί την αγορά, καθώς «τρέχει» με κέρδη 36% από τις αρχές του έτους.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με κέρδη 0,12% στις 1.123,2 μονάδες, και ο τίτλος ανήλθε στα 79,8 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε

Πρωταγωνιστής των αποδόσεων παραμένει ο τραπεζικός δείκτης, καθώς «τρέχει» με κέρδη 36% από τις αρχές του έτους.

κατά 0,25% στις 2.735,63 μονάδες, ενώ με απώλειες 0,2%, στις 1.649,37 μονάδες, έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης.

Στα μη τραπεζικά blue chips με κέρδη 3,1% ξεχώρισε η Autohellas, ενώ με κέρδη άνω του 2% ακολούθησαν οι Motor Oil και Jumbo και στο +1,41% η HELLENIC ENERGY. Στον αντίποδα, απώλειες άνω του 2% κατέγραψε η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ενώ με πτώση άνω του 1% έκλεισαν οι ΟΠΑΠ, Lamda Development, Σαράντης και ΕΛΒΑΛΧαλκόρ.

Ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε κέρδη 0,67% στις 869,33 μονάδες, με την Eurobank να κλείνει στο +1,9% και την

Οι άμυνες και οι δυνάμεις που παρουσιάζει η εγχώρια αγορά καλλιεργούν θετικές προσδοκίες για τη συνέχεια, όταν ο παράγοντας «εκλογές» θα έχει πια βγει από την εξίσωση, αρκεί φυσικά η επόμενη κυβέρνηση να συνεχίσει στον δρόμο των μεταρρυθμίσεων, των επενδύσεων και της ενίσχυσης της ανάπτυξης.

Εθνική Τράπεζα στο +0,85%, ενώ ήπιας απώλειες κατέγραψαν η Τράπεζα Πειραιώς και η Alpha Bank, σε -0,59% και -0,42% αντίστοιχα.

Οι άμυνες και οι δυνάμεις που παρουσιάζει η εγχώρια αγορά, καλλιεργούν θετικές προσδοκίες για τη συνέχεια, όταν ο παράγοντας «εκλογές» θα έχει πια βγει από την εξίσωση, αρκεί φυσικά η επόμενη κυβέρνηση να συνεχίσει στον δρόμο των μεταρρυθμίσεων, των επενδύσεων και της ενίσχυσης της ανάπτυξης, ο οποίος θα οδηγήσει τη χώρα στην πόρτα της επενδυτικής βαθμίδας.

Σε αυτό το πλαίσιο, σημαντικό στίγμα των θέσεων των funds για την Ελλάδα

και τα ελληνικά assets αυτό το διάστημα, αλλά και τις διαθέσεις των επενδυτών σε ότι αφορά το Χ.Α. για το υπόλοιπο του έτους, θα δοθεί από το διήμερο συνέδριο για τις ελληνικές εισηγμένες που συνδιοργανώνει ο επενδυτικός οίκος Wood με το Χρηματιστήριο Αθηνών, το 8ο Wood's Greek Retreat, το οποίο ξεκινά αύριο και διεξάγεται σε ξενοδοχείο στο Καβούρι. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», συμμετέχουν 23 εισηγμένες και 45 επενδυτές, αριθμός που αποτελεί ρεκόρ γι' αυτό το συνέδριο, από 25 funds (20 διεθνή funds και 5 εγχώρια). Μεταξύ των funds είναι οι Lazard, Pictet, Allianz, East Capital και DEKA Investments.

Αξίζει να σημειωθεί πως το επόμενο διάστημα ακολουθούν και άλλα σημαντικά συνέδρια που διοργανώνει το Χ.Α. για την προώθηση ειδικά των εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης σε Ευρωπαϊούς θεσμικούς επενδυτές, με πρώτο το Mid Cap Conference στη Γενεύη στις 13 Ιουνίου, στη συνέχεια το Mid Cap Conference στο Παρίσι στις 22 Ιουνίου και στις 31 Οκτωβρίου το Mid Cap Conference Φρανκφούρτη. Στις προσεχείς δράσεις του Χ.Α. περιλαμβάνεται το Επενδυτικό Roadshow στο Λονδίνο στις 27-28 Νοεμβρίου του 2023, σε συνεργασία, όπως και πέρσι, με τη Morgan Stanley και ελληνικές χρηματοπιστωτικές εταιρείες.

Μικρή υποχώρηση στις ευρωπαϊκές αγορές

Πτωτικά κινήθηκαν χθες οι ευρωπαϊκές αγορές, καθώς μια σειρά από απογοητευτικά αποτελέσματα επιχειρήσεων καλλιέργησαν αρνητικό αίσθημα στην αγορά, ενώ οι επενδυτές έχουν το βλέμμα στραμμένο στα τελευταία στοιχεία για την οικονομία και τον πληθωρισμό στις ΗΠΑ ως ενδείξεις για τις επόμενες κινήσεις της Federal Reserve. Μιλώντας στο Reuters ο Τέβι Μόρσιον, αναλυτής της Rabobank, τόνισε πως «αν έχει επιταχυνθεί ο πληθωρισμός στις ΗΠΑ, τότε οι επενδυτές θα αναθεωρήσουν τις εκτιμήσεις τους για επικείμενες μειώσεις επιτοκίων από τη Fed».

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 έκλεισε με μικρές απώλειες, 0,3%, αλλά σοβαρά ήταν η πτώση των μετοχών ευρωπαϊκών εταιρειών ακινήτων και μεσοτικών. Η μετοχή της σουηδικής εταιρείας ακινήτων SBB βρέθηκε σε ελεύθερη πτώση 24,2% και υποχώρησε στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων πέντε ετών. Είχε προηγηθεί ανακοίνωση της εταιρείας πως διακόπτει τη πληρωμές μερισμάτων και ακυρώνει τα σχέδιά της για έκδοση μετοχών, καθώς ενδέχεται να υποβαθμιστεί η πιστοληπτική της ικανότητα. Η είδηση συνδυάστηκε με την υποχώρηση των μετοχών άλλων μεγάλων ευρωπαϊκών εταιρειών ακινήτων όπως οι Castellum, Wallenstam και Fabege, και οδήγησε τον δείκτη που παρακολουθεί τον ευρωπαϊκό κλάδο των ακινήτων σε

πτώση 2,9%. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 έχει επιδείξει έως τώρα μεγάλες αντοχές, αφού στη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών έχει συγκεντρώσει κέρδη 9,4%. Δέχεται, όμως, τελευταία πιέσεις μετά την απόφαση της ΕΚΤ να αυξήσει για έβδομη φορά τα επιτόκια, προειδοποιώντας πάντως την αγορά για νέες επικείμενες αυξήσεις. Περιορίσει, ωστόσο, χθες τις απώλειες του

Σημαντική πτώση των μετοχών ευρωπαϊκών εταιρειών ακινήτων, με τον κλαδικό δείκτη να καταγράφει απώλειες 2,9%.

η γερμανική εταιρεία υπηρεσιών υγείας Fresenius Medical Care με το άλμα 8,7% που σημείωσε η μετοχή της, όπως και το εξίσου θεαματικό άλμα 9,4% που κατέγραψε η μετοχή της ισπανικής φαρμακοβιομηχανίας Grifols. Σε ό,τι αφορά τις εθνικές αγορές, ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου έκλεισε χθες με μικρές απώλειες 0,18% και ο CAC 40 του Παρισιού με απώλειες 0,59%. Ο Xetra DAX της Φρανκφούρτης έμεινε, αντιθέτως, σχεδόν αμετάβλητος, κλείνοντας οριακά σε θετικό πρόσημο με οριακή άνοδο 0,02%.

REUTERS, BLOOMBERG

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 έκλεισε με μικρές απώλειες, 0,3%.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				London/Λονδίνο				Tokyo/Τόκιο				Paris/Παρίσι			
Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%	(Σε δολάρια)	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	(Σε πέννες)	Εταιρεία	2/5	Μετ.%	(Σε γιέν)	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	(Σε ευρώ)
3M COMPANY	100,46	-1,837		WELLS FARGO & W	38,515	0,317		AIJUNMOTO	4917	1,15		ACCOR	32,66	1,59	
ALCOA CORP	36,66	-0,4345		ANGLO AMERICAN	2481,16156	0		ASAHI GROUP HL	5296	1,13		AIR LIQUIDE	163,50	0,09	
ALTRIA GROUP	46,5794	-0,0657		A.B.FOOD	1926,99764	0,13		ASTELLAS PHARM	2109	1,93		ALSTOM	23,65	-1,21	
AMAZON COM	106,36	0,5008		ADMIRAL GRP	2191	-0,626		BRIDGESTONE CO	5561	0,98		AXA	27,55	-0,4	
AMER EXPRESS C	153,12	0,0523		ASHTREAD GRP	4614,47606	-0,216		CANON INC	3243	-0,15		BWP PARIBAS	58,42	0,22	
AMER INTL GROU	53,31	-0,8186		ANTOFAGASTA	1456,5	-0,51		CASIO COMPUTER	1339	1,13		BOUYGUES	32,13	0,09	
AMGEN	234,215	-0,1726		AVIVA	413,53428	-0,145		CITIZEN WATCH	775	2,38		CARREFOUR	18,16	1,03	
APPLE INC	172,071	-0,8236		ASTRAZENECA	11892	-0,067		CREDIT SAISON	1893	1,07		CARREFOUR	18,16	1,03	
BANK OF AMERIC	27,745	0,1986		ASHTREAD GRP	4614,47606	-0,216		DAIWA SEC GROU	640	1,43		CASINO GUICHAR	7,14	-4,03	
BAXTER INTL IN	43,14	-5,4155		ANTOFAGASTA	1456,5	-0,51		RWE AG	42,04	0,69		CREDIT AGRICOL	11,14	0,05	
BOEING CO	201,68	2,2407		AVIVA	413,53428	-0,145		THYSSENKRUPP A	6,732	0,088		DANONE	58,81	0,56	
BRISTOL MYERS	67,905	-0,7382		ASTRAZENECA	11892	-0,067		VOLKSWAGEN VZ	126,4	-0,72		DASSAULT SYSTE	35,61	-1,83	
CAMPBELL SOUP	54,725	0,4866		BARCLAYS	155,29379	0,222		VONOVIA SE	18,06	-0,405		EDF	12,00	0	
CATERPILLAR IN	213,3	-0,6937		BRAMER,TOB	2801,5	-0,125		SIEMENS N	150,64	0,82		L'OREAL	422,70	-1,31	
THE CIGNA GP O	264,645	-0,017		BARRATT DEVEL	493,4	-1,986		SAP SE	122,6	-0,4		LVM.MH	880,40	-0,46	
CHEVRON	159,88	0,188		BERKELEY GRHL	4368	-2,194		AKZO NOBEL	74,68	-0,72		LAGARDERE	21,95	0,69	
CISCO SYSTEMS	46,37	0,0647		BRILAND	386,57	-2,862		ARCELORMITTAL	25,225	0,36		MICHELIN	29,37	-0,14	
CITIGROUP	46,6	0,5177		BUNZL	3167,39055	-0,504		ASML HOLDING	584,5	-1,15		PERNOD RICARD	214,60	-1,06	
CERVECIERIAS	16,615	-2,8363		BP	489,25	-0,762		GALAPAGOS	37,92	-0,52		KERING	549,20	-2,71	
COCA-COLA CO	63,46	-0,7196		BURBERRY GRP	2510,5	-0,983		HEINEKEN	103,3	-1,67		PUBLICIS GROUP	69,92	-0,51	
COLGATE PALMOL	80,575	-0,2167		BT GROUP	154,5721	-0,868		ING GROEP	111,82	-1,36		RENAULT	32,63	-0,2	
DANAOS CORP	57,09	0,2987		COCACOLA HBC A	2503	-0,635		ING GROEP	111,82	-1,36		SANOFI	100,84	0,58	
DIANA SHIPPING	3,74	0,8086		CARNIVAL	736,02452	6,122		KONINKLIJKE DS	114,65	0,44		SCHNEIDER ELEC	155,40	-0,17	
DOW INC	53,83	-0,591		CENTRICA	114,01729	0,306		KPN KON	3,33	0,85		SOCIETE GENERA	21,66	0,19	
DUPONT DE NMOU	64,36	-0,633		CHEMUNION	114,01729	0,306		NN GROUP	33,43	0,09		SOXOEX	97,44	0,25	
ENTERGY CP	107,18	0,2525		COMPASS GROUP	2068,91	-0,193		KONINKLIJKE DS	114,65	0,44		TFI	7,21	1,34	
EXXON MOBIL	109,885	0,7103		CAPITA GROUP	34,32	2,939		LANXESS	47,5	-0,17		THALES	138,20	1,13	
FEDEX CORP	228,61	-0,9188		CRH	3874,845	-0,051		LANXESS	47,5	-0,17		VEOLIA ENVIRON	27,63	1,77	
FORD MOTOR CO	11,885	-1,1231		DCC	4706,75	-3,104		LANXESS	47,5	-0,17					
INTL BUS MACHI	121,11	-0,5175		DIAGEO	3631,35474	-1,063		LANXESS	47,5	-0,17					
GENERAL DYNAMI	211,28	0,2705		DIRECT LINE	156,8	-4,594		LANXESS	47,5	-0,17					
GENERAL ELEC C	101,25	0,327		EXPERIAN	2707,09167	0,557		LANXESS	47,5	-0,17					
GOLDM SACHS GR	325,49	-0,3124		EASVJET	490,6	0,596		LANXESS	47,5	-0,17					
HALLIBURTON CO	30,225	0,9182		FRESNILLO	732,95623	-1,781		LANXESS	47,5	-0,17					
HARTFORD FINL	70,69	0,3549		GLENORE	44711907	0,473		LANXESS	47,5	-0,17					
HP INC	30,26	0,2319		GSK	1460,70446	-1,108		LANXESS	47,5	-0,17					
HOME DEPOT INC	289,745	0,6304		HKMA	1858,7212	-0,8		LANXESS	47,5	-0,17					
INTEL CORP	30,17	-1,95		HAMMERSON	25,94349	-2,915		LANXESS	47,5	-0,17					
JOHNSON JOHNSO	160,87	-0,8872		HARGREAVES LAN	788,8	-0,454		LANXESS	47,5	-0,17					
JPMORGAN CHASE	136,525	-0,3976		HSBC HLDGS.UK	600,88	-0,083		LANXESS	47,5	-0,17					
LAZARD	28,64	-0,6246		INTL CONSOL AI	155,8	3,522		LANXESS	47,5	-0,17					
MCDONALD'S COR	296,44	-0,0843		INTERCON. HOTE	5456,56569	1,478		LANXESS	47,5	-0,17					
MERCK & CO	117,61	-0,6504		3I GRP	1770,5	-0,141		LANXESS	47,5	-0,17					
MICROSOFT CP	306,855	-0,5816		IMPBRANDS	1921,113	1,211		LANXESS	47,5	-0,17					
3M COMPANY	100,46	-1,837		INTERTEK GROUP	4227,09615	0,237		LANXESS	47,5	-0,17					
MORGAN STANLEY	84,59	0,1895		ITV	78,73	-0,329		LANXESS	47,5	-0,17					
NIKE INC CL B	125,15	-1,3635		JOHNSON MATTHE	1909,5	-1,749		LANXESS	47,5	-0,17					
NORFOLK SOUTHE	208,7	0,7823		KINGFISHER	253,66714	0,83		LANXESS	47,5	-0,17					
Pfizer INC	38,545	-0,3232		LAND SECS.	645,4	-3,184		LANXESS	47,5	-0,17					
PROCTER & GAMB	153,9104	-0,8948		LEGAL&GEN.	227,97376	-0,964		LANXESS	47,5	-0,17					
ROCKWELL AUTOM	278,505	-0,9232		LLOYDS GRP	46,0943	0,699		LANXESS	47,5	-0,17					
SCHLIMBERGER L	47,57	2,0596		MARKS & SP	9358	2,094		LANXESS	47,5	-0,17					
SOUTHERN	74,6	0,0402		MONDI	1285,5	0,273		LANXESS	47,5	-0,17					
STEALTHGAS	2,71	-0,3676		NATIONAL GRID	1152,95388	0,217		LANXESS	47,5	-0,17					
TSAKOS ENERGY	16,37	-0,7277		NEXT	6778,48667	-0,147		LANXESS	47,5	-0,17					
UNISYS CORP	3,92	0,7712		PRUDENTIAL	1174,1663	-1,178		LANXESS	47,5	-0,17					
UNITEDHEALTH G	491,12	-0,3045					LANXESS	47,5	-0,17						
US BANCORP	30,18	1,4795					LANXESS	47,5	-0,17						

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

TIMEΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	TIMEΣ SPOT	ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	TIMEΣ SPOT
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0959	ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	5,4863
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	147,97	ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4679
ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ			

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.123,20	1.121,90	1,30	0,12%
FTSE/X.A. LARGE CAP	2.735,63	2.728,69	6,94	0,25%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	7.004,39	6.913,32	91,07	1,32%
FTSE/X.A. ΨΗΦΙΑΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.435,15	3.422,66	12,49	0,36%
ΑΤΗΧ SELECT PLUS	3.650,34	3.654,11	-3,77	-0,10%
ΑΤΗΧ SELECT	5.463,16	5.502,66	-39,50	-0,72%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	1.280,34	1.277,54	2,80	0,22%
FTSE/X.A. MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	4.876,04	4.882,13	-6,09	-0,12%
FTSE/X.A. MID CAP	1.649,37	1.652,65	-3,28	-0,20%
FTSE/X.A. ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	3.163,22	3.158,26	4,96	0,16%
FTSE/X.A. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	655,17	653,62	1,55	0,24%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	1.993,30	1.990,46	2,84	0,14%
FTSE/X.A. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	869,33	863,55	5,78	0,67%
FTSE/X.A. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3.884,00	3.920,27	-36,27	-0,93%
FTSE/X.A. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.058,23	1.080,44	-22,21	-2,06%
FTSE/X.A. ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ	2.751,62	2.736,33	15,29	0,56%
FTSE/X.A. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	5.850,59	5.895,41	-44,82	-0,76%
FTSE/X.A. ΕΜΠΟΡΙΟ	1.127,46	1.139,79	-12,33	-1,08%
FTSE/X.A. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	12.638,85	12.379,96	258,89	2,09%
FTSE/X.A. ΤΡΟΦΙΜΑ & ΠΟΤΑ	10.661,44	10.587,38	74,06	0,70%
FTSE/X.A. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	7.540,62	7.580,12	-39,50	-0,52%
FTSE/X.A. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΥΛΙΚΑ	3.799,35	3.830,83	-31,48	-0,82%
FTSE/X.A. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.930,14	4.839,02	91,12	1,88%
FTSE/X.A. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	7.151,37	7.264,81	-113,44	-1,56%
FTSE/X.A. ΤΑΞΙΔΙΑ & ΑΝΑΨΥΧΗ	2.725,85	2.755,55	-29,70	-1,08%
FTSE/X.A. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2.381,40	2.372,36	9,04	0,38%
FTSE/X.A. ΘΡΑΣΙΜΟΤΗΤΕΣ	3.735,47	3.757,95	-22,48	-0,60%
FTSE/X.A. ΥΓΕΙΑ	410,97	408,70	2,27	0,56%
FTSE/X.A. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.122,36	5.120,29	2,07	0,04%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
	Κλείσιμο
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	40.778.378,71
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	9.393.152,18
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	6.255.427,20
ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΛΕΦΟΦΩΝΙΑ	3.569.635,85
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.843.832,12
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.809.251,18
ΠΑΧΝΙΔΙΑ	2.235.733,80
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.768.429,57
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.683.551,56
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.657.405,89
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.245.770,69
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.021.250,22
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	702.512,12
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	534.856,84
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	448.137,07
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΨΥΧΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	421.673,49
ΤΡΟΦΙΜΑ	402.933,46
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	256.085,82
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	231.098,44
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	168.681,92
ΥΔΡΕΥΣΗ	141.656,33
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	113.719,47
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	93.701,29
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	79.016,96
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	67.168,45
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	59.417,28
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ	56.119,84

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	4,500	3,21%	ΜΙΓ (ΚΟ)	0,142	-5,33%
ΑΥΤΟHELLAS (ΚΟ)	13,300	3,10%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,512	-3,76%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	21,620	2,08%	ALPHA TRUST (ΚΟ)	5,550	-2,63%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	1,868	2,08%	ALPHA TRUST ANAP. AEEK (ΚΟ)	6,580	-2,37%
JUMBO (ΚΟ)	22,340	2,01%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	12,360	-2,06%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	1,420	1,90%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	7,150	-1,65%
ΛΑΥΡΗΑΡΜ (ΚΟ)	0,421	1,69%	ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	1,694	-1,51%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	2,030	1,50%	ΑΒΕ Α.Ε. (ΚΟ)	0,530	-1,49%
HELLENIC ENERGY Holdings (ΚΟ)	7,210	1,41%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3,945	-1,38%
ΑΒΑΣ (ΚΟ)	0,965	1,26%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	6,340	-1,25%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	ΑΒΑΣ (ΚΟ)
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)
ΟΤΕ (ΚΟ)	ALPHA TRUST ΑΝΑΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΚ (ΚΟ)
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)
JUMBO (ΚΟ)	SUNRISEMEZZ PLC (ΚΟ)

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	98	485	6.865
FTSE/X.A. Τράπεζες	9	69	1.056
FTSE/X.A. Large Cap	89	416	5.809
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	916	16.898	402.902
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	5	30	12.567
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	31	177	1.935
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ. (ΚΟ)	211	9.623	157.141
ΑΥΤΟHELLAS (ΚΟ)	1	1	83
ΑΒΑΣ Α.Ε. (ΚΟ)	6	10	360
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	3	3	247
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	6	35	6.089
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0	0	837
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	1	5	1.311
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	46	780	30.547
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	0	0	513
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3	13	1.631
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	2	6	8.169
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	4	25	1.661
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	1	5	1.613
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	60	172	4.542
INTRAKAT (ΚΟ)	4	11	7.871
JUMBO (ΚΟ)	24	39	371
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	13	46	5.797
MIG (ΚΟ)	10	213	1.568
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	57	247	1.682
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	56	186	3.404
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	130	2.208	20.721
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	3	7	1.726
ΟΤΕ (ΚΟ)	10	15	10.610
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	361
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	124	2.477	79.166
ΔΕΗ (ΚΟ)	71	448	23.174
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	97
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	12	53	10.313
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	12	40	877
VIOLALCO SA/ΝV (ΚΑ)	10	23	5.918
Δικαιώματα σε Δείκτες	18	178	1.275
FTSE/X.A. Large Cap	18	178	1.275
Δικαιώματα σε Μετοχές	4	21	568
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ. (ΚΟ)	0	0	49
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	280
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	1	3	63
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	4
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	1	2	28
ΔΕΗ (ΚΟ)	2	16	144
Συνολική Δραστηριότητα	1.036	17.582	411.610

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΒΙΟ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ)	4,945	-0,3
ΤΙΤΣ (ΤΙΤΑΝ)	15,3	0,39
ΕΕΕ (COCA COLA HBC)	28,5	0,71
ΟΤΕ (ΟΤΕ)	13,37	-0,59
ΑΡΑΙΓ (AEGEAN AIRLINES)	7,88	-0,76
ΤΕΝΕΡΓ (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)	19,9	-0,7
ΣΑΡ (ΣΑΡΑΝΤΗΣ)	7,15	-1,65
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ)	2,02	-0,25
ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)	12,36	-2,06
ΜΥΤΙΛ (ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ)	25,56	-0,78
ΛΑΜΔΑ (LAMDA DEVELOPMENT)	5,73	-1,21
ΕΛΧΑ (ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ)	1,694	-1,51
ΑΛΦΑ (ALPHA BANK)	1,195	-0,42
ΜΠΕΛΑ (JUMBO)	22,34	2,01
ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	5,25	0,85
ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	2,356	-0,59
ΕΥΡΩΒ (EUROBANK)	1,42	1,9
ΕΛΠΕ (ΕΛΠΕ)	7,21	1,41
ΚΟΥΕΣ (QUEST)	4,96	0,2
ΟΤΟΕΛ (ΑΥΤΟHELLAS)	13,3	3,1
ΕΥΔΑΠ (ΕΥΔΑΠ)	6,36	0,95
ΟΠΑΠ (ΟΠΑΠ)	16	-1,11
ΜΟΗ (ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ)	21,62	2,08
ΔΕΗ (ΔΕΗ)	8,13	0,37
ΟΛΠ (ΟΛΠ)	19,46	-0,61

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 9 Μαΐου 2023

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΗ	ΑΝΟΤΑΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΙΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	1.7700	1.8050	1.7898	-0,7090	"14,117"	1.7700	1.7800	1.7800	-0,56
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	2.3900	2.4700	2.4181	1.8190	"42,443"	2.4400	2.4500	2.4500	2,51
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0.5000	0.5250	0.5012	-0,0660	"24,300"	0.4900	0.5000	0.5000	-4,76
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0.0800	0.0900	0.0900	-0,9150	"4,936"	0.0900	0.1100	0.0900	-10,00
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0825	0.0840	0.0839	-0,0050	"4,073"	0.0835	0.0840	0.0840	0,00
ΤΣΟΚ	A. TSOKOS HOTELS PUBLIC LTD						0.0730	0.0760		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	2.2200	2.2200	2.2200	2.0730	20	2.1800	2.2200	2.2200	0,91
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.8000	1.8200	1.8101	1.0100	"1,000"	1.8000	1.8800	1.8000	0,00
ΚΟΔΑ	ΚΟΔΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0435	0.0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.0150	0.0165	0.0157	0.0670	"20,024"	0.0150	0.0000	0.0165	10,00
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0260		
ΠΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3320	0.0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (EM)						0.0000	0.0665		
ΙΣΕΠ	"ΙΣΧΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (EM, Σ)"						0.0450	0.0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.2300		
ΚΕΑΕ	ΚΕΡΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (EM, Σ)"						0.0030	0.0050		
ΡΕΕΠ	"REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0020	0.0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0025	0.0025	0.0025	0.0270	"45,552"	0.0025	0.0035	0.0025	0,00
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0010	0.0000		
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)"									

Παίκτες που εκτόξευσαν τις μετοχές τους

Η Σούπερ Λιγκ ανέδειξε πρωταγωνιστές οι οποίοι πραγματοποίησαν κατακόρυφο limit up στο ποδοσφαιρικό χρηματιστήριο

Του ΑΚΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Σε μία εβδομάδα το συγκλονιστικότερο πρωτάθλημα των τελευταίων ετών θα ρίξει αυλαία και αναμφίβολα στο μυαλό όλων θα μείνουν χαραγμένα πρόσωπα που άφησαν υποσχέσεις ότι και στο μέλλον θα έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο. Η ανέλιξη τους ήταν εντυπωσιακή. Με τις εμφανίσεις τους βγήκαν μπροστά στα δύσκολα και φυσικά οι μετοχές τους έκαναν limit up στο ποδοσφαιρικό χρηματιστήριο. Αρκετοί εξ αυτών ανάγκασαν τις ομάδες τους να προχωρήσουν σε πρόωπη ανανέωση του συμβολαίου τους με αυξημένες αποδοχές, ώστε να μπορέσουν να διαπραγματευτούν τη μεταγραφή τους με καλύτερους όρους. Είτε μιλάμε για νεαρούς και ταλαντούχους ποδοσφαιριστές που έκαναν το μεγάλο άλμα στην καριέρα τους, είτε για παίκτες που με το νέο περιβάλλον το οποίο επικρατούσε στ' αποδυτήρια ανανεώθηκαν και είδαν την απόδοσή τους να συμβαδίζει με τα προσόντα τους. Για πέντε παίκτες, με διαφορετικά χαρακτηριστικά, από τις πέντε πρώτες ομάδες της βαθμολογίας, η σεζόν 2022-23 ήταν αυτή που τους «εκτόξευσε». Οι Φότντς Ιωαννίνδης (Παναθηναϊκός), Λιβιά Γκαρσία (ΑΕΚ), Ανδρέας Ντόι (Ολυμπιακός), Γιάννης Κωνσταντελίας (ΠΑΟΚ) και Λουίς Πάλμα (Αρς) ήταν οι ποδοσφαιριστές που η εντυπωσιακή εικόνα τους είχε ως αποτέλεσμα το κασέ τους να ανέβει κατακόρυφα στην ποδοσφαιρική αγορά. Η «Κ» με βάση τις χρηματιστηριακές αξίες που ανακοινώνει η εξειδικευμένη ιστοσελίδα transfermarkt συγκρίνει το «τότε» και το «τώρα» των πέντε ποδοσφαιριστών και οι διαφορές είναι μεγάλες. Βεβαίως, εκτός των συγκεκριμένων, υπάρχουν και άλλοι για τους οποίους η φετινή περίοδος είναι σε θέση να αποτελέσει το εφαλτήριο στην καριέρα τους. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα ονόματα των Κουλιερδάκη (ΠΑΟΚ), Κοτάρσκι (ΠΑΟΚ), Ρότα (ΑΕΚ), Λύρατζη (ΠΑΟΚ), Φερνάντες (ΑΕΚ) και Πήλιου (ΠΑΣ Γιάννινα). Όλων το market value έχει συνεχώς αυξητικές τάσεις, όπως και ποδοσφαιριστών που στη φετινή Σούπερ Λιγκ κατάφεραν να επαναφέρουν τη χρηματιστηριακή αξία τους στα ανώτερα επίπεδα που είχαν πριν έρθουν στην Ελλάδα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα οι Αουγκουστό και Νάρεϊ (ΠΑΟΚ), Σπόρρα, Παλάσιος και

Μπρινιόλι (Παναθηναϊκός) και Ινμπεόρ Χουάνγκ (Ολυμπιακός).

ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΤΟΪ
20 ετών, Ολυμπιακός

Αρπαξε την ευκαιρία

Ο 20χρονος σέντερ μπακ, ερχόμενος από τη Β' ομάδα του Ολυμπιακού, άρπαξε από τα μαλλιά την ευκαιρία που του δόθηκε από τον Μίσελ και πλέον έχει εξελιχθεί σε ό,τι πιο ελπιδοφόρο στο «ερυθρόλευκο» ρόστερ. Ηδη μετράει 19 συμμετοχές στη φετινή Σούπερ Λιγκ, τέσσερις στο Κύπελλο και δύο ευρωπαϊκές παρουσίες στα παιχνίδια με τη Φράιμπουργκ, έχοντας πετύχει και ένα γκολ. Παράλληλα κλήθηκε στην εθνική ομάδα, σε μια ονειρεμένη χρονιά

γι' αυτόν. Μέσα σε ένα χρόνο η χρηματιστηριακή αξία του γνώρισε εντυπωσιακή αύξηση, με το κασέ του να αγγίζει ήδη το 1,5 εκατ. ευρώ. Με τη λήξη του πρωταθλήματος η πειραϊώτικη ΠΑΕ αναμένεται να προβεί σε επέκταση του συμβολαίου του, το οποίο λήγει το 2025, με καλύτερους οικονομικούς όρους, ως μια κίνηση επιβίβρωσής του.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΛΙΑΣ
19 ετών, ΠΑΟΚ

Σε μόλις 7 μήνες

Μέσα σε ένα διάστημα επτά μηνών κατάφερε να αποτελεί σημείο αναφοράς στον ΠΑΟΚ, να έχει παίξει στην εθνική ομάδα, να έχει υπογράψει νέο συμβόλαιο με τρι-

πλασιασμό αποδοχών (από 190.000 ευρώ ετησίως σε 550.000 ευρώ) και γι' αυτόν να υπάρχουν προτάσεις στην Τούμπα με οκταψήφια νούμερα, από σπουδαία ευρωπαϊκά κλαμπ. Τι άλλο να κάνει ο νεαρός άσος του «Δικεφάλου του Βορρά», που θεωρείται ο πιο ταλαντούχος Έλληνας ποδοσφαιριστής και σε τρεις ημέρες κλείνει τα 20 χρόνια του; Στο συμβόλαιό του, που επικράτησε κατά ένα χρόνο τον Φεβρουάριο, δεν υπάρχει ρήτρα αποδέσμευσης, καθώς ο ΠΑΟΚ έδειξε τις προθέσεις του όταν του «χτύπησε την πόρτα» η Σάλτσμπουργκ θέτοντας τα 20 εκατ. ευρώ ως βάση συζήτησης για ενδεχόμενη πώληση. Πάντως στον ΠΑΟΚ θέλουν να δουν τον «Ντέλια» και στα ευρωπαϊκά παιχνίδια της νέας σεζόν και δεν βιάζονται να μουν σε τέτοιες διαδικασίες.

ΛΙΒΙΑ ΓΚΑΡΣΙΑ
24 ετών, ΑΕΚ

Με το ραβδί του Αλμέιδα

Υπό τις οδηγίες του Μάτιας Αλμέιδα ο 25χρονος επιθετικός από το Τρινταντ και Τομπάγκο αναγεννήθηκε. Αποτελεί την πιο ακριβή μετοχή στο πρωτάθλημα της ΣΛ1 και σε αυτό έπαιξε σημαντικό ρόλο η μετατόπισή του στην κορυφή της επίθεσης. Τα συνολικά 18 γκολ (14 στο πρωτάθλημα, 4 στο Κύπελλο) είναι η καλύτερη απόδειξη. Σύλλογοι όπως η Μπενφίκα, η Φιορεντίνα, η Βόλφσμπουργκ και εσχάτως η Σέλτικ τον έχουν ψηλά στη λίστα τους και οι μνηστήρες ολοένα και αυξάνονται. Το συμβόλαιό του με την ΑΕΚ ολοκληρώνεται το 2025 και αν συνεχίσει έτσι, στα ταμεία της «κιτρινομαυρής» ΠΑΕ αναμένεται να εισρεύσουν πολύ

περισσότερα από τα 5 εκατ. ευρώ που τον κοστολόγησε το transfermarkt τον περασμένο Νοέμβριο. Σημειωτέον, η προηγούμενη ομάδα του, Μπείτάρ Ιερουσαλήμ, κατέχει το 40% των δικαιωμάτων.

ΦΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
23 ετών, Παναθηναϊκός

O game changer

Είναι ο απόλυτος game changer του «τριφυλλιού», ο 23χρονος ποδοσφαιριστής που με τα 7 τέρματά του, τις ασίστ που έχει δώσει και τις παθιασμένες εμφανίσεις του, τόσο ως βασικός όσο και ερχόμενος από τον πάγκο, έχει καθολική επίδραση στα αποτελέσματα αλλά και στο στυλ που αγωνίζεται ο Παναθηναϊκός. Η προόδός του είναι μοναδική αν φανταστεί κανείς πως όταν έγινε επαγγελματίας στον Λεβαδειάκο η αξία του ήταν μόλις 50.000 ευρώ και τώρα έχει φτάσει το 1,5 εκατ. ευρώ. Δικαιωμένος θα πρέπει να αισθάνεται ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς, ο οποίος πίστεψε στον παίκτη και εμφανίστηκε αρνητικός σε ενδεχόμενη παραχώρησή του σε σύλλογο του MLS, σε πρόταση που είχε γίνει τον Φεβρουάριο του 2022 και έφτανε τα 2,5 εκατ. ευρώ. Σύντομα αναμένεται να επιβραβευτεί με νέο συμβόλαιο με αυξημένες απολαβές.

ΛΟΥΙΣ ΠΑΛΜΑ
23 ετών, Αρς

Η Ελλάδα του ταιριάζει

Όταν τον Ιανουάριο του 2022 ο Αρς αποκόπησε τα δικαιώματα του ποδοσφαιριστή από τη Βίττα της Ονδούρας, έναντι ενός ποσού που δεν ξεπερνούσε τις 100.000 ευρώ, η αξία του στο ποδοσφαιρικό χρηματιστήριο ήταν περίπου 225.000 ευρώ. Αυτή τη στιγμή η χρηματιστηριακή αξία του προσδιορίζεται στο 1,5 εκατ. ευρώ. Ο 23χρονος μεσοεπιθετικός με την ποιότητά του και τα 13 γκολ που έχει σημειώσει είναι αίγουρα ό,τι πιο πολύτιμο διαθέτει το ρόστερ των «κίτρινων». Για τον Πάλμα έχει εκδηλωθεί ήδη ενδιαφέρον από Ρωσία, Βέλγιο, Σκωτία, MLS και Ολλανδία και μια ενδεχόμενη πώλησή του θα δώσει πολύτιμες ανσές στο ταμείο της ΠΑΕ, που τον κοστολόγηε πάνω από 4 εκατ. ευρώ, καθώς μεγάλο ποσοστό επί των δικαιωμάτων του έχει και το μοναζερικό γραφείο του.

LOVE 100.7 FM
98.1 & 105.7

Ακούς ό,τι αγαπάς
όλες τις ώρες

6-10

ΠΡΩΤΗ ΠΡΩΙΝΗ ΕΚΠΟΜΠΗ

10-13

ΠΡΩΤΗ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΗ ΕΚΠΟΜΠΗ

21-24

ΠΡΩΤΗ ΒΡΑΔΙΝΗ ΕΚΠΟΜΠΗ

ME 11.9%

ME 12.6%

ME 13.2%

* ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ SYMMETRON MARKET RESEARCH ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2022 ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΗΣΥΜΜΕΤΡΟΥ ΗΛΙΚΙΩΝ 13-60.

Αντρέας Βιοδήρης

Λούις Νικολλάου

PRESSING

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
13:00 - 15:00

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

Οι μέδουσες αγαπούν τις ελληνικές θάλασσες

Τα είδη που έχουν κάνει την εμφάνισή τους φέτος σε διάφορες περιοχές της χώρας, οι εξάρσεις και οι ανησυχίες των ειδικών

Του ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ

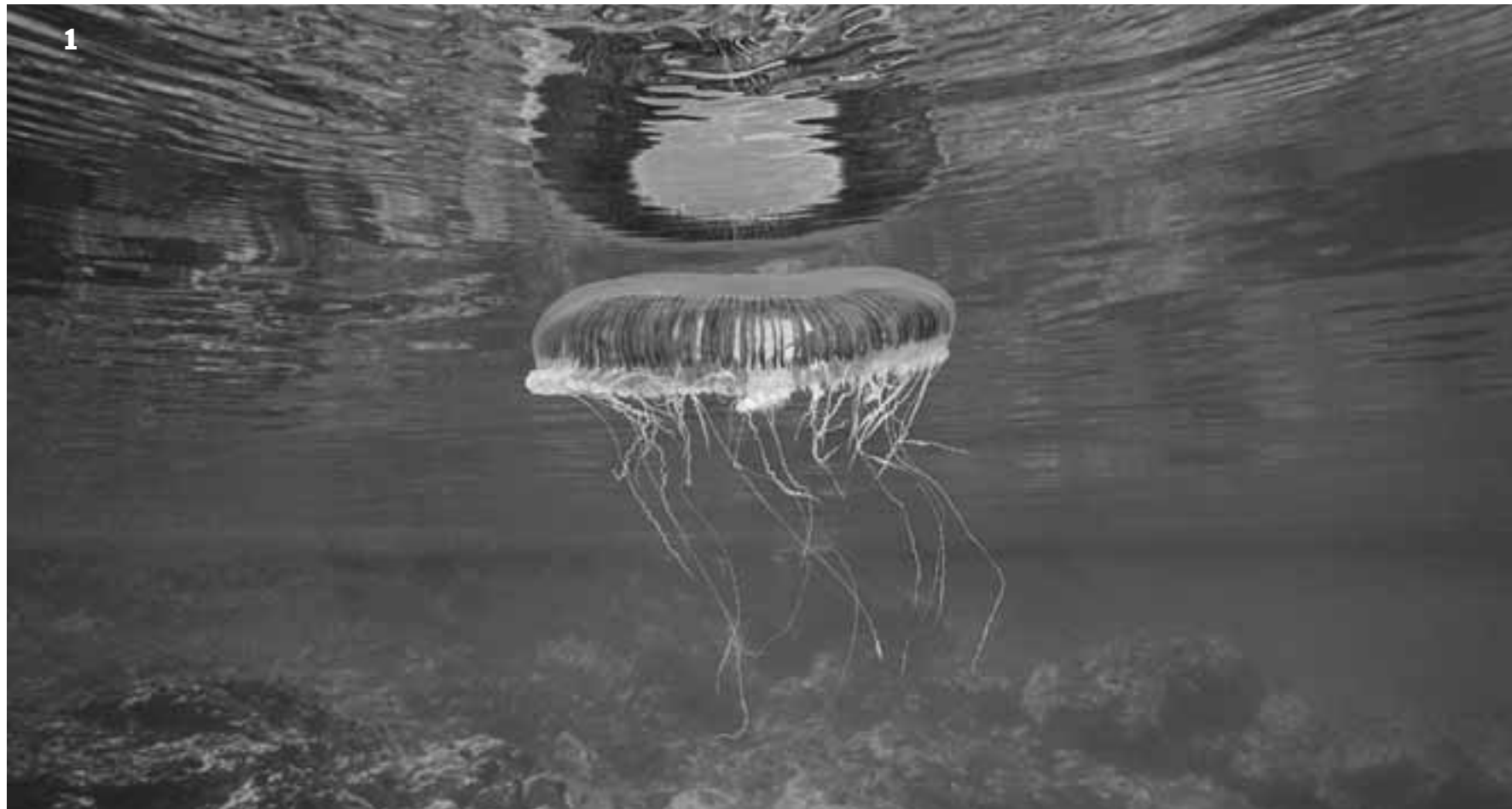
Ανησυχίες έχει προκαλέσει η επανεμφάνιση των μεδουσών σε διάφορες περιοχές της χώρας, με το Βόρειο Ιόνιο να συγκεντρώνει προς το παρόν την προσοχή, καθώς εκεί έχουν καταγραφεί οι περισσότερες εμφανίσεις μοβ μεδουσών. Παρ' όλα αυτά θεωρείται πως είναι ακόμα νωρίς ώστε να υπάρξει εκτίμηση για την κατάσταση που θα διαμορφωθεί το φετινό καλοκαίρι. Μοβ μέδουσες, του είδους *relagia noctiluca* με το επώνυμο «τοϊμπήμα», έχουν εμφανιστεί σε θαλάσσιες περιοχές στα βόρεια και στα ανατολικά της Κέρκυρας, σύμφωνα με καταγραφές πολιτών στην ψηφιακή ειδική πλατφόρμα Jellyfish of Greece-iNaturalist.

«Μέχρι στιγμής οι καταγραφές από την Κέρκυρα είναι τέσσερις. Αξιοσημείωτο είναι πως στις 19 Απριλίου στην περιοχή Ανεμόμυλος εντοπίστηκαν αρκετές μοβ μέδουσες, που με βάση το χρώμα τους φαίνεται πως είναι νεαρής ηλικίας. Σύμφωνα με αυτό, αναμένουμε δραστηριότητα και το επόμενο διάστημα», σημειώνει στην «Κ» ο Χρήστος Τακλής, θαλάσσιος βιολόγος και διαχειριστής του

«Θα έλεγα πως η κατάσταση αυτή την περίοδο παραμένει φυσιολογική, λαμβάνοντας υπόψη πως δεν υπάρχει συστηματική καταγραφή».

Ελληνικού Παρατηρητηρίου Βιοποικιλότητας. Όπως αναφέρει, περιοχές του Ιονίου, κυρίως στην Κέρκυρα και στους Παξούς, είχαν δοκιμαστεί πέρυσι ιδιαίτερα από μαζική παρουσία πληθυσμών μοβ μεδουσών, οι οποίοι σε σημαντικό βαθμό παρέμειναν και τον χειμώνα. Ας σημειωθεί πως η τρέχουσα έξαρση του είδους *relagia noctiluca* στο Ιόνιο ξεκίνησε το καλοκαίρι του 2021. Στο Αιγαίο οι μαρτυρίες για παρουσία μοβ μεδουσών είναι φέτος σποραδικές. «Τον περασμένο Ιανουάριο έγιναν δύο-τρεις καταγραφές στην Αττική, αλλά όπως είδαμε από τις φωτογραφίες επρόκειτο για ηλικιωμένες μεδουσές. Δεν έχουμε μια νέα αποικία», μας λέει ο κ. Τακλής.

«Δεν υπάρχουν πολλές καταγραφές, ενώ είναι πολύ σημαντικό πως σχεδόν παντού αναφέρονται σε ένα άτομο ή λίγα άτομα και όχι σε σμήνη μεδουσών, όπως βλέπαμε τα προηγούμενα χρόνια και στο Αιγαίο και στον Κορινθιακό. Θα έλεγα πως η κατάσταση αυτή την περίοδο παραμένει φυσιολογική, λαμβάνοντας βέβαια υπόψη πως δεν υπάρχει συστηματική καταγραφή», λέει στην «Κ» ο Επαμεινώνδας Χρήστου, διευθυ-

1. Η σκουρόχρωμη μέδουσα (*aequorea forskalea*) έχει πυκνή παρουσία στον Παγασητικό Κόλπο.

2. Η μέδουσα «πυξίδα» (*chrysaora hysoscella*) έχει εμφανιστεί σποραδικά από την Εύβοια μέχρι τη Χαλκιδική.

3. Η μοβ μέδουσα (*relagia noctiluca*) εμφανίστηκε ξανά φέτος στην Κέρκυρα και με λίγα άτομα στο Αιγαίο.

ντής Ερευνών στο Ινστιτούτο Ωκεανογραφίας του ΕΛΚΕΘΕ. Σύμφωνα με τον κ. Χρήστου, οι δύο εξάρσεις που σημειώθηκαν τα προηγούμενα χρόνια σε Αιγαίο και Ιόνιο είχαν διαφορετικές χρονικές αφετηρίες και αιτίες και ίσως αφορούν διαφορετικούς πληθυσμούς. Στο Αιγαίο το φαινόμενο ξεκίνησε πιο νωρίς, το φθινόπωρο του 2020. «Σύμφωνα με την πρώτη εικόνα φέτος θα λέγαμε πως η συγκεκριμένη έξαρση της μοβ μεδουσών βαδίζει προς το τέλος της

και πιθανόν το φετινό καλοκαίρι να είναι καλύτερο από πέρυσι. Δεν μπορούμε όμως να είμαστε σίγουροι, καθώς δεν υπάρχει καθορισμένο μοτίβο για την παρουσία των μεδουσών, ούτε για τον χρόνο που διαρκεί ένα περιστατικό εξάρσης», συμπληρώνει ο κ. Χρήστου. Πόσος χρόνος θα μεσολαβήσει μέχρι το επόμενο επεισόδιο; «Παλιότερα βλέπαμε να μεσολαβούν 5-10 χρόνια μεταξύ δύο εξάρσεων. Θα μείνουμε σε αυτό ή θα υπάρχει πύκνωση λόγω κλιματικής

αλλαγής; Για παράδειγμα, στη Μάλτα έχουμε και φέτος επανεμφάνιση των μεδουσών, ενώ έχουν μεσολαβήσει μόλις δύο χρόνια από την προηγούμενη έξαρση. Η άνοδος της θερμοκρασίας των νερών της Μεσογείου αναμφίβολα δημιουργεί ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη της μοβ μεδουσών, που αναπαράγεται σε θερμοκρασίες ανώτερες των 16 βαθμών Κελσίου. Στις θάλασσές μας υπάρχουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα ανάλογες ή και μεγαλύτερες

θερμοκρασίες, άρα είναι πιθανό να δημιουργούνται hot spot για την ανάπτυξη των μεδουσών», εξηγεί ο κ. Τακλής.

Την τρέχουσα περίοδο στα θαλάσσια νερά της χώρας μας εμφανίζονται ακόμα δύο είδη μεδουσών. Σύμφωνα με αρκετές μαρτυρίες και ορισμένες καταγραφές και στην πλατφόρμα Jellyfish, υπάρχει σημαντική παρουσία μεδουσών του είδους *aequorea forskalea* στον Παγασητικό Κόλπο. «Το είδος αυτό είναι ακίνητο, εκτός από την περίπτωση κάποιου

ανθρώπου με αλλεργικά προβλήματα. Είναι μια περίοδος εποχικής εμφάνισης της *aequorea forskalea*, που δεν ανησυχεί. Δεν είναι βεβαίως ευχάριστο να κολυμπάς δίπλα στις μεδουσές, αλλά πρόκειται για αβλαβές είδος», σημειώνει ο κ. Χρήστου. Σύμφωνα με τον κ. Τακλή, σχεδόν «κάθε χρόνο εμφανίζεται μια φάση εξάρσης στον Παγασητικό, που είναι ημίκλειστος κόλπος. Εκτιμάμε πάντως πως είναι θέμα ημερών, το πολύ ενός μήνα, οι συγκεκριμένες μεδουσές να έχουν καθεύει από την επιφάνεια, πολλές φορές λόγω κατάδυσης τους σε βαθύτερα ύδατα».

Αν οι σκουρόχρωμες *aequorea forskalea* είναι αβλαβείς, το τοϊμπήμα από τις λεγόμενες μέδουσες «πυξίδα» (*chrysaora hysoscella*) είναι επώδυνο, με παρόμοιο τρόπο με τη μοβ μέδουσα. Πρόκειται για μια μεγάλη μέδουσα, με μέγεθος καμπίνας περίπου 30 εκατοστών και με πορτοκαλί χρώμα, με αποτέλεσμα να μπορεί να γίνει αντιληπτή από τους κολυμβητές. Σύμφωνα με την πλατφόρμα Jellyfish αυτή την περίοδο εμφανίζεται σε αρκετά σημεία, από την Εύβοια έως και τη Χαλκιδική.

«Το καλό είναι πως μέχρι στιγμής οι

Η άνοδος της θερμοκρασίας των νερών της Μεσογείου αναμφίβολα δημιουργεί ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη της μοβ μεδουσών.

αναφορές είναι για σποραδικά άτομα και όχι για συστηματική έξαρση. Τις προηγούμενες ημέρες μας ενημέρωσε για παρουσία ενός ατόμου *chrysaora hysoscella* ένας ψαράς από τον Παγασητικό. Αλλά δεν έχουμε συνεχόμενες αναφορές. Συνήθως τέτοια περίοδο έχουμε εμφάνιση του είδους», σημειώνει ο ερευνητής του ΕΛΚΕΘΕ κ. Χρήστου. Μάλιστα, όπως σημειώνει ο κ. Τακλής, «αναμένουμε πως οι μεδουσές «πυξίδα» μέχρι τέλος Μαΐου - αρχές Ιουνίου θα έχουν εξαφανιστεί».

Αν μας τοιμπήσει

Σε περίπτωση τοιμπήματος από μοβ μέδουσα ή μέδουσα «πυξίδα» ξεπλένουμε το σώμα μας με θαλασσινό νερό για να φύγουν υπολείμματα από πλοκάμια της μεδουσών. Στη συνέχεια χρησιμοποιούμε μείγμα θαλασσινού νερού και μαγειρικής σόδας σε αναλογία 1 προς 1 πάνω στο σημείο του τοιμπήματος. Με χρήση κορτιζονούχας κρέμας σταματάμε την επίδραση της νευροτοξίνης. Σε περίπτωση άλλων συμπτωμάτων καλό είναι να προστρέξουμε σε ιατρική βοήθεια.

Ρομποτικά σκυλιά σε ρόλο αστυνόμου

Νέα αποκτήματα κατά των εγκληματιών παρουσίασε ο δήμος της Νέας Υόρκης

Της ΝΤΕΪΑΝ ΡΟΥΜΠΙΝΣΤΑΪΝ

Την εμβληματική πλατεία Τάιμς της Νέας Υόρκης απέκλεισε η αστυνομία για να παρουσιάσει δύο νέα ρομπότ ασφαλείας, καθώς και συσκευή εκτόξευσης ανιχνευτών GPS, ικανών να ακολουθούν το όχημα υπόπτου καθώς αυτός προσπαθεί να διαφύγει.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκάλεσε η επίδειξη του Digidog, του τρομακτικού ρομποτικού αστυνομικού σκύλου, τον οποίο θα χρησιμοποιεί η αστυνομία σε επικίνδυνα περιστατικά. Της τελετής ηγήθηκε ο δήμαρχος της Νέας Υόρκης και πρώην αστυνομικός - Έρικ Ανταμς, ο οποίος επιβεβαίωσε ότι τα νέα μέτρα αντιμετώπισης της εγκληματικότητας θα περιλαμβάνουν όλες αυτές τις τεχνολογικές καινοτομίες. Πριν από δύο χρόνια, η αστυνομία της μεγαλόπολης είχε υποκύψει στη δημόσια κριτική, ανακοινώντας την παύση χρήσης του ρομποτικού σκύλου.

«Ο Digidog βγήκε από το κλουβί του», ανακοίνωσε θριαμβευτικά ο δήμαρχος Ανταμς. Ο δήμαρχος εξέλεξε το 2021 υποστηρίζοντας ότι ήταν ο μόνος -ως πρώην αξιωματικός της αστυνομίας και επίμονος επικριτής κάθε αμφιλεγόμενης αστυνομικής μεθόδου- ικανός να εγγυηθεί την ασφάλεια των κατοίκων χωρίς να πλήξει τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ένα χρόνο μετά την εκλογή του, όμως, ληστείες και διαρρήξεις σημειώθηκαν αυξημένα, παρά την υποχώρηση των ανθρωποκτονιών και της οπλοχρησίας. Ο Ανταμς και ο αρχηγός της αστυνομίας, Κριστίν Σίουςελ, υπογράμμισαν

στη συνέντευξη Τύπου της Τρίτης ότι ο δήμος θα συνεχίσει τις επενδύσεις

«Ο Digidog βγήκε από το κλουβί του», ανακοίνωσε ο δήμαρχος - πρώην αστυνομικός -, που δίνει έμφαση σε συστήματα ασφαλείας τεχνολογίας αιχμής.

σε συστήματα ασφαλείας τεχνολογίας αιχμής. «Εξαιρετούμε τον πλανήτη προκειμένου να βρούμε τεχνολογία κατάλληλη να εγγυηθεί την ασφάλεια των Νεοϋρκέζων, των επισκεπτών και όσων βρίσκονται στην πόλη μας. Αυτά είναι η πρώτη φάση σειράς τέτοιων πρωτοβουλιών», είπε ο δήμαρχος. Ο πρόεδρος του Ανταμς, Μπιλ ντε Μπλάζιο, είχε υιοθετήσει διαφορετική τακτική, αποφασίζοντας το 2021 να διακόψει τη χρηματοδότηση του προγράμματος του ρομποτικού αστυνομικού σκύλου. «Είναι τρομακτικός, αποξενώνει τους πολίτες και στέλνει λάθος μήνυμα στους Νεοϋρκέζους», είχε εξηγήσει τότε ο εκπρόσωπος Τύπου του Ντε Μπλάζιο.

Σήμερα, η Νέα Υόρκη αποκτά δύο Digidog έναντι 750.000 δολαρίων, εξασφαλίζοντας τη χρηματοδότηση από κατασκευμένα κεφάλαια. Στελέχη της αστυνομίας εξηγήσαν ότι οι ρομποτικοί σκύλοι δεν θα χρησιμοποιούνται σε περιπολίες, αλλά μόνο σε περιστατικά όπου απειλείται η ζωή αστυνομικών,

Τελετή παρουσίασης των νέων βοηθημάτων στην Τάιμς Σκουέαρ. Πριν από δύο χρόνια είχε διακοπεί η χρηματοδότηση του προγράμματος των Digidog. Με τον νέο δήμαρχο, η Νέα Υόρκη αποκτά δύο Digidog έναντι 750.000 δολαρίων, με κονδύλια από κατασκευμένα κεφάλαια.

όπως για τον έλεγχο ύποπτων δεμάτων. Ο Digidog που παρουσιάστηκε την Τρίτη στην πλατεία Τάιμς ήταν δανεικός από την πυροσβεστική, η οποία χρησιμοποιεί το ρομπότ εδώ και ένα χρόνο. Εκπρόσωπος της κατασκευάστριας εταιρείας Boston Dynamics ανέφερε ότι η αστυνομία της Φλόριντα χρησιμοποιεί πρόσφατα τον Digidog σε επιχείρηση διάσωσης κοριτσιού τριών ετών που κρατείτο όμηρος. Ως δήμαρχος του Μπρούκλιν, ο Ανταμς απέδειξε την προτίμησή του στις ανορθόδοξες αστυνο-

μικές μεθόδους. Την εποχή εκείνη είχε παραχωρήσει συνέντευξη Τύπου προκειμένου να παρουσιάσει συσκευή ομοιάζουσα με «λάσο», ικανή να σταματά βίαια και ψυχικά διαταραγμένα άτομα. Ο εφευρέτης του λάσο, Φρανκ Καρόουν, διορίστηκε προσωπικό αρχηγός του Ανταμς, μόλις αυτός εξέλεξε δήμαρχος της Νέας Υόρκης. Η αστυνομία θα αξιοποιήσει επίσης σε πειραματική βάση κυλινθρικό ρομπότ, ύψους 1,5 μέτρο, το οποίο θα παρακολουθεί τη ροή επιβατών στον σταθμό του μετρό Τάιμς. Το σύστημα,

κόστους 12.250 δολαρίων, θα συνοδεύεται από αστυνομικό και θα στέλνει εικόνες υποπτών στα κεντρικά της αστυνομίας. Τέτοια ρομπότ, που καταγράφουν εικόνες βίντεο και μπορούν να εκφωλούν διαταγές και προειδοποιήσεις, χρησιμοποιούνται ήδη σε υπόγεια πάρκινγκ στη Νέα Υόρκη, αλλά και στο Σαν Φρανσίσκο, όπου αποθαρρύνουν άστεγους από το να κατασκηνώσουν.

Ο δήμος υπέγραψε, τέλος, συμβόλαιο 19.500 δολαρίων για ορισμένου χρόνου ενοικίαση επτά συσκευών StarChase.

Τα μηχανήματα αυτά μοιάζουν με πιστόλια ταινίας επιστημονικής φαντασίας και εκτοξεύουν μικρό μαγνητικό δίσκο, ο οποίος κολλάει στο αμάξιμο οχημάτων, επιτρέποντας στις Αρχές να παρακολουθήσουν τις κινήσεις τους. «Φιλοδοξούμε να δώσουμε τέλος στα κυνηγητά μεταξύ αστυνομικών και υπόπτων στους δρόμους. Το σύστημα αυτό θα μας επιτρέψει να παρακολουθούμε από μακριά τους ύποπτους, χωρίς να απειλείται η ζωή των παρισταμένων», επισήμανε ο δήμαρχος.

ANALYSEH / EUROBANK

Η ΕΚΤ μειώνει τον ρυθμό αύξησης των επιτοκίων

Στον απόηχο της τριμηνιαίας έκθεσης της ΕΚΤ για το πρώτο τρίμηνο του έτους που έδειξε υποχώρηση του ρυθμού αύξησης των νομισματικών δεικτών καθώς και περαιτέρω αυστηροποίηση των ποσοτικών κανόνων των τραπεζών, με παράλληλη νέα ισχυρή μείωση της ζήτησης για δάνεια, κυρίως λόγω των συνεχιζόμενων ανησυχιών για τον χρηματοπιστωτικό τομέα και της σημαντικής αύξησης του κόστους δανεισμού, η ΕΚΤ περιόρισε τον ρυθμό αύξησης των επιτοκίων στη συνεδρίαση νομισματικής πολιτικής την Πέμπτη σε 25 μ.β., όπως αναμενόταν.

Αναφορικά με τη μελλοντική κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής, η ΕΚΤ δεν υιοθέτησε κάποια συγκεκριμένη προσέγγιση. Αν και στην επίσημη ανακοίνωσή της τόνισε ότι οι «προηγούμενες αυξήσεις των επιτοκίων μεταδίδονται δυναμικά στις συνθήκες χρηματοδότησης και τις νομισματικές συνθήκες της ζώνης του ευρώ», εντούτοις ανέφερε παράλληλα ότι «οι μελλοντικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου θα διασφαλιστούν ότι τα επιτόκια πολιτικής θα διαμορφωθούν σε επίπεδα που θα είναι δέοντα περιοριστικά, προκειμένου να επιτευχθεί η έγκαιρη επαναφορά του πληθωρισμού στον μεσοπρόθεσμο στόχο του 2%», αφήνοντας ανοικτό το ενδεχόμενο περαιτέρω αύξησης των επιτοκίων, καθώς ο πληθωρισμός ενδέχεται να διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Η ΕΚΤ ανακοίνωσε επίσης ότι προβλέπει τη διακοπή των επανεπενδύσεων στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού (APP) από τον Ιούλιο του 2023, απόφαση που σύμφωνα με τους επενδυτές θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι αποτελεί ένα συμβιβασμό για τη μείωση του ρυθμού αύξησης των επιτοκίων, λόγω της αβεβαιότητας για τη χρονική υστέρηση και την ένταση της μετάδοσης των προηγούμενων αυξήσεων στην πραγματική οικονομία.

Η εκτίμηση για μικρότερου βαθμού σύσφιγξη της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ μέσω αύξησης των επιτοκίων είχε ως αποτέλεσμα την πτωτική αναθεώρηση της πρόβλεψης των επενδύσεων για το τριμηνιαίο διάστημα απόδοσης καταθέσεων (deposit rate) στο 3,55%, περίπου 15 μ.β. χαμηλότερα από την αντίστοιχη πρόβλεψη πριν από τη συνεδρίαση της ΕΚΤ.

Παράλληλα, η αγορά θεωρεί ότι ο ανοδικός κύκλος των αμερικανικών επιτοκίων έκλεισε, καθώς η ανησυχία για τις περιφερειακές τράπεζες στις ΗΠΑ συνεχίζει να αυξάνεται, ενώ η Ομοσπονδιακή Τράπεζα (Fed) παρέλειψε να κάνει αναφορά στην ανακοίνωση που εξέδωσε την περασμένη Τετάρτη, μετά την απόφασή της για νέα αύξηση των επιτοκίων κατά 25 μ.β., για «ενδεχόμενη περαιτέρω σύσφιγξη της νομισματικής πολιτικής».

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Χρονιά ρεκόρ το 2022 για τις εισηγμένες εταιρείες

Αλμα 303,6% των κερδών, ανήλθαν στα 10,41 δισ., παρά την ενεργειακή κρίση

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Χρονιά ρεκόρ για τα μεγέθη των ελληνικών εισηγμένων, σε όλα τα επίπεδα, ήταν το 2022, παρά το πολύ δύσκολο τοπίο που επικράτησε στη διεθνή και ευρωπαϊκή οικονομία λόγω της ενεργειακής και της πληθωριστικής κρίσης. Ο υψηλός ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας σε συνδυασμό με την ενίσχυση της τουριστικής δραστηριότητας, της βιομηχανικής παραγωγής και των εξαγωγών, αποτέλεσαν καταλύτες για την εκτίναξη των εταιρικών επιδόσεων.

Οι διοικήσεις θα διανείμεν 2,502 δισ. ευρώ σε μερίσματα ή επιστροφές κεφαλαίου.

Ειδικότερα, οι 150 εισηγμένες που δημοσίευσαν αποτελέσματα –συμπεριλαμβανομένων των τραπεζών, των επενδυτικών και των ασφαλιστικών εταιρειών– εμφάνισαν καθαρά κέρδη 10,41 δισ. ευρώ, σημειώνοντας εκρηκτική αύξηση κατά 303,6%, σύμφωνα με τα στοιχεία της Beta Securities, γραφίστας έτοι ιστορία αφού ξεπέρασαν πλέον τις επιδόσεις της «χρυσής περιόδου» των εισηγμένων της πενταετίας 2004-2008, όταν μάλιστα οι εισηγμένες εκείνη την πενταετία ήταν διπλάσιες σε αριθμό σε σχέση με σήμερα.

Τα μεγέθη πάντως είναι επηρεασμένα από έκτακτες εγγραφές, μη οργανικά κέρδη αλλά και επαναξιολογήσεις περιουσιακών στοιχείων. Τα λειτουργικά κέρδη εκτινάχθηκαν επίσης σε ιστορικά υψηλά και στα 14,013 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 35,6%. Πε-

...με τα μεγαλύτερα καθαρά κέρδη*

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	2022	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟ ΤΟ 2021
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ	967,99	379,6%
HELLENIC ENERGY	890,00	163,7%
COCA-COLA	624,90	8,1%
ΟΠΑΠ	592,33	128,3%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	497,00	739,4%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	465,90	187,3%
ΟΤΕ	388,60	-30,3%
ΒΙΟΧΑΛΚΟ	266,13	36,5%
JUMBO	248,60	14,8%
ΕΒΑΛΧΑΛΚΟΡ	159,29	42,6%

ΠΗΓΗ: Beta Χρηματοοικονομική

...με τα μεγαλύτερα λειτουργικά κέρδη (EBITDA)

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	2022	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟ ΤΟ 2021
HELLENIC ENERGY	1.717,00	161,2%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ	1.692,92	245,8%
ΟΤΕ	1.385,60	-6,4%
COCA-COLA	1.371,50	15,9%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	823,28	129,9%
ΟΠΑΠ	735,99	33,7%
ΔΕΗ	651,30	-20,7%
ΒΙΟΧΑΛΚΟ	646,36	25,7%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	544,48	85,1%
JUMBO	336,47	10,3%

* Μη συμπεριλαμβανομένων τραπεζών και χρηματοοικονομικών εταιρειών

...με τον μεγαλύτερο κύκλο εργασιών

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	2022	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟ ΤΟ 2021
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ	16.630,86	62,0%
HELLENIC ENERGY	14.508,00	57,3%
ΔΕΗ	11.253,10	97,2%
COCA-COLA	9.198,40	28,3%
ΒΙΟΧΑΛΚΟ	6.985,74	21,8%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	6.306,47	136,7%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	3.938,28	234,8%
ΕΙΛΝΟΙΑ	3.781,08	150,0%
ΕΒΑΛΧΑΛΚΟΡ	3.714,02	28,8%
ΟΤΕ	3.455,30	2,6%

ΠΗΓΗ: ΗΜΕΡΗΣΙΑ

Στα θετικά ωστόσο είναι οι εκτιμήσεις για σημαντική υπεραπόδοση της ελληνικής οικονομίας έναντι των υπολοίπων στην Ευρώπη και φέτος, με ρυθμούς ανάπτυξης γύρω στο 2,5%, με τις εισροές του Ταμείου Ανάκαμψης να συνεχίζονται και να στηρίζουν τις επιδόσεις πολλών εισηγμένων, παρά το γεγονός ότι το 2023 είναι μια εκλογική χρονιά για τη χώρα και η πιθανότητα καθυστέρησης σχηματισμού κυβέρνησης είναι υψηλή. Ηδη το πρώτο γενές πλεόνασμα του α' τριμήνου, η μείωση της ανεργίας σε χαμηλά 12ετίας,

Η καθαρή θέση των εισηγμένων στο σύνολο του 2022 διαμορφώθηκε στα 66,489 δισ.

η διατήρηση του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα και η αύξηση των τουριστικών αφίξεων και εισπράξεων έναντι του 2019 αλλά και οι εκτιμήσεις για περαιτέρω μείωση του χρέους/ΑΕΠ προς το 145%, δίνουν ένα πολύ θετικό στίγμα για την πορεία της οικονομίας φέτος.

Εξτρα... «μπόνους» για την Ελλάδα και κατ' επέκταση τις ελληνικές εισηγμένες, αναμένεται να δοθεί και από την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, η οποία σύμφωνα με αρκετούς αναλυτές τοποθετείται στο δ' τρίμηνο του 2023. Οι εισηγμένες εταιρείες θα έχουν νέο «κοινό» από πλευράς επενδυτών στις μετοχές τους, ενισχύοντας τις κεφαλαιοποιήσεις, ενώ θα επωφεληθούν από ένα πιο ευνοϊκό μακροοικονομικό περιβάλλον και χαμηλότερα ποσοτικά spreads, που θα βελτιώσουν τα θεμελιώδη μεγέθη τους.

Με κέρδη έκλεισε την Τρίτη το ΧΑΚ

Κέρδη κατέγραψε στη σημερινή χρηματιστηριακή συνάντηση, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 107,42 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο σε ποσοστό 0,17%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €167,348.99. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 64,99 μονάδες, καταγράφοντας κέρδη σε ποσοστό 0,15%. Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη σε ποσοστό 0,09% κατέγραψε ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς, ενώ ζημιές σημείωσαν οι δείκτης των Επενδυτικών σε ποσοστό 4,52%, των Ξενοδοχείων 0,35% και της Κύριας Αγοράς 0,09%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε ο τίτλος της Τράπεζας Κύπρου με €102,632.8300 (τιμή κλεισίματος €2.4500 – άνοδος 2,51%), της Ελληνικής Τράπεζας με €25.265.8900 (τιμή κλεισίματος €1.7800 – πτώση 0,56%), της Demetra Holdings με €12,180.0000 (τιμή κλεισίματος €0.5000 – πτώση 4,76%), της Τοιμεντοποία Βασιλικού με €11,917.9200 (τιμή κλεισίματος €2.7000 – πτώση 1,46%) και της Blue Island με €3,212.7000 (τιμή κλεισίματος €0.9000 – πτώση 6,25%). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεις, 6 κινήθηκαν ανοδικά, 8 κινήθηκαν καθοδικά και 6 παρέμειναν αμεταβλητές. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 128.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 107,42 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο σε ποσοστό 0,17%.

Demetra Holdings με €12,180.0000 (τιμή κλεισίματος €0.5000 – πτώση 4,76%), της Τοιμεντοποία Βασιλικού με €11,917.9200 (τιμή κλεισίματος €2.7000 – πτώση 1,46%) και της Blue Island με €3,212.7000 (τιμή κλεισίματος €0.9000 – πτώση 6,25%). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεις, 6 κινήθηκαν ανοδικά, 8 κινήθηκαν καθοδικά και 6 παρέμειναν αμεταβλητές. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 128.

Μείωση πωλήσεων ασφαλιστικών το 2022

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΤΖΗ

Μειωμένες κατά 7,7% ήταν οι νέες ασφαλιστικές εργασίες του κλάδου ζωής το 2022, επηρεαζόμενες κυρίως από την πτώση κατά 17,5% που παρουσίασαν οι πωλήσεις επενδυτικών προϊόντων.

Οι νέες εργασίες περιορίστηκαν στα 833,2 εκατ. ευρώ το 2022 έναντι 902,8 εκατ. ευρώ το 2021 και η πτώση αποδίδεται στην υποχώρηση των πωλήσεων επενδυτικών προϊόντων, γνωστών ως unit linked, οι νέες εργασίες των οποίων μειώθηκαν από 617,6 εκατ. ευρώ το 2021 σε 509,1 εκατ. ευρώ το 2022.

Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών (ΕΑΕΕ) για την εξέλιξη της ασφαλιστικής παραγωγής το 2022, το συνολικό ύψος της οποίας –ενεργά υφιστάμενα συμβόλαια συν νέα ασφαλιστήρια– ανήλθε στα 2,8 δισ. ευρώ έναντι 2,7 δισ. ευρώ το 2021, καταγράφοντας άνοδο 2,7%. Από το σύνολο των 2,7 δισ. ευρώ, 2,1 δισ. είναι ατομικές ασφαλισίες και 676 εκατ. ευρώ είναι ομαδικά συμβόλαια, δηλαδή οι ασφαλισίες ζωής και υγείας που προσφέρουν οι επιχειρήσεις στο προσωπικό τους.

Από την ανάλυση των στοιχείων της ΕΑΕΕ προκύπτει ότι η άνοδος

κατά 2,7% των εργασιών το 2022 προήλθε κυρίως από τις αυξημένες κατά 19,3% νέες πωλήσεις ομαδικών ασφαλίσεων, σε αντίθεση με τις ατομικές ασφαλίσεις, οι εργασίες των οποίων μειώθηκαν κατά 10,2%. Να σημειωθεί ότι στις ατομικές ασφαλίσεις κυριαρχούν τα επενδυτικά προϊόντα, που αντιπροσωπεύουν το 40,7% των συνολικών ασφαλίσεων (853 εκατ. ευρώ) και η πτώση τους ερμηνεύει και την υποχώρηση των ατομικών ασφαλίσεων. Αλλά 735,9 εκατ. ευρώ είναι τα ασφαλιστήρια υγείας και 505,4 εκατ. ευρώ είναι τα ασφαλιστήρια ζωής.

Η ανάλυση δείχνει ότι η υπο-

Η αξία των νέων ασφαλιστικών εργασιών υποχώρησε στα 833,2 εκατ. πέρυσι από 902,8 εκατ. το 2021.

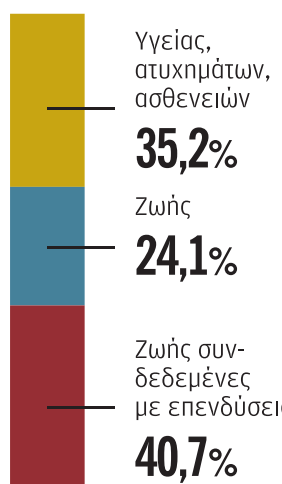
χώρηση στις πωλήσεις unit linked προϊόντων δεν αντισταθμίστηκε από νέες πωλήσεις προϊόντων ζωής και υγείας, ενώ η συντριπτική πλειονότητα αυτού του τύπου προϊόντων είναι εφάπαξ καταβολής, δηλαδή αποτελούν κυρίως ε-

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ, 2022

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

€2,09 δισ.

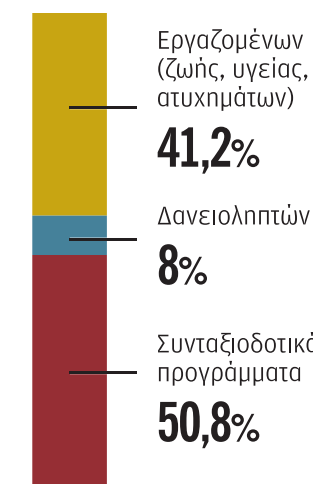
ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

€675,8 εκατ.

ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ

ΠΗΓΗ: ΗΜΕΡΗΣΙΑ

πένδυση με την καταβολή ενός αρχικού ποσού που τοποθετείται σε μερίδια μεταβλητού κεφαλαίου. Με αυτόν τον τρόπο τα unit linked προωθούνται ως εναλλακτική μορφή επένδυσης κόντρα στο περιβάλλον των χαμηλών επιτοκίων

που ισχύουν στις καταθέσεις. Εντούτοις, και παρά το χαμηλό βαρομετρικό που ίσχυε στα επιτόκια καταθέσεων το 2022, τα ασφαλιστικά επενδυτικά προϊόντα δεν προσέλκυσαν σημαντικό ενδιαφέρον και αυτό οφείλεται εν

Deloitte.

2023 Global Human Capital Trends

© 2023 Deloitte Limited

Στελέχη από κορυφαίους οργανισμούς αναλύουν τις νέες βασικές αρχές για έναν κόσμο χωρίς όρια.

